

odborný časopis

cena: 50 Kč / 2,3 €

sociální služby

Fototerapie

Skupinová práce
s klienty SAS

Etická komise

Svoboda zodpovědnost klienta

Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky
www.apsscr.cz • www.socialnisluzby.eu

ročník: XXI.
prosinec 2019

Na kosmetiku **MoliCare® Skin** se můžete spolehnout

Speciální kosmetika určená pro zralou pokožku
zajistí tu nejlepší péči pro Vaše klienty

Jistota zdravé pokožky

- Na kůži vytváří tenkou bariéru, a brání tak vzniku podráždění a dermatitid
- Podporuje obranné mechanismy kůže

Maximální obsah účinných látek

- Unikátní Nutriskin komplex pomáhá regeneraci kůže a zvyšuje její elasticitu

Prověřené kosmetické výrobky

- Na hygienu a péči stačí použít velmi malé množství
- Jedno balení vydrží až o polovinu déle oproti běžným produktům

S kosmetikou **MoliCare® Skin**
je pokožka viditelně zdravější

Pro další informace volejte na bezplatnou linku **800 100 150**, navštivte www.hartmann.cz nebo kontaktujte svého obchodního zástupce HARTMANN-RICO.

**O krok dál
pro zdraví**

Odborný časopis Sociální služby
 Měsíčník vydávaný Asociací poskytovatelů
 sociálních služeb ČR
 Adresa: Vančurova 2904, 390 01 Tábor
 Tel./fax: +420 381 213 332
 www.socialnisluzby.eu, www.apsscr.cz
 www.facebook.com/Socialnisluzby
 IČO 604 458 31

Ročník: 21
Číslo: 12/2019 PROSINEC
Cena: 50 Kč / 2,3 € (cena letních dvojčísél: 69 Kč / 3 €)
Roční předplatné: 538 Kč / 24,4 €
Objednávky: www.send.cz („Časopisy odborné“).
 Členové APSS ČR objednávají časopis písemně,
 e-mailem nebo telefonicky na adresu vydavatele
 nebo redakce, případně na www.socialnisluzby.eu.

Vychází: V Táboře 10x ročně, 20. den v měsíci,
 resp. nejbližší následující pracovní den

Redakce:
 Šéfredaktorka: Mgr. Veronika Hotová
 sefredaktor@apsscr.cz
 +420 607 056 221
 Zástupkyně šéfredaktorky: Ing. Petra Cibulková
 redakce@apsscr.cz
 +420 734 155 996

Jazyková korektura:
 české texty: Mgr. Tamara Kajznerová a redakce
 APSS SR: Mgr. Juliana Hanzová
 ZPSS v SR: Mgr. Mária Grigová

Redakční rada:
 Mgr. Petr Brázda
 Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MBA
 JUDr. Vladimír Hort
 Mgr. Veronika Hotová
 Ing. Renata Kainráthová
 Ing. Daniela Lusková, MPA
 Mgr. Alena Sakařová
 Mgr. Bc. Andrea Tajanovská, DiS.
 Mgr. Jan Vrbický

Grafické zpracování a tisk:
 RUDI, a. s., Komenského 1839, 390 02 Tábor

Distribuce:
 SEND Předplatné, s. r. o., Ve Žlíbku 1800/77,
 hala A3, 193 00 Praha 9 – Horní Počernice,
 www.send.cz, tel.: 225 985 225, GSM: 777 333 370,
 fax: 225 341 425, e-mail: send@send.cz,
 SMS: 605 202 115

Objednávky a distribuce na Slovensku:
 MAGNET PRESS, SLOVAKIA, s. r. o.
 P. O. Box 169, 830 00 Bratislava, Slovensko
 Tel.: 00421/2/67201931-33 předplatne
 e-mail: predplatne@press.sk, www.press.sk

Fotografie a ilustrace:
 Není-li uvedeno jinak:
 Fotky & Foto a archivy autorů příspěvků

Foto na titulní straně:
 Fotky & Foto

Elektronická verze časopisu:
 www.alza.cz

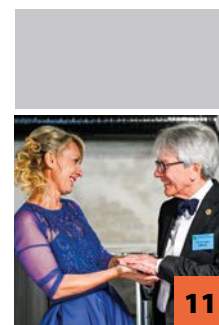
Příspěvky a inzerce:
 Příspěvky mohou být redakčně upravovány a kráceny.
 Inzerci, PR články a příspěvky do rubrik Štřípky
 z domova a Pro inspiraci přijímá zástupkyně šéfredaktora.
 Za obsah inzercí a PR článků odpovídá zadavatel.
 Přetiskování krátkých úryvků článků je možné pouze
 s uvedením názvu, jména autora článku, ročníku,
 čísla a strany. Přetiskování celých článků či jejich částí
 přesahujících jeden odstavec je možné pouze se svolením
 redakce. Uzávěrka je vždy 15. dne předchozího měsíce.
 Další pokyny naleznete na www.socialnisluzby.eu.

Registrace:
 Povoleno rozhodnutím MK ČR E 11018
 ISSN 1803-7348

Z obsahu čísla:

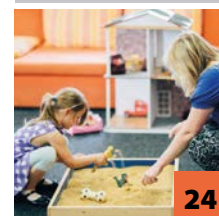
- **Aktuality APSS ČR** 5
- **Reportáž: „Ten devátý to bude mít těžké“
aneb VIII. vědecký česko-slovenský kongres
Bazální stimulace je za námi** 7
- **Institut vzdělávání APSS ČR:
Nabídka otevřených kurzů na I. pololetí 2020** 8
- **Statistika: „Pokrytí“ dlouhodobé péče** 11
- **Reportáž: Domov Osvícení** 13
- **Reportáž: Všechny barvy duhy 2019
– Šance pro handicapované umělce** 15
- **Etická komise: Hledání rovnováhy
mezi svobodou a zodpovědností klienta** 16
- **Fototerapie: Světlo pro seniory** 20
- **Sociálně-aktivizační služby: Skupinová práce
s klienty sociálně aktivizačních služeb** 24
- **Poradenství: Tvrdá voda se při praní prádla
velmi prodraží, většinou zbytečně** 28
- **Pro inspiraci: I kuň může pomáhat nevidomým** 31
- **Veřejný ochránce práv: Monitorování práv lidí
se zdravotním postižením v roce 2019** 32
- **Technologie: Aplikace Bright Sky pomáhá
obětem domácího násilí** 37
- **Poradenství: Úhrada za pobytovou službu
sociální péče a její doplatek** 40
- **Zařízení certifikovaná Značkou kvality** 42
- **Štřípky z domova** 43

11

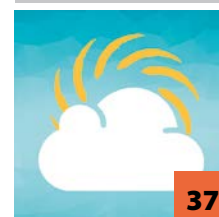
13

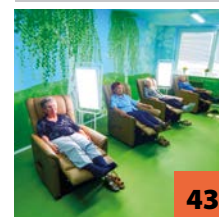
24

31

37

43

Dokonalé, vidíte.

A co když někdy ne?

Obtížné životní situace mohou být zmírněny prostřednictvím sociálních služeb. Jejich poskytovateli jsou veřejné a nestátní neziskové organizace.

Vážme si jich. Sami je můžeme potřebovat.

Všechny významné objevy byly učiněny omylem.

ÚVODNÍK VICEPREZIDENTKY

Záchrana z východu

Ze všech médií, seriózních i bulvárních, z úst odborníků i rádoby odborníků slyšíme zlověstné zprávy o destrukci českého zdravotnictví a českých sociálních služeb. S nadějí očekáváme zpomalení ekonomiky v domnění, že otočí trh práce tak, že v sociálně zdravotních službách zase bude dostatek kvalitních lidí na práci. Je to omyl, nebude. Neboť ani zpomalení ekonomiky, ovlivňující primárně výrobní sféru, až poté komerční sektor služeb, nepohne regulovaným trhem sociální a zdravotní péče. Pobytových služeb sociální péče je již nyní spíše nedostatek a demografický vývoj je jasný. Možná způsobí zánik několika preventivních služeb financovaných velmi složitě z ESF a rozpačitě ze státního rozpočtu. Ale žádná politická garnitura nedovolí zánik služeb sociální péče, služeb pro lidi, kteří se neobejdou bez každodenní pomoci druhého člověka. Takže co s tím, když v rámci sektoru lidí nemáme. Můžeme jako ředitel sociálních služeb planě omílat své stížnosti na setkáních s jinými řediteli a sedět s rukama v klíně s tím, že to druzí vyřeší. Můžeme čekat, že to vyřeší zřizovatel, stát. Nestane se to, pomoci si musíme sami. Zatím nikdo z politiků, kteří hlásají, jaké má zdravotnictví a sociální služby nedostatek zdravotnických pracovníků, neudělal nic praktického, co by mělo věci napomoci. Ministerstvo zdravotnictví slavně spustilo Projekt Ukrajina, díky němuž začalo v Čechách pracovat několik desítek lékařů pouze pod odborným dohledem. Kraje mají různé stipendijní programy, aby zde udržely mediky. Sociální služby neřeší nikdo. Problému se začala věnovat Hospodářská komora ČR a podnikatelské subjekty s vazbami na Ukrajinu, Bělorusko, Moldávii, Indii a další země. A vozí sem cizince na práci. Jenže v sociálních a zdravotních službách to není jen tak. Zatímco vlak cizinců na práci ve fabrice dovezete celkem snadno, v sociálních a zdravotních službách jde o péči o lidi, jejichž jazyku je nutno rozumět, aby mohla být péče provedena správně. Sociální a zdravotní služby v ČR mají svá kvalifikační pravidla, díky nimž může bez obav nastoupit cizinec pouze na pozici pracovník v sociálních službách, ačkoli ve své zemi je kvalifikovanou sestrou. Chce-li česká sociální služba řešit svoji budoucnost a především dostatek zdravotnických pracovníků, musí začít řídit náborové procedury z východu teď. Musí mít partnera, který se v cizí zemi pohybuje, nábor na místě udělá a ví, jak na to. Musíte projít šíleným martyriem papírování s vízy, s pracovním povolením atd. Musíte připravit personál na přijetí lidí jiných kultur. Musíte zajistit pro příchozí ubytování, podporu, aby nebyli v nové zemi ztraceni a vytvořili se sounáležitost se zaměstnavatelem. Musíte zajistit výuku cizího jazyka a praxi v oboru ošetrovatelství. A pokud chcete, aby dotyční pracovali a zároveň dělali praxi pro složení aprobační zkoušky z ošetrovatelství, musíte se nechat akreditovat jako vzdělávací instituce. Pokud touto velice trnitou cestou jít nechcete, musíte své zaměstnance cizího původu poslat na praxi do jiného zdravotnického zařízení, jež akreditaci má. Tím je servete z kůže. Než tímto procesem získáte sestru pro kvalifikovanou práci, uplyne více než rok. Pod hlavičkou Asociace se pokoušíme věcmi pohnout, jednáme s dotčenými ministerstvy, hledáme cesty, jak procesy zjednodušit, zajistit nové pracovníky z východu a za pár let nezavřít sociální služby. Likvidace lůžek pro nedostatek kvalifikovaného personálu je cesta do pekel pro lidi v této zemi a ostuda pro politiky. Ale co, každý je tam jen čtyři roky... Držte nám palce, ať v tom dalším roce s dvěma dvojkami v číslovce uspějeme. Veselé české Vánoce!

Ing. Daniela Lusková, MPA
viceprezidentka APSS ČR pro kvalitu sociálních služeb

EDITORIAL

Milí čtenáři,

začátkem prosince proběhlo na Novoměstské radnici v Praze slavnostní vyhlášení Národní ceny sociálních služeb – Pečovatelky roku, ocenění, které každoročně vyhlašuje APSS ČR a Diakonie ČCE. Letos mělo snad ještě větší význam než obvykle, poté, co médií proběhla všem již dobře známá mediální kauza, která „hodila“ všechny pracovníky v sociálních službách do jednoho pytle. Takto paušalizovat ale samozřejmě nemůžeme. Tak jako v každém pracovním odvětví, i v sociálních službách se najdou lidé, kteří z jakýchkoliv důvodů svoji práci nedělají dobře (a u těch se musíme vždy snažit, aby ze služeb odešli). Jsem přesvědčena, že tito pracovníci tvoří v sociálních službách menšinu. Nevýhodou však je, a to jak v sociálních službách, tak ve zdravotnictví, že pochybení, na rozdíl od dobré praxe, jsou vždy medializována, jelikož kauzy s nádechem senzace přinesou televizím i tištěným médiím spoustu nových čtenářů a „kliknutí“ (což ale v žádném případě neznamená, že by se pochybení měla zametat pod koberec, právě naopak!). Ve středu 4. prosince jsme tedy ocenili ty nejlepší pracovníky v sociálních službách, sociální pracovníky a manažera. Ale ocenění patří vám všem. Děkujeme za vaši práci, která na veřejnosti není tolik vidět.

Krásné Vánoce

Mgr. Veronika Hotová, šéfredaktorka

Setkání organizací poskytujících terénní služby v Mikulovicích

Ve čtvrtek 24. října 2019 proběhlo v Komunitním centru Soužití 2005 v Mikulovicích 2. setkání poskytovatelů terénních služeb v Olomouckém kraji, a to pod záštitou Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR (APSS ČR), pobočka Olomoucký kraj. Sekci terénních služeb koordinuje organizace Sociální služby Šternberk, příspěvková organizace.

■ **Text: Mgr. Hana Dvorská,**
ředitelka, Sociální služby Šternberk

Pozvání na tuto akci přijali i představitelé obce Mikulovice, starosta obce Roman Šťastný a místostarosta obce Jiří Šimík. Ředitelka organizace Soužití 2005, o. p. s., Štěpánka Beníčková s neskrývanou radostí všechny účastníky přivítala a poděkovala za to, že dlouhou cestu až na hranice s Polskem absolvovalo přes 50 účastníků z nejrůznějších organizací poskytujících terénní služby. Z bohatého programu nejví-

ce zaujala přednáška o hygieně dováženého jídla a rozvozu stravy, jež prezentovaly Eva Malá a MUDr. Jana Diblíková z Krajské hygienické stanice Olomouckého kraje. Cílem tohoto i dalších setkání je navázat bližší spolupráci mezi organizacemi poskytujícími terénní služby a vytvořit prostor pro výměnu zkušeností a nových informací.

Příští setkání se bude konat v Kojetíně, a to pravděpodobně koncem března 2020. Ze zaměřených témat prezentovaných

na dalším setkání uvádíme například BOZP a OPP u pracovníků v terénních službách – sociální i zdravotní péče a téma Katetrizace močového měchýře v domácí zdravotní péči. Aktuální informace týkající se nejen připravovaných změn zákona o sociálních službách bude prezentovat Zbyněk Vočka, vedoucí oddělení sociální pomoci odboru sociálních věcí KÚOK, který se setkání v Mikulovicích kvůli pracovním povinnostem na MPSV omluvil.

Členové APSS ČR k 26. 11. 2019:
1182 organizací, 2569 registrovaných služeb

9. 1. 2020 | Praha
Konference pro ředitele
a ekonomy

12.–13. 2. 2020 | Tábor
Zdravotní péče v sociálních
službách v roce 2020

27. 2. 2020 | Brno
Konference terénní
a ambulantní služby

Aktuální informace sledujte na
www.apsscr.cz, menu
„Konference & Kongresy & Semináře“
a na www.facebook.com/Socialnisluzby

Róza, Renča a Majda

– „terapeutky“ z Domova Magnolie

Jsou komunikativní, společenské, vždy dobře naladěné a rády se mazlí – klientům Domova Magnolie v Ostravě – Vítkovicích již druhým rokem zpřijemňují každodenní rituály tři kozy domácí. Capraterapie, jinak řečeno kozí terapie, má takřka blahodárné účinky, zejména pro pacienty s neurodegenerativním onemocněním mozku, jejichž snížené poznávací schopnosti a soběstačnost vyžadují speciální režim.

Text: Mgr. Lucie Humpolíková,
sociální pracovnice
Mgr. Kateřina Racek,
externí konzultant

V České republice je tento druh aktivity za pomoci hospodářského zvířete méně známým pojmem. Není totiž tak rozšířenou léčebnou metodou jako klasická canis nebo hipoterapie. Její přínos a pozitivní účinky by však bylo chybou opomenout. Róza, Renča a Majda spolu s odbornými pracovníky efektivně pomáhají v řešení stresu, neklidu, úzkostí, neuróz a dalších obtíží psychického a fyzického charakteru.

„V současné době poskytujeme pomoc a podporu 73 klientům, kteří se vlivem nevyléčitelného onemocnění spolu s nepříznivou sociální situací stali nesoběstačnými. Jedná se například o pacienty s Alzheimerovou nemocí a dalšími typy demencí ve věku od 50 let. Prostřednictvím **terapie za pomoci zvířat (AAT – animal assisted therapy)** motivujeme klienty k cílené stimulaci, kontaktu a rehabilitaci. Jde o unikátní kooperaci mezi aktivizačním pracovníkem, klientem a zvířetem – v našem Domově, kozami,“ uvádí ředitelka Domova Magnolie Mgr. Andrea Gibejová.

V zařízeních se zvláštním režimem, domovech pro seniory nebo léčebnách pro dlouhodobě nemocné často chybí taktilní podněty, tedy potřeba člověka po doteku. Ten je přitom součástí komplexní terapie nejen v geriatrici (demence, Alzheimerova choroba, Parkinsonova choroba, deprese, maladaptace, adaptace atd.), ale i při navazování kontaktu s obtížně komunikujícími klienty (mentálně či smyslově postiženými), u některých psychiatrických diagnóz (úzkost, deprese, fobie) nebo v logopedické a rehabilitační praxi (zde zejména jako motivační prvek).

„Snažíme se o zapojení klientů (individuálně s ohledem na jejich zdravotní stav) v kompletní péči o kozy, tzn. krmení, pomoc při úklidu výběhu, při chystání steliva atd. Sami si mohou za kozami dojet, dát jim pochutinu, popovídat si a hladit je. Jakmile

Róza, Renča a Majda uvidí, že někdo jde, okamžitě se přesunou k plotu a navazují kontakt. Dále terapie probíhá i skupinově, většinou řízeně, kdy pracovníci přivedou nebo přivezou klienty na křeslech nebo postelích až k plotu nebo mezi nimi prochází s Rózou na vodítku, aby mohli kozy pohladit nebo nakrmit. Pozitivní účinky se dostaví u některého klienta okamžitě, u jiného později, ale rozhodně zde jsou. Přirozený kontakt člověka se zvířetem mnohdy dokáže divy,“ doplňuje vedoucí aktivizační pracovnice Domova Magnolie Martina Müllerová.

Systematická, pravidelná aktivita s empatickým zvířetem vyvolává u klientů vzpomínky na minulost, na zážitky z dětství, různé příhody, které pak vyprávějí pracovníkům, sdílejí s ostatními klienty, rodinnými příslušníky nebo s návštěvami (např. s dětmi z mateřských škol) v rámci reminiscenční terapie. Díky capraterapii si klienti procvičují paměť, rozvíjejí komunikaci a navazují další společenské kontakty. Kladně působí i na zaměstnance, když už je toho na ně moc a potřebují „upustit páru“. Jdou ke kozám – pohladit je a prohodit pár slov.

A proč v Magnolii „sáhli“ zrovna po kozách domácích?

„Původně jsem měla v úmyslu pořídit si pejska, ale nakonec jsem našla přes inzerát kozu. Líbilo se mi, že ji chtěli prodat pouze jako mazlíčka, protože uměla chodit na vodítku a jezdit v autě. Probrala jsem to s kolegyněmi a koza Róza je u nás,“ prozrazuje ředitelka Domova Magnolie Mgr. Andrea Gibejová.

„A protože se Róza brzy projevila jako nesmírně společenská kozí dáma, bylo nezbytné pořídit jí společnost – kozí dvojčata Majdu a Renču, která nám darovala majitelka Kozí farmy Magdaléna z nedaleké Štítiny. Paní majitelka totiž sama ví, jak je péče o klienty s demencí náročná, a tak se naše cesty proluly, pracovně i lidsky.“

Zvířata většinou byla součástí běžného života klientů a za pomoci zvířecích terapeutů a laskavých zaměstnanců Domova Magnolie i nadále jsou. Kromě koz obývají Magnolii i kočky a morčata, která jsou oblíbená u imobilních klientů, také různé druhy exotických ptáků, jejichž zpěv a hravost celoročně zpřijemňuje pobyt venku. Terapií za pomoci zvířat se Domovu Magnolie podařilo upoutat pozornost dětí a seniorů – zvětšila se návštěvnost rodinných příslušníků klientů s dětmi i dětí zaměstnanců.

„Díky našim kozám se nám podařilo překlenout mezigenerační most. Naše zařízení obzvláště v letních měsících navštěvuje mnohem více dětí, za což jsme velmi rádi,“ uzavírá ředitelka Domova Magnolie.

„Ten devátý to bude mít těžké“ aneb VIII. vědecký česko-slovenský kongres Bazální stimulace je za námi

Dne 15. listopadu, v krásný podzimní den, proběhl v Dolní oblasti Vítkovice v Ostravě již VIII. vědecký česko-slovenský kongres Bazální stimulace s mezinárodní účastí. Kdo se alespoň minimálně pohybuje kolem ředitelky Karolíny Maloň Friedlové a INSTITUTu Bazální stimulace, dobře ví, že její kongresy jsou vždy originální, zajímavé a nikdy takové, na kterých byste se byt jenom chvíli nudili.

■ **Text: Mgr. Veronika Hotová,**
šéfredaktorka

Letošní kongres si nenechal ujít celých 420 účastníků. Ti všichni se mohli setkat i se zakladatelem konceptu Bazální stimulace prof. Andreasem Fröhlichem a spoluautorkou prof. Christel Biensteinovou. Zakladatelé ve svých příspěvcích připomněli filozofii konceptu a jeho kořeny, prof. Fröhlich dokonce inspiraci českými osobnostmi, které u zrodu myšlenky Bazální stimulace stály. V historickém kontextu je neuvěřitelné, jak obrovskou cestu ušla za pouhých několik desetiletí zdravotní a sociální péče nejen o ty, kteří již od narození neměli stejnou startovní čáru srovnatelnou s ostatními, ale o osoby nemocné, po úrazech či seniory. A jak důležití jsou lidé, kteří „zajetým“ kolegům a veřejnému mínění navzdory chtějí věci dělat jinak a posouvat tak péči dopředu. Dnes je již Bazální stimulace přirozenou součástí většiny zařízení sociální péče a zařízení zdravotnických, obrovské úspěchy sklízí např. u nedonošených dětí, jak dokázala přednáška Kataríny Chromčíkové a Jany Šubíkové z Neonatologické kliniky

Univerzitní nemocnice Martin. Význam Bazální stimulace ve zdravotnictví potvrdil vlastními slovy i ministr zdravotnictví Adam Vojtěch, který se kongresu osobně zúčastnil, a společně s prezidentem APSS ČR Jiřím Horeckým, zástupcem českých

VIII. vědecký česko-slovenský kongres Bazální stimulace[®] s mezinárodní účastí proběhl pod záštitou a za osobní účasti ministra zdravotnictví ČR Adama Vojtěcha a prezidenta APSS ČR Jiřího Horeckého.

sociálních služeb, pokřtil nový název a logo INSTITUTu Bazální stimulace, ze kterého se stal INSTITUT Bazální stimulace podle Prof. Dr. FRÖHLICHA[®]. Slovenskou mutaci názvu pak pokřtila zástupkyně slovenského ministerstva zdravotnictví s podpredse-

dou Zvazu poskytovatelov sociálních služieb v SR Antonom Macholou.

Odborný program kopíroval působnost Bazální stimulace v průběhu celého lidského života, a to doslova od neonatologie až po paliativní a hospicovou péči.

O využití konceptu Bazální stimulace v procesu odvykání dospělých pacientů od ventilátoru hovořila Renáta Morávková z Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny z Fakultní nemocnice Ostrava, využití Bazální stimulace u klienta po mozkové příhodě v konceptu multidisciplinárního týmu v podmínkách zařízení pro seniory Zoltán Kurucz z Ružinovského domova seniorov Bratislava. O dvacet minut smíchu všech účastníků se postaral ředitel Hospicu sv. Jana Neumanna Robert Huneš, a ne jen proto, že se jeho přednáška týkala role humoru v hospicové péči a Bazální stimulace, ale také z toho důvodu, že je jednoduše skvělým řečníkem. Moderní dobu odrazila přednáška Tablet a jeho možnosti v konceptu Bazální stimulace Martina Friše a Lucie Rohlíkové ze Základní školy speciální a Praktické školy Diakonie ČCE Merklín. Ti ukázali pomocí videí,

jak využívají kombinaci Bazální stimulace a tabletu u dětí s PAS a kombinovaným postižením, a to ve třídě i multisenzorické pracovní. Závěrečný kongresový příspěvek nikoho nenechal v klidu. Postaral se o něj tanečník a taneční choreograf Petr Veleta, který předvedl názornou ukázkou rozcvičky seniorů a všechny tak připravil na večerní vystoupení hudební skupiny BUTY.

V rámci kongresového dne se představilo i mnoho dalších přednášejících, např. z oblasti vzdělávání. Jedno ale měli všichni společně: Postarali se o to, aby VIII. ročník tohoto kongresu byl zábavný, odborný, vtipný a propojil všechny zájemce o Bazální stimulaci. A jak ve své pochvalě napsal prof. Miloň Potměšil: „A ten devátý (kongres) to bude mít těžké, aby udržel stávající úroveň a byl podobnou oslavou lidí a jejich práce.“

Více na www.bazalni-stimulace.cz

V letošním roce proběhl Základní kurz Bazální stimulace dokonce až v daleké Číně, kam se vypravila Karolína Maloň Friedlová společně s prof. Miloňem Potměšilem.

NABÍDKA KURZŮ NA 1. POLOLETÍ 2020

Nabídka kurzů je v průběhu pololetí doplňována dle aktuální poptávky a potřeb. Kompletní nabídku najdete vždy na www.institutvzdelavani.cz. Jakýkoli výše uvedený kurz si můžete objednat do své organizace „na klíč“.

Brno

10. 3. 2020	Péče o vlastní pohybový aparát	Ing. Jiří Horatlík
20. 3. 2020	Sexualita osob s mentálním postižením	doc. PhDr. Dana Štěrbová, Ph.D.
23. 3. 2020	Mozkový jogging	MgA. Bc. Lenka Čurdová
25. 3. 2020	Management rizikových situací v sociálních službách	Mgr. Lucie Pohlová, DiS.
7. 4. 2020	Revize vnitřních pravidel a postupů realizace sociální služby	Mgr. Tomáš Ergens, DiS.
14. 4. 2020	Nebojme se spirituality!	Mgr. David Šourek
15. 4. 2020	Přístup zaměřený na člověka	Mgr. Markéta Vaculová
16. 4. 2020	Kvalita života, důstojnost a autonomie ve stáří – cesta od teorie k praxi	Mgr. David Šourek
20. 4. 2020	Úvod do péče o klienty s Parkinsonovou nemocí	Bc. Renata Kratochvílová Křemenová
23. 4. 2020	Emoce v obrazech	Mgr. Andrea Tajanovská
24. 4. 2020	Základy krizové intervence	Mgr. Kristýna Farkašová
30. 4. 2020	Sociální práce s agresivním klientem	Bc. Jiří Juřena
4. 5. 2020	Úvod do problematiky psychických poruch a problémů pro pracovníky sociálních služeb	PhDr. Jarmila Verešová, Ph.D.
11. 5. 2020	Pokojná smrt – akceptace a základy komunikace	Mgr. David Šourek
12. 5. 2020	Klíč ke zdravější paměti a mozku	MgA. Bc. Lenka Čurdová
21. 5. 2020	Jak zvýšit sebevědomí svoje, svých kolegů a klientů	Mgr. Roman Pešek
22. 5. 2020	Základy kognitivně behaviorální terap. v práci s klienty úzkost., fobickými a depresiv. problémy	Mgr. Roman Pešek
1. 6. 2020	Náměty na tvorbu individuálních plánů uživatelů sociálních služeb	Mgr. Michaela Veselá
2. 6. 2020	Motivace versus manipulace klientů v sociálních službách	Mgr. Michaela Veselá
3. 6. 2020	Jak lépe komunikovat v pomáhajících profesích	Mgr. Tomáš Ergens, DiS.
4. 6. 2020	Změny v odbornosti 913 pro rok 2020	Mgr. Gabriela Široká
8. 6. 2020	Práce s rodinou klienta	Mgr. Michaela Veselá

Ostrava

18. 2. 2020	Pokojná smrt – akceptace a základy komunikace	Mgr. David Šourek
19. 3. 2020	Jak zvýšit sebevědomí svoje, svých kolegů a klientů	Mgr. Roman Pešek
20. 3. 2020	Základy kognitivně behaviorální terap. v práci s klienty úzkost., fobickými a depresiv. problémy	Mgr. Roman Pešek
23. 3. 2020	Management rizikových situací v sociálních službách	Mgr. Lucie Pohlová, DiS.
24. 3. 2020	Lůžko jako rizikový faktor	Mgr. Lucie Pohlová, DiS.
1. 4. 2020	Péče o vlastní pohybový aparát	Ing. Jiří Horatlík
22. 4. 2020	Přístup zaměřený na člověka	Mgr. Markéta Vaculová
12. 5. 2020	Etika v obrazech ve službách sociální péče	Mgr. Markéta Vaculová
14. 5. 2020	Sexualita osob s mentálním postižením	doc. PhDr. Dana Štěrbová, Ph.D.
19. 5. 2020	Nebojme se spirituality!	Mgr. David Šourek
20. 5. 2020	Nemotivovaný klient – přemotivovaný pracovník	Mgr. et Mgr. Markéta Skálová
21. 5. 2020	Hry v sociální práci z pohledu transakční analýzy	Mgr. et Mgr. Markéta Skálová
28. 5. 2020	Změny v odbornosti 913 pro rok 2020	Mgr. Gabriela Široká
1. 6. 2020	Úvod do problematiky psychických poruch a problémů pro pracovníky sociálních služeb	PhDr. Jarmila Verešová, Ph.D.
2. 6. 2020	Aktivizační techniky se zaměřením na seniory	Mgr. Markéta Vaculová
15. 6. 2020	Terapeutická zahrada – úvod do problematiky	Mgr. Markéta Jindřichovská Brabencová
16. 6. 2020	Etika v obrazech v službách sociální péče	Mgr. Michaela Veselá
17. 6. 2020	Náměty na tvorbu individuálních plánů uživatelů sociálních služeb	Mgr. Michaela Veselá

Tábor

17. 2. 2020	Základy paliativní péče	Bc. Renata Kratochvílová Křemenová
24. 3. 2020	Asertivita jako strategie jednání pro pracovníky sociálních služeb	Mgr. Michal Žmolík
6. 4. 2020	Práce s rodinou klienta	Mgr. Michaela Veselá
7. 4. 2020	Péče o vlastní pohybový aparát	Ing. Jiří Horatlík
14. 4. 2020	Konflikt a jeho řešení	Mgr. Jaromír Basler
16. 4. 2020	Vykazování na zdravotní pojišťovny v odbornosti 913	Renata Prokešová
20. 4. 2020	Komunikace v obrazech se zaměřením na osoby s demencí	Mgr. Andrea Tajanovská
23. 4. 2020	Standardy kvality sociálních služeb	Ing. Bc. Jan Sembdner
27. 4. 2020	Mozkový jogging	MgA. Bc. Lenka Čurdová
29. 4. 2020	Základy transakční analýzy pro pracovníky sociálních služeb	Mgr. et Mgr. Markéta Skálová

Tábor

4. 5. 2020	Validace podle Naomi Feil I	Mgr. Renáta Nentvichová Novotná
5. 5. 2020	Příprava poskytovatelů sociálních služeb na inspekci kvality	Mgr. Lucie Bicková
14. 5. 2020	Etika v obrazech ve službách sociální péče	Mgr. Michaela Veselá
15. 5. 2020	Komunikace v obtížných situacích	Mgr. Bc. Jaroslava Chaloupková
19. 5. 2020	Jak se bránit nátlakovým metodám v sociálních službách	Mgr. Jaromír Basler
20. 5. 2020	Výživa u seniorů a lidí s demencí	Pavla Hýblová
22. 5. 2020	Základy krizové intervence	Mgr. Kristýna Farkašová
1. 6. 2020	Hry v sociální práci z pohledu transakční analýzy	Mgr. et Mgr. Markéta Skálová
8. 6. 2020	Klíč ke zdravější paměti a mozku	MgA. Bc. Lenka Čurdová
12. 6. 2020	Emoce v obrazech	Mgr. Andrea Tajanovská

Hradec Králové

28. 2. 2020	Chronické hojení ran	PhDr. Mgr. Miroslava Kubicová, Ph.D.
10. 3. 2020	Základy práce s riziky při poskytování sociálních služeb	Bc. Jan Syrový
11. 3. 2020	Využití fakultativních činností v sociálních službách	Ing. Daniela Lusková, MPA
13. 3. 2020	Komunikace v obtížných situacích	Mgr. Bc. Jaroslava Chaloupková
16. 3. 2020	Opatrovnictví a svěprávnost v sociálních službách	Mgr. Denisa Kramářová
20. 3. 2020	Etika v obrazech ve službách sociální péče	Mgr. Vladislav Fryč
24. 3. 2020	Sociální práce s agresivním klientem	Mgr. Eva Kunátová Holečková, MBA
25. 3. 2020	Přístup zaměřený na člověka	Mgr. Markéta Vaculová
26. 3. 2020	Demence v obrazech	Mgr. Lucie Pohlová, DiS.
27. 3. 2020	Management rizikových situací v sociálních službách	Mgr. Lucie Pohlová, DiS.
20. 4. 2020	Jak vyhrát nad papíry aneb Řízení dokumentace v praxi	Bc. Jan Syrový
24. 4. 2020	Specifika péče u klientů s degenerativním onemocněním pohybového aparátu	PhDr. Mgr. Miroslava Kubicová, Ph.D.
27. 4. 2020	Motivace versus manipulace klientů v sociálních službách	Mgr. Michaela Veselá
28. 4. 2020	Náměty na tvorbu individuálních plánů uživatelů sociálních služeb	Mgr. Michaela Veselá
6. 5. 2020	Verbálně nekomunikující – úvod k metodám AAK	Mgr. Irena Lintnerová
18. 5. 2020	Terapeutická zahrada – úvod do problematiky	Mgr. Markéta Jindřichovská Brabencová
17. 6. 2020	Výživa u seniorů a lidí s demencí	Pavla Hýblová

Praha

14. 2. 2020	Revize vnitřních pravidel a postupů realizace sociální služby	Mgr. Tomáš Ergens, DiS.
20. 2. 2020	Standardy kvality sociálních služeb	Ing. Bc. Jan Sembdner
28. 2. 2020	Jak zvýšit sebevědomí svoje, svých kolegů a klientů	Mgr. Roman Pešek
3. 3. 2020	Vykazování na zdravotní pojišťovny v odbornosti 913	Markéta Horesh
9. 3. 2020	Nácvik sociálních dovedností u osob s poruchami autistického spektra	Mgr. Hana Žilincová
10. 3. 2020	Úvod do problematiky poruch autistického spektra	Mgr. Hana Žilincová
12. 3. 2020	Konflikt a jeho řešení	Mgr. Jaromír Basler
16. 3. 2020	Validace podle Naomi Feil I	Mgr. Renáta Nentvichová Novotná
18. 3. 2020	Sociální pracovník jako koordinátor dobrovolnictví	Mgr. Andrea Tajanovská
23. 3. 2020	Adaptační proces seniora v zařízení sociálních služeb	Bc. Renata Kratochvílová Křemenová
26. 3. 2020	Jak zvládat emoce	PaedDr. Vladimír Šik, Ph.D.
27. 3. 2020	Specifika péče u klientů s degenerativním onemocněním pohybového aparátu	PhDr. Mgr. Miroslava Kubicová, Ph.D.
31. 3. 2020	Asertivita jako strategie jednání pro pracovníky sociálních služeb	Mgr. Michal Žmolík
7. 4. 2020	Příprava poskytovatelů sociálních služeb na inspekci kvality	Mgr. Lucie Bicková
8. 4. 2020	Využití fakultativních činností v sociálních službách	Ing. Daniela Lusková, MPA
10. 4. 2020	Základy krizové intervence	Mgr. Kristýna Farkašová
14. 4. 2020	Základy práce s riziky při poskytování sociálních služeb	Bc. Jan Syrový
15. 4. 2020	Pokojná smrt – akceptace a základy komunikace	Mgr. David Šourek
16. 4. 2020	Ochrana práv uživatelů sociálních služeb	Mgr. Vladislav Fryč
17. 4. 2020	Základy kognitivně behaviorální terap. v práci s klienty úzkost., fobickými a depresiv. problémy	Mgr. Roman Pešek
20. 4. 2020	Individuální plánování v pečovatelských službách	Mgr. Marcela Hauke
22. 4. 2020	Výživa u seniorů a lidí s demencí	Pavla Hýblová
28. 4. 2020	Základy transakční analýzy pro pracovníky sociálních služeb	Mgr. et Mgr. Markéta Skálová
29. 4. 2020	Verbálně nekomunikující – úvod k metodám AAK	Mgr. Irena Lintnerová
14. 5. 2020	Závislosti a závislostní chování	Mgr. Ondřej Čalovka
19. 5. 2020	Etika v obrazech ve službách sociální péče	Mgr. Vladislav Fryč
27. 5. 2020	Jak zvládnout syndrom vyhoření	PaedDr. Vladimír Šik, Ph.D.
4. 6. 2020	Analýza a řešení případů z praxe v modelu KBT	Mgr. Roman Pešek
8. 6. 2020	Terapeutická zahrada – úvod do problematiky	Mgr. Markéta Jindřichovská Brabencová
9. 6. 2020	Problematika zdravotního postižení v zážitkovém semináři	Mgr. Eva Kunátová Holečková, MBA
10. 6. 2020	Hry v sociální práci z pohledu transakční analýzy	Mgr. et Mgr. Markéta Skálová
11. 6. 2020	Emoce v obrazech	Mgr. Andrea Tajanovská
18. 6. 2020	Sexualita osob s mentálním postižením	doc. PhDr. Dana Štěrbová, Ph.D.

VOZÍK NA LÉKY a obvazový materiál

- protihluková úprava
- lehce ovladatelný vozík
- nárazuvzdorný
- uzamykatelná dvířka

19 980 Kč vč. DPH

VOZÍK NA OSOBNÍ HYGIENU

- prémiová řada protihlukových vozíků s ochrannými disky proti nárazům
- důstojnost klienta na 1. místě

39 980 Kč vč. DPH

„Pokrytí“ dlouhodobé péče

Pokrytí nebo spíše zajištění dlouhodobé péče je překlad anglického termínu „coverage of long term care“.

■ **Text: Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MBA,**
prezident APSS ČR, UZS ČR a EAN

Existuje několik hodnot či parametrů, jak porovnat zajištění a dostupnost dlouhodobé péče v jednotlivých evropských zemích či zemích OECD. Jedním z nich je podíl výdajů na dlouhodobou péči na celkovém hrubém domácím produktu (HDP). To je však údaj, jehož porovnání je poměrně složité, protože jednotlivé země do něho zařazují různé výdaje na zajištění dlouhodobé péče. Kromě toho jeho výše nemusí mít přímou souvislost s dostupností a kvalitou péče (viz výdaje na zdravotnictví v USA).

Ve vztahu k plánování budoucího zajištění dlouhodobé péče a jejich kapacit je pak klíčový indikátor počtu a růstu osob, které jsou a budou závislé na péči. Toto ukazuje tabulka č. 1. Česká republika má již nyní celkem vysoký podíl těchto osob – 8%. Predikce Evropské komise však ukazuje potenciál růstu až na 11% – tedy v porovnání s evropskými zeměmi nadprůměrně.

Další predikci tohoto vývoje uvádí Evropská komise ve studii „Joint Report on Health Care and Long-Term Systems & Fiscal Sustainability“ jako AWG ref 2060 a AHW risk 2060.

Obecně je předpokládáno, že počet osob, které budou potenciálně potřebovat dlouhodobou péči, se do r. 2060 oproti současnosti zvýší o 30%.

„AWG risk scenario“ počítá s tím, že polovina nárůstu osob z důvodu zvyšování věku obyvatelstva/zvyšování naděje na dožití nebude potřebovat dlouhodobou péči. S tímto pak počítá AWG ref scenario. Každopádně dle projekcí Evropské komise z pohledu budoucí potřeby a zajištění dlouhodobé péče

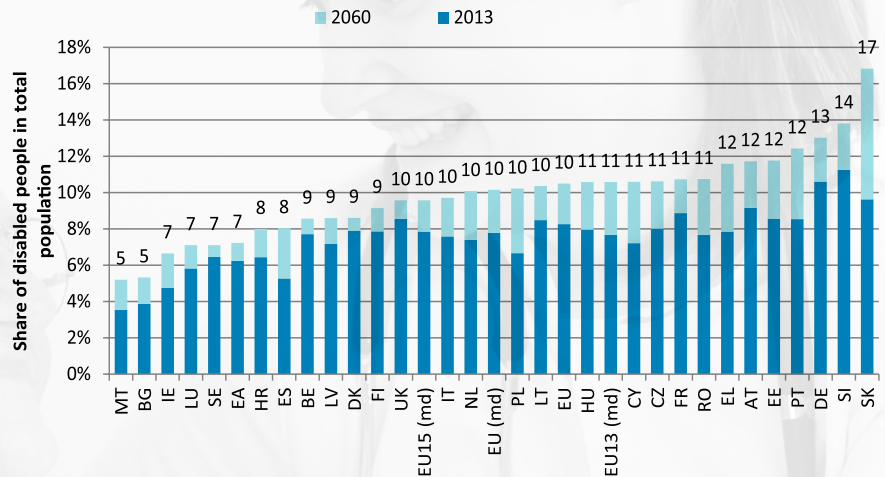
na tom není Česká republika nejlépe. Naopak patří mezi čtyři „nejohroženější“ země.

Naše připravenost na budoucí vývoj je zanedbatelná. Potýkáme se s pouhou udržitel-

ností stávající sítě a s každoročním „dofinancováním sociálních služeb“. O systematické přípravě na budoucí vývoj nemůže být, bohužel, ani řeč.

Share of dependent people in total population in 2013 and 2060, AWG reference scenario

Tabulka č. 1

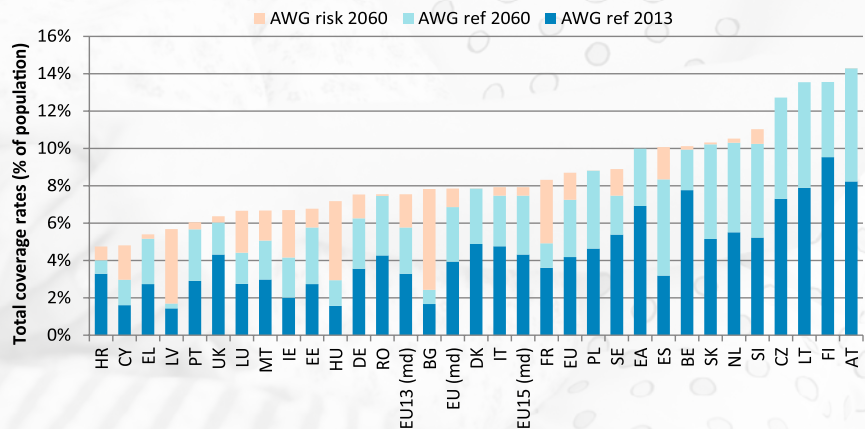

(1) As explained in the Ageing Report 2015, the numbers of dependent people are measured by the proportion of individuals reporting a "strong limitation due to health problems for at least the last 6 months", as surveyed by the EU-SILC, reported to the numbers of individuals in each age group as projected by Eurostat (see EUROPOP2013). The relatively small increase in Germany is due to the projected population decrease and the fact that only the publicly insured population is taken into account in the projection, which implies a reduced burden of ageing within the social health insurance.

Source: Commission services (DG ECFIN).

Country-specific coverage rates of long-term care recipients, as % of total population

Tabulka č. 2

(1) AWG ref = AWG reference scenario; AWG risk = AWG risk scenario; Based on the Ageing Report 2015 (European Commission (DG ECFIN)-EPC (AWG), 2015).

Source: Commission services (DG ECFIN).

Stalo se...

- Na základě jednání **27. listopadu** se minimální mzda v České republice zvýší na více než 40% průměrné mzdy, tedy 14 600 Kč. Růst ještě musí schválit vláda.
- Dne **4. prosince** proběhlo na Novoměstské radnici v Praze slavnostní vyhlášení výsledků a předání ocenění v rámci soutěže Národní cena sociálních služeb – Pečovatelka roku. Ocenění byli pracovníci v kategoriích Pracovník v sociálních

- službách (terénní, pobytové, ambulantní služby), Sociální pracovník a Manažer sociálních služeb. Slavnostním vyhlášením opět provázela patronka ocenění Hana Maciuchová. Jména oceněných najdete v lednovém čísle Sociálních služeb.
- Dne **6. prosince** proběhlo zasedání Rady vlády pro seniory a stárnutí populace, která se zabývala mimo jiné novelou zákona o sociálních službách.

- Od **1. ledna 2020** se spustí elektronické neschopenky, přičemž výsledná podoba řešení plně reflektuje požadavky zaměstnavatelů, které byly v průběhu roku 2019 průběžně vznášeny. Aktuální informace, včetně nejčastěji kladených dotazů, lze průběžně sledovat na webové stránce <https://www.cssz.cz/web/eneschopenka/zakladni-informace-pro-zamestnavatele>.

Všestranná péče s kosmetikou MoliCare Skin

O krok dál
pro zdraví

Ideální tip na dárek pro blízké Vašich klientů

S blížícím se příchodem vánočních svátků vystává pro mnohé nelehký úkol – jak vybrat vhodný dárek, který potěší a zároveň přinese i něco navíc? Naším tipem jsou léty prověřené produkty Menalind Professional, které jsou nyní dostupné pod novým názvem a v novém moderním obalu – jako kosmetika MoliCare Skin.

MoliCare Skin, kosmetické výrobky firmy HARTMANN, představují hodnotný dárek pro ty, jejichž zralá, citlivá a namáhaná pokožka vyžaduje speciální péči. Profesionální kosmetika je velmi oblíbená mezi stovkami uživatelů i ošetřovatelů ve zdravotnických zařízeních a domovech pro seniory, kde je využívána pro péči o pokožku inkontinentních pacientů. Pro vysokou kvalitu však tuto kosmetiku vyhledávají i lidé, které trápí například suchá a praskající pokožka.

Bohaté složení znamená úsporu

Kosmetika MoliCare Skin obsahuje velké množství účinných látek, které ve vyváženém poměru dohromady vytváří unikátní produkty vhodné pro čištění, ochranu a péči o pokožku. Nejdůležitější součástí je Nutriskin komplex z mandlového oleje, esenciálních mastných kyselin, aminokyselin a kreatinu, který zajišťuje hydrataci a umožňuje rychlou regeneraci namáhaných a poškozených vrstev pokožky. Složení plné aktivních látek umožňuje pro dosažení optimálního efektu použití menšího množství kosmetiky, než je obvyklé a nabízí tak výrazné snížení celkové spotřeby a finančních nákladů.

Správná volba pro viditelně zdravější pokožku

Pro péči o zralou a citlivou pokožku si můžete vybrat ze silného tria – třech barevných řad – modré, tělové a růžové.

Modrá (Čisticí) řada umožňuje snadnou a důkladnou hygienu bez použití vody. Produkty obsahují kreatin, který chrání pokožku, a zároveň také Odour neutralizer, který

účinně narušuje molekuly amoniaku. Nepříjemný zápach tedy nepřekrývá, ale ničí jej do základů. Pečující složky, jako mandlový olej a panthenol pak pokožku zvlhčují a vyživují. Pro pokožku příznivé pH 5,5 navíc zabraňuje přemnožení bakterií a eliminuje podráždění. Z této řady dopo-

ručujeme nejoblíbenější čisticí pěnu a v neposlední řadě vlhké ošetřující utěrky, které dokonale zbaví povrch kůže veškerých nečistot. Tyto utěrky z pevného, a přitom jemného vlákna jsou napuštěny speciální mycí emulzí a k dostání jsou v praktickém uzavíratelném balení. Jedná se o produkt, který oceníte jak pro jednoduchost použití, tak i pro konečný výsledek, který si v ničem nezadá s mytím pod tekoucí vodou. Vlhké ošetřující utěrky MoliCare Skin lze použít na intimní partie, ale i k očištění celého těla.

Tělová řada (Pečující) obsahuje esenciální mastné kyseliny a aminokyseliny pro přirozenou hydrataci kůže, mandlový olej

pro silnou hydrataci a regeneraci pokožky a kreatin k ochraně a zvýšení pružnosti. Složení na bázi vody v oleji pokožku okamžitě v dostatečné míře hydratuje. Z této skupiny je favoritem tělové mléko, které vytváří ochrannou vrstvu proti škodlivým látkám, podporuje regeneraci pokožky a hloubkově a dlouhodobě ji hydratuje. Po aplikaci nezanechává pokožku mastnou. Mléko je dostupné ve výhodném 500ml balení s pumpičkou, které umožňuje přiměřené stejnoměrné dávkování. Všechny výrobky z této řady mají příjemnou svěží vůni, neobsahují žádné živočišné složky ani dráždivé konzervanty.

Třetí, **růžová řada** (Aktivní ochrana) kůži chrání, zajišťuje její obnovu a zabráňuje opruzeninám. Z naší nabídky je jednoznačným vítězem ochranný krém se zinkem, který již v tenké vrstvě chrání namáhanou pokožku proti agresivním látkám obsaženým v moči nebo stolici. Krém obsahuje 21% zinku, což je ideální množství pro hladkou konzistenci, která umožňuje snadnou aplikaci. Produkty růžové řady na pokožce vytváří jemný ochranný film, neutralizují pachy a příjemně voní. Díky vyváženému pH 5,5 rovněž eliminují případné podráždění a nebezpečné bakterie. Speciální komplex vyživujících látek, již dříve zmíněný Nutriskin komplex, pokožku chrání a zajišťuje její obnovu.

Bezpečná a spolehlivá péče pro každého

Všechny výrobky kosmetiky MoliCare Skin se skládají z vysoce kvalitních složek, jsou dermatologicky testované, hypoalergenní a byly vyvinuty bez obsahu alkoholu, dráždivých parfemací a chemických složek tak, aby se minimalizovala možnost vzniku případné alergické reakce. Darováním kosmetiky MoliCare Skin darují příbuzní Vašich klientů také zdravější, hydratovanou a regenerovanou pokožku.

LIMITOVANÁ EDICE

Potěšte své blízké
dárekovým balením!

Chcete se dozvědět více o produktech?

Kontaktujte svého obchodního zástupce
nebo volejte bezplatnou telefonní linku

800 100 150.

Domov Osvícení

Dne 4. října se v Pardubicích v Galerii Kmošek – Veselík za podpory Domova pod Kuňkou uskutečnila vernisáž výstavy obrazů s názvem Osvícení, nad kterou převzala záštitu manželka prezidenta ČR paní Ivana Zemanová.

■ **Text: Mgr. Veronika Hotová,**
šéfredaktorka

Osvícení je projekt nesmírně unikátní. Ondřej Kmošek – dnes pardubický malíř a galerista – pracoval před 20 lety jako vychovatel v Ústavu sociální péče pro mentálně postiženou mládež v Rábech (dnešní Domov pod Kuňkou). Během svého působení v Ústavu portrétoval značnou část obyvatel a některých zaměstnanců. Nyní se ke svým obrazům vrátil a některé z nich namaloval s dvacetiletým odstupem. „Vybral jsem ze souboru z roku 1999 šest mužů a po 20 letech je živě portrétoval na velkých formátech. Byl potřeba čas a odstup, aby toto téma dozrálo, a taky společnost, aby došla do bodu, kde budou tyto myšlenky a úvahy globálně rezonovat. Došlo k proměně – z mých bývalých svěřenců a chovanců jsou dnes uživatelé, z jejich Ústavu sociální péče je dnes Domov, a z jejich temnoty a iracionality je dnes Osvícení,“ představuje svou práci sám malíř.

Soubor obrazů a plastik propojuje uměleckou formou klienty a zaměstnance největšího ústavního zařízení s dnešním moderním zařízením sociálních služeb. Jak ve svém proslovu na vernisáži zdůraznila spisovatelka Irena Válková, spousta světových umělců, ať například Vincent van

Malíř Ondřej Kmošek s jedním ze svých modelů

„Je dvojí soucit. Jeden, ten zbabělý a sentimentální, který je jen vlastně netrpělivostí srdce, aby se co nejrychleji zbavilo trapného dojetí cizím neštěstím, soucit, který vůbec není soucítěním, nýbrž jen instinktivním odvrácením cizího utrpení od vlastní duše. A ten druhý, který jediný má smysl – ten nesentimentální, avšak tvořivý soucit, který ví, co chce, a je odhodlán trpělivě a s účastenstvím vydržet až do konce svých sil a ještě za něj.“ **Stefan Zweig**

Gogh či Lewis Carrol, vytvořila svá nejznámější díla v pohnutí mysli (například slavný obraz Hvězdná noc namaloval zmíněný Vincent van Gogh v ústavu pro choromyslné). Osoby s mentálním postižením vidí věci, které jsou nám, „obyčejným“ lidem,

skryty. Jejich pohled na svět je výjimečný. A co je jiné, obvykle lidi děsí. Cyklus Osvícení dokazuje, že ke strachu není žádný důvod, a je také důkazem, že přístup společnosti k postiženým lidem urazil za posledních 20 let dlouhou cestu. ■

Manažer kvality Domova pod Kuňkou Jaroslav Brenner a ředitel Tomáš Černík

České lékárny s tradicí 25 let

Již 47 LÉKÁREN ipc po ČR

DIVIZE ZÁSODOVÁNÍ poskytuje komplexní zásobování léčivy a zdravotnickým materiálem pro poskytovatele **SOCIÁLNÍCH A ZDRAVOTNICKÝCH SLUŽEB:**

Individuální závoz léků.

Nezaměňování preskribovaných léčiv.

Unikátní automatizovaná objednávací platforma – objednávací program na webovém rozhraní.

Personalizace dodávek – rozdělení dle oddělení + rozdělení dle klientů s účtenkou pro každého klienta (možno dodat i celkový soupis).

Etikety na krabičkách léčiv:

jméno klienta, ročník, název produktu, expirace, dávkování (E-recept).

Magistraliter příprava všech základních, ale i speciálních receptur.

Odborné konzultace – lékový informační servis, minimalizování doplatků klienta.

CYGNUS – lékárny sítě IPC mají kompatibilní systém s programem CYGNUS.

Možnost fakturace doplatků (měsíčně, bez nutnosti předchozích záloh).

KONTAKT: Břetislav Hromek, tel.: 602 244 611, bretislav.hromek@ipcnet.cz

Součástí komplexních služeb týkajících se zásobování je také zajištění specifického sortimentu v oblasti **zdravotnického materiálu**. Jde o kompletní pokrytí potřeb sociálních a zdravotních zařízení veškerým potřebným zdravotnickým materiálem:

- inkontinenční pomůcky ● stomické pomůcky ● kompenzační pomůcky
- nutriční výživa ● dezinfekce (dezinfekční řád, školení)

TERAPIE VLHKÉHO HOJENÍ RAN

Komplexní portfolio produktů zaměřené na prevenci a léčbu ran a dekubitů.

Zajistíme preskribujícího lékaře.

Veškeré administrativní úkony spojené s preskripcí materiálů na vlhké hojení zajišťuje chirurgická ambulance.

Odborné poradenství – pomůžeme Vám nalézt optimální způsob prevence a léčby pro Vaše klienty.

KONTAKT: Mgr. Marie Petříková, tel.: 720 944 291, marie.petrikova@ipcnet.cz

Všechny barvy duhy 2019

Šance pro handicapované umělce

Flixbus z Toruně zastavil před hlavním nádražím v Ostravě ve čtyři hodiny ráno. Spolu s dalšími pasažéry z něj do ranního šera vystoupil osmadvacetiletý mladý muž Kamil Czeszel spolu s maminkou a sestrou, které jej doprovázely. Byla to Kamilova první cesta do zahraničí. Kamil je kvůli svému tělesnému postižení zčásti odkázán na pomoc jiných lidí, ale jeho zdravotní handicap jej naopak nijak neomezuje v jeho zálibě ve zpěvu.

■ **Text: Bohdana Rywiková**

Foto: Werner Ullmann

Kamil Czeszel letos v červnu exceloval před zaplněným „Starym Rynkem“ v historickém centru Krakova, kde se odehrával finálový koncert pěvecké soutěže handicapovaných zpěváků Zaczarowana Piosenka. Kamil byl jejím absolutním vítězem. Krátce poté následovalo další překvapení: pozvání z České republiky na koncert Všechny barvy duhy pořádaný letos na podzim již třináctým rokem ostravským Čtyřlístkem – centrem pro osoby se zdravotním postižením v nádherných prostorech Divadla Antonína Dvořáka v Ostravě.

Koncerty Všechny barvy duhy pořádá Čtyřlístek každoročně hlavně proto, aby umožnil talentovaným lidem se zdravotním postižením představit jejich umění široké veřejnosti v profesionálních podmínkách. A to se daří nejen díky skvělé spolupráci s Národním divadlem moravskoslezským, ale i díky finanční podpoře Moravskoslezského kraje a statutárního města Ostravy. Kamil Czeszel přijel do Ostravy jako jediný zahraniční host, ale polští handicapovaní zpěváci v „Barvách duhy“ s velkým úspěchem hostují pravidelně. Také Kamil se těšil bouřlivým ovacím publika a někteří diváci jej chodili zdravít i po vystoupení do zákulisí divadla jako skutečnou hvězdu. A zaslouženě. Vynikající pěvecké výkony však podávali i další účinkující. Letos oslnili mladí posluchači speciálních tříd Lidové konzervatoře a Múžické školy v Ostravě věnující se umělecké výchově dětí a mladých lidí se zdravotním postižením. Dojemná byla osmiletá Gabriela Plutová, jež se svým

Skupina Rytmy s Kubou Kupčímek

tátníkem Romanem bezchybně zazpívala poslední hit Karla Gotta a jeho dcery Charlotty Elly „Srdce nehasnou“, Izabela Jati oslnila Kočičí písní z muzikálu Cats stejně jako Tereza Muroňová výborně zvládla Sheeranovu píseň Supermarket Flowers se svou zkušenou učitelkou Lenkou Szabó Hružovou. Nadšené ovace sklidil i duet čtrnáctileté Aničky Opartyové a o rok mladšího Vojtěcha Mikuše, kteří mají před sebou nepochybně slibnou pěveckou budoucnost. Největším překvapením však byl duet Karolíny Krajníkové, jež si zazpívala s patronkou letošních účinkujících, zpěvačkou Dashou, náročnou píseň Take Me To Church. Sama profesionálka nečekala tak skvělý výkon od dívky, s níž se setkala poprvé pár hodin před samotným koncertem. I v tom spočívá jeden ze záměrů koncertů Všechny barvy duhy: Vždy se v nich propojuje umění profesionálů i neprofesionálů s výkony handicapovaných zpěváků, tanečníků nebo muzikantů. Jejich atmosféra je vždy nepopsatelná. Handicapovaní tanečníci ze souboru Lucarino Dance z Libochovic doprovodili svým tancem nádhernou píseň Modlitba v podání Dashy, bubeníci z ostravského Čtyřlístku předvedli strhující bubenickou show se známým ostravským muzikantem a pedagogem Jakubem Kupčímekem a jeho Kubabandem a spolu s pro-

Dasha a Karolína Krajníková

fesionály tančili i členové souboru handicapovaných tanečníků Bílá holubice. Mezi účinkujícími se neztratila ani vystoupení dětí z Domova Jandova nebo stínové divadlo Domova a Chráněného bydlení Třebovice ostravského Čtyřlístku či vystoupení hudební skupiny Mentallica spolku Naděje pro všechny, který úspěšně staví na vlastním originálním repertoáru. Diváky, aplaudující v závěru koncertu ve stoje, každoročně provází moderátorská dvojice herců – Pavla Dostálová a Jiří Sedláček.

Ostravský koncert Všechny barvy duhy svým rozsahem i koncepcí patří k výjimečným projektům v rámci Moravskoslezského kraje i v celostátním měřítku, neboť se v něm propojuje jak oblast kulturní, tak sociální. O to víc je třeba ocenit fakt, že se těší trvalé podpoře města i kraje, uvážlivě-li, že v jiných částech republiky je podporovaná spolupráce sociální oblasti s kulturní sférou spíše výjimkou než samozřejmostí. Mnohdy ztroskotává nejen na finančních možnostech, ale i na nedostatku příležitosti a hlavně lidí, kteří jsou ochotní a schopní se práci s handicapovanými lidmi věnovat i v této oblasti. Vždyť kultura a umění jsou důležitou součástí našeho života, bez ohledu na to, v jaké životní situaci se právě nacházíme. Kamil Czeszel a mnozí další handicapovaní účinkující letošního koncertu Všechny barvy duhy jsou důkazem toho, že každý, kdo má talent, může být alespoň na chvíli hvězdou, když dostane šanci...

Nad letošním ročníkem koncertu Všechny barvy duhy převzali záštitu hejtman Moravskoslezského kraje Ivo Vondrák, náměstek primátora města Ostravy Zbyněk Pražák a prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR Jiří Horecký, který se této události také osobně zúčastnil.

Hledání rovnováhy

mezi svobodou a zodpovědností klienta

V Etické komisi APSS ČR řešíme nejrůznější konkrétní problémy a témata, při nichž vycházíme ze zadání, které jako komise dostaneme. Kromě toho ale také přemýšlíme obecněji nad aplikací etických témat a přístupů do naší každodenní praxe při poskytování sociálních služeb. Tato obecnější témata vyplývají z dotazů, kazuistik či zkušeností z vlastní praxe členů Etické komise, která je po důkladném prodiskutování zpracovala do formy tohoto příspěvku. Jedním z témat, kterému se hodně věnujeme v roce 2019, je vztah mezi svobodou a zodpovědností v případě klienta sociálních služeb. A protože se ukazuje, že je to téma široké, chtěli bychom se mu věnovat v řadě článků, které by toto téma uchopily z různých pohledů, v různých situacích a pro různé cílové skupiny či dokonce různé typy služeb. Téma svobody a zodpovědnosti se totiž týká i hledání rovnováhy, a aby to bylo poctivé, je to možné dělat pouze v konkrétním kontextu.

■ **Text: Mgr. David Šourek,**
člen Etické komise APSS ČR a lektor
Institutu vzdělávání APSS ČR

Cílem dnešního článku je toto téma a diskuzi otevřít a naznačit cesty, jak o něm přemýšlet a jaké otázky si klást, chceme-li najít relevantní odpovědi či řešení. Vyjdeme přitom sice z konkrétního příkladu z praxe v zařízení pro lidi s mentálním postižením, ale uváděné principy a zamyšlení se týkají jakékoliv služby a cílové skupiny.

➤ Východisko I.

Klienti, např. s mentálním postižením v transformované službě, kteří mají právo na autonomní rozhodování o trávení svého času. V naší praxi se setkáváme se situací, kdy klient kvůli své lenosti (?) odřiká domluvené aktivity krátce před jejich realizací, protože přece NIC nemusí. Naši pracovníci si s tím nevědí rady, protože ho „nemohou do ničeho nutit“. Uplatňováno je tedy právo klienta na svobodné rozhodnutí, ale podle nás chybí vedení k zodpovědnosti, např. dodržování domluveného, dokončování úkolů, důsledky při nesplnění povinností apod. Život přece obecně není velký mejdan, ze kterého si můžeme vyzobávat jen to, co nás baví. Kde je tedy hranice mezi svobodou a vedením k zodpovědnosti? Má sociální služba u dospělých klientů s mentálním postižením působit výchovně, pedagogicky?

➤ Východisko II.

Klienti s mentálním postižením v transformované domácnosti jsou vedeni k tomu, aby si každý zajišťoval své jídlo sám. Zvolil

si, nakoupil si, připravil si, snědl si. Je ale tento absolutní individualismus skutečně v zájmu klientů sdílejících společnou domácnost? Neznamena společná domácnost (nebo snad rodina, komunita), že se musíme naučit vyjednávat, přizpůsobit se, podílet se, zapojit se, pracovat a stolovat společně? Není např. společné jídlo (volba, příprava, společná konzumace) právě ten vhodný způsob, jak tyto společenské a sociální dovednosti získávat a pilovat? Hraje vůbec nějakou roli, že se jedná o společné, komunitní, skupinové bydlení?

Výše uvedené příklady popisují problémy a nejasnosti, se kterými se můžeme setkat poměrně často. Mohou souviset se změnou filozofického přístupu k poskytování sociální služby, jak jsme ji zažili při zavádění zákona o sociálních službách a standardizaci sociální práce. Nový zákon před 13 lety přinesl myšlenku individualizace sociální práce (služba má vycházet z individuálně stanovených potřeb klienta, ne z přesvědčení poskytovatele, co má poskytovat) a změnu pečovatelského modelu (klient jako objekt péče) – větší příklon k modelu asistenčnímu (klient jako partner a objednatel služby). Takové filozofické změny, které obecně souvisejí se změnami myšlení v celé západní společnosti, však mohou narážet a dodnes často narážejí na základní nepochopení jejich smyslu a východisek, na „ověřené“ a bezpečné způsoby myšlení z minulosti, na ryze formalistické či byrokratické uchopení (tak typické pro část našeho národa), které jejich původní záměr, smysl a nakonec i výsledek překryjí nebo zamlží. A potom se můžeme v každodenní praxi složitě „plácát“ mezi různými principy a požadavky míchajícími

staré i nové přístupy k poskytování služby nebo k postavení pracovníka vůči klientovi.

Zkusíme-li si kořeny nejasností ve výše uvedených příkladech rozebrat, můžeme narazit na tři okruhy problémů, nad kterými se musíme zamyslet při hledání odpovědí na otázku, jak se tedy zachovat.

Prvním problémem může být naše uplatňovaná filozofie sociální práce. Jinými slovy pochopení našich východisek, našich postojů ke službě, kterou vykonáváme, našeho porozumění smyslu služby, kterou poskytujeme. Vlastně bychom mohli říci, že je to o tom, jak se na věci díváme či jak věci vidíme.

Druhým problémem, který může být v pozadí, je problém s kompetencí managementu a pracovníků. Někdy totiž věci navzdory naší vůli a porozumění nefungují proto, že nám chybí znalosti, dovednosti a schopnosti převést správnou filozofii do každodenní praxe. Tento problém je o tom, jak věci (skutečně) umíme.

Třetím problémem v pozadí může být nejasná organizační kultura a nejasně nastavené hranice, které ovlivňují nakonec to, jak věci každodenně děláme. Nejasné hranice a nejistota pracovníků vedou často k tomu, že to nakonec každý dělá podle svého (nejlepšího přesvědčení), nikoliv ale v nejlepší zájmu klienta a nikoliv s jednotným cílem naplňujícím podstatu služby.

Co však může být příčinou problémů a nejasností uvedených výše?

➤ 1. Nejasná nebo nevyvážená aplikace hodnot sociální práce

a) Hodnoty vyjadřují přesvědčení o tom, co je správné, co je důležité a o co stojí usilovat. V poslední době však v naší společnosti můžeme pozorovat „hodnotový zmatek“, který se logicky projevuje i v sociální práci. To vede k nejistotě v uplatnitelných hodnotách, k jejich relativizaci, mění se tak celková hodnotová orientace společnosti. Není zřejmé, jakou důležitost má autonomie, ochrana, důstojnost, pedagogické působení apod. Abychom tomuto zmatku předešli, musíme v našich organizacích začít vědomě pracovat s hodnotami (abychom se shodli na tom, podle jakých hodnot budeme jednat a také následně hodnotit své jednání) a musíme si také společně vyjasnit smysl slov, které v této souvislosti používáme. Pokud si totiž pod kvalitou služby nebo kvalitou života představí každý z pracovníků něco jiného, nemáme šanci kvalitu služby nebo života (společným úsilím) dosáhnout.

b) Někdy se můžeme setkat s ideologizací hodnot v sociální práci. Pod tím je možné si představit přehnané a jednostranné zdůrazňování vybraných hodnot. Někdy je celkem pochopitelné, že při změně potřebujeme zdůrazňovat nové hodnoty, které chceme aplikovat (a potlačovat přitom ty „staré“), pokud to však přeženeme, povede to k negativním, nikoliv pozitivním důsledkům. Mezi hodnotami totiž musíme udržovat pozitivní napětí, které vyvažuje negativní stránky jednostranně přehnaných hodnot.¹ *Pokud totiž pozitivní hodnotu přeženeme, bude to mít negativní důsledky. Na-*

příklad přehnaný důraz na svobodu vede k nezodpovědnosti a chaosu, vedle toho přehnaná zodpovědnost vede k úzkosti a případně strachu (důsledkem je formalismus a byrokracie). Proto při aplikaci těchto hodnot musíme hledat pozitivní vyváženost mezi svobodou a zodpovědností. A tak je to u všech hodnot. Ideologizace hodnot této vyváženosti brání.

➤ 2. Chyby v kontraktování aneb Nejasně dohodnutá služba

Nepromyšlená transformace bez jasného filozofického zakotvení někdy může skončit provozními problémy, o kterých marně přemýšlíme, kde vznikly. Pokud ale na začátku nejasně či zcela špatně definujeme poskytovanou službu, vede to zpravidla k poskytování nevhodné služby klientovi, protože definované poslání, cíle a metody práce neodpovídají jeho potřebám. Mezi

Pokud si klient chce najít práci, a já mu k tomu chci pomoci, potřebuje se naučit režimu, zodpovědnosti, plnění povinností, samostatnosti apod.

tím, jak funguje chráněné bydlení jako služba rodinného, komunitního, skupinového typu, nebo jako prosté „spolubydlení“, je totiž propastný rozdíl. Protože rodina prostě funguje jinak (na základě jiných hodnot) než individuálně spolubydlící osoby. Jakou službu tedy vlastně chcete poskytovat? A o jakou stojí klienti?

Jiný problém představuje nedostatečné nebo nekvalitní kontraktování, které nemůžeme zjistit (odhalit) individuální zakázku klienta a z ní vyplývající potřebnou míru podpory. Pokud si klient chce najít práci, a já mu k tomu chci pomoci, potřebuje se naučit režimu, zodpovědnosti, plnění povinností, samostatnosti apod. Pokud v takové situaci uplatním pouze (!) hodnotu respektu ke svobodě, klientovi ve skutečnosti nepomáhám, zvolené metody nevedou k podpoře při dosahování jeho osobního cíle. Služba tak nenaplnuje své poslání. Vlastně to znamená, že v každém typu služby je potřeba ke klientovi přistupovat jinak, a to v souladu s cílem služby a cílem klienta. Základem nekvalitního kontraktování může být *formalismus v plánování* (např. proto, že smyslu plánování nerozumíme nebo v jeho smysl nevěříme), anebo *nekompetence v plánování*, tedy plánování „hozené“ na pracovníky, kteří k tomu nemají kompetenci, znalosti, výcvik ani podporu.

¹ Tímto se zabývá teorie hodnotového kvadrantu, u nás ne příliš známá.

➤ 3. Problémy s organizační kulturou a etické selhávání

Pokud nefunguje kvalitní organizační kultura, pokud tedy organizace vědomě neusměrňuje přístup, myšlení a jednání svých pracovníků, může být problémem i v případě správně definované služby a kvalitního kontraktování *nedodržování dohodnutých postupů* jednotlivými pracovníky. Jedná se o relativně časté selhání profesionálního přístupu, který – není-li v organizaci řešen – vede k chaotickému jednání ve vztahu ke klientům, kteří se jej často naučí využívat „ve svůj prospěch“. Chaos ve službě ale nevede k dohodnutému cíli. Velmi často za tímto přístupem můžeme vysledovat nedostatek komunikace a/nebo nedostatek porozumění vztahu mezi požadovaným jednáním od pracovníka a hodnotami vedoucími k naplňování cíle služby.

➤ 4. Nejasně nastavené hranice

Dalšími z možných problémů mohou být nejasně nastavené hranice ve službě a obecně v organizaci, které způsobují nejistotu pracovníků ohledně možného a nemožného (přijatelného a nepřijatelného) jednání a chování. Nevyjasněnost hranic a rolí se může objevovat v otázce, kým je vlastně pracovník ve vztahu ke klientovi – je partner, asistent, odborník, vychovatel, pečovatel, přítel..., nebo něco jiného, případně všechno z uvedeného? Každá z těchto pozic má jiný přístup a jiné hranice. Každý z těchto přístupů má jiné opodstatnění ve vztahu k definované filozofii služby. Každá služba může mít proto jinak nastavené hranice.

Pro dobrý výkon práce potřebují pracovníci také znát, jak se organizace (management organizace) dívá na hranici ve vztahu klient – pracovník. Jinak řečeno, co si může dovolit klient k pracovníkovi a pracovník ke klientovi, a to lidsky i pracovně. Pokud tato hranice není definována, je to chybou managementu, který udržuje své pracovníky v nejistotě ohledně hranic, které je potřeba respektovat. Nejasné hranice vedou ke stresu a pocitu ohrožení, které se následně projevují na pracovním výkonu. Nejasné hranice tedy bezprostředně ovlivňují kvalitu služby.

Další výzvou je vyjasnění hranice a role výchovného působení v sociální službě. Snažíme se najít odpověď na otázku, do jaké míry má být sociální služba v našem chápání také výchovou klienta. Je základní výchovná nepedagogická činnost, kterou po nás požaduje zákon, např. výchova k zodpovědnosti, morálce, hranicím, soucitu, vzájemné toleranci a pomoci? A jaká je tedy metoda, kterou tyto sociální dovednosti klienty učím? A kde jsou pro nás hranice, které nám zabrání, abychom neskouzli (zpět) k poručnickování klienta?

◀◀◀ 17

Stanovení hranic se týká jedné oblasti, a to *odpovědnosti poskytovatele a pracovníků poskytovatele* za klienty, kde panují nejasnosti a mýty. Obecně panuje v organizacích ohledně postoje k riziku u pracovníků spíše strach. To je možná obecnější rys české povahy, která se za každou cenu snaží vyhnout riziku. Nevyjasněná odpovědnost ale pracovníkům brání přicházet s kreativními řešeními, které mohou posouvat klienta k dosahování jeho cílů. Nevyjasněná odpovědnost může za častokrát chybný způsob práce s riziky v organizaci (svoboda je automaticky a s „racionálním“ zdůvodněním obětována ochraně). V pozadí pak můžeme postřehnout časté mýty o zodpovědnosti pracovníků a organizací, které vycházejí z nekompetence v oblasti odpovědnostního práva (to je problém na straně managementu). Práci s hranicemi rizika při poskytování služby v zájmu klienta ovlivňuje také nedostatečný pocit bezpečí a zázemí pro pracovníky vytvářený managementem a alibistické přehazování odpovědnosti na druhé. Tím se ale dostaneme zpět k tématu problematické organizační kultury.

» Závěrem

Abychom si mohli říci, jak se ke konkrétní, výše naznačené situaci postavit, musíme se nejprve zamyslet nad tím, jak o své práci přemýšlíme a jak ji děláme a nad konkrétním kontextem situace, se kterou si nevíme rady. Absolutní (ideologické) chápání svobody klienta není správné, stejně jako absolutní (ideologické) přebírání zodpovědnosti. Proto neexistuje stručná odpověď. V etice se ale také často ptáme na cíle a úmysly, se kterými nějaké konkrétní jednání děláme a zdůvodňujeme. Takže chceme klienta ovládat, abychom měli jednodušší práci (a pak zdůrazňujeme jeho zodpovědnost), nebo se chceme zbavit své zodpovědnosti (a pak zdůrazňujeme jeho svobodu)? Důležitá je proto i sebereflexe našeho myšlení. A jak se k naznačenému problému hledání rovnováhy mezi svobodou a zodpovědností klienta postavit v dalších situacích, si rozebereme v následujících článcích.

Pokud máte v této souvislosti konkrétní příklad, který řešíte a nevíte si s ním rady, napište Etické komisi APSS ČR.

Časopis FÓRUM sociální politiky Výběr z obsahu 6. čísla 2019

Editorial

Recenzované stati, studie, úvahy a analýzy

Sociální úrazové modely a české pojištění odpovědnosti za pracovní úrazy a nemoci z povolání
Jaroslav Vostatek

Řízení, správa a realizace politiky trhu práce v ČR v poreformním období a principy veřejné administrativy
Pavel Horák

Bariéry versus preferované formy rodičovství u neheterosexuální populace
Hana Maříková – Marta Vohlídalová

Z Evropské unie
Unie, která si klade vyšší cíle – kritický pohled na vybrané kapitoly
Pavel Janičko – Ilona Švihlíková

Nová sociálně-ekonomická agenda Evropské komise a postavení spotřebitelů
Kryštof Kruliš

Polemika

Město Most – laboratoř přešlapů v sociálním začleňování
Martin Šimáček

Recenze

Recenze knihy „Analýza sociálních a zdravotních služeb dlouhodobé péče v ČR“
Vladimír Barák

INZERCE

INZERCE

Základem pro naše podnikání je skutečná péče o lidské zdraví a kvalitu života, a také budování udržitelného zdravotnictví. Doprovází nás přitom naše motto: „With people in mind“.

Arjo je globální dodavatel zdravotnických pomůcek, služeb a řešení, jejichž cílem ze zvýšit kvalitu života pacientů se sníženou pohyblivostí a zdravotními obtížemi souvisejícími se stárnutím. Pacientům přinášíme klinicky prokázané zlepšení zdravotního stavu, a současně kvalitnější pracovní podmínky pro odborné zdravotnické pracovníky. Přispíváme tak k udržitelnému zdravotnictví. Vždy se přitom řídíme posláním „With people in mind“.

Našimi klíčovými zákazníky jsou soukromé a veřejné instituce v sektoru akutní a dlouhodobé péče. Naše nabídka zahrnuje výrobky a řešení určené pro manipulaci s pacienty, hygienu a dezinfekci, nemocniční lůžka, speciální podložky a matrace, a také prostředky pro prevenci a diagnostiku tromboembolické nemoci. Nabízíme také doprovodné služby, tj. školení k výrobkům.

Naše produkty a služby prodáváme ve více než 100 zemích. Hlavní sídlo společnosti se nachází ve švédském Malmö. Již přes 20 let podporujeme i místní komunity v České republice.

Výrobky, které zvyšují kvalitu života českých pacientů, klientů a ošetřovatelů:

arjo
with people in mind

Arjo Czech Republic s.r.o.
Na Strži 1702/65
140 00 Prague 4
Tel: +420 225 092388

ANIMA VIVA propojuje světy zdravých a zdravotně postižených

ANIMA VIVA znamená v překladu „duše živá“. Od roku 2007 pracuje ANIMA VIVA z. s. na naplnění svého jména poskytováním ucelených služeb osobám s duševním onemocněním, mentálním a jiným zdravotním postižením a osobám v krizi v Opavě a nejbližším okolí. Cílem je podpořit osoby se zdravotním postižením, jejich blízké a rodinné příslušníky v zapojení do běžného života, zvýšit jeho kvalitu či podpořit rozvoj sociálních a pracovních schopností a dovedností.

Centrum ANIMA Opava – sociální rehabilitace

Posláním této služby je podporovat a posilovat osoby se zdravotním postižením ve věku od 18 do 80 let při jejich snaze zapojit se do běžného života, přičemž základní zásadou je respektování individuálních potřeb. Cílem služby je pomoci uživateli dosáhnout co největší míry samostatnosti v péči o vlastní osobu a domácnost, v navazování a udržování sociálních kontaktů, v hledání zaměstnání či běžné činnosti v osobním či pracovním životě.

Sociální rehabilitace probíhá formou nácviků na základě zjištěných potřeb ve čtyřech základních oblastech. První oblastí je péče o sebe a svou domácnost (návčivky vaření, nakupování, praní, žehlení či drobných oprav prádla, návčiv hospodaření s penězi). Druhou oblastí je podpora a pomoc v navazování kontaktů a seberealizace, například prostřednictvím návčivku komunikace, obsluhy telefonu, poznávání hodin (u osob s mentálním postižením) či muzikoterapie. Neméně důležitou je třetí oblast podpory a pomoci při vyřizování osobních záležitostí a při přípravě na zaměstnání. Cílem je naučit uživatele vše tak, aby to již příště zvládl sám – sepsání životopisu, motivačního dopisu, získat nové či podpořit stávající dovednosti práce na PC, tréninkem kognitivních funkcí podpořit paměť, soustředění, slovní zásobu a v neposlední řadě se naučit zvládnout vyřídít žádost na úřadě. Čtvrtou

oblastí je základní sociální poradenství, to odborně zajišťuje Sociální poradna ANIMA VIVA.

Sociální poradna – odborné sociální poradenství

Posláním Sociální poradny ANIMA VIVA je poskytovat odborné sociální poradenství lidem s duševním onemocněním a lidem v krizové situaci spojené s trvajícím psychickými a sociálními obtížemi ve věku 16–80 let, dále jejich rodinám nebo lidem blízkým, aby dokázali nalézt východisko ze své obtížné sociální situace.

V poradně se specializujeme na řešení různých situací a poradenství v oblasti zdraví, zaměstnání, bydlení, mezilidských vztahů, vzdělání, občansko-právních vztahů, trestního práva, uplatňování práv a oprávněných zájmů vůči institucím sociálního zabezpečení a financí. Organizace je akreditovanou institucí v poskytování služeb v oblasti oddlužení, zpracováváme a podáváme návrhy na povolení oddlužení (insolvenční). V rámci odbornosti poskytujeme informace, rady, konkrétní pomoc či asistenci, a to jak ambulantní, tak terénní formou. Uživatelé služby mohou v případě potřeby využít také psychologické poradenství a psychoterapii. Neopomenutelnou součástí činnosti Sociální poradny ANIMA VIVA z. s. je realizace projektů zaměřených na destigmatizaci osob s duševním onemocněním.

Zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněných pracovních místech

Zaměstnávání osob se zdravotním postižením uzavírá pomyslný kruh ucelené pomoci – zájemce o práci v poradně najde pomoc a radu, v sociální rehabilitaci si obnoví pracovní návyky, případně se naučí nové dovednosti a následně může být zaměstnán na zkrácený úvazek na chráněném pracovním místě. Od roku 2016 je ANIMA VIVA z. s. zaměstnavatelem více než 50% osob se zdravotním postižením a je tedy posky-

tovatelem náhradního plnění. Konkrétní podoba náhradního plnění závisí na individuálních požadavcích a možnostech ANIMA VIVA z. s. a především pracovníků se zdravotním postižením tyto požadavky naplnit. Kromě pomocných úklidových a zahradních prací u smluvních partnerů může mít náhradní plnění podobu výroby drobných propagačních předmětů, přípravy občerstvení se souvisejícím servisem v tréninkové kavárně, ale také například formou rautu v prostorách objednatele.

Tréninková kavárna ANIMA VIVA

Tréninková kavárna je právě jednou z možností, jak získat nové dovednosti či zaměstnání na zkrácený úvazek, a je součástí jak sociální rehabilitace, tak zaměstnávání na chráněném trhu práce. Kavárna se nachází v sídle organizace, její prostory jsou plně bezbariérové. Příjemné a útulné prostředí nabízí dětský koutek, za pěkného počasí je zde možnost posedět na venkovní terase. Veřejně přístupná je rovněž přilehlá zahrada s dětskými prvky na hraní, hřiště na pétanque, ruské kuželky, fitness (cvičebně-rehabilitační) stroje pro dospělé a seniory. Prostory kavárny mohou být využity k pořádání výjezdních porad pracovních týmů, teambuildingová setkání, povinná školení či vzdělávání zaměstnanců.

ANIMA BAND

Od roku 2013 je nedílnou součástí organizace hudební skupina ANIMA BAND. Z počátku byly v okruhu zájmu skupiny převzaté písně z oblasti folku, dnes se již více zaměřuje na vlastní tvorbu, a to jak textů, tak hudby. Kromě pravidelných zkoušek absolvuje ANIMA BAND veřejná vystoupení, na kterých přibližuje široké veřejnosti nejen svou tvorbu, ale obsahem písní také „normalitu“ duševního onemocnění. V minulých letech byl band součástí programu festivalu Babí léto v Bohnicích, letos byl součástí slavnostního zahájení festivalu Bezručova Opava. Veřejného vystupování se rozhodně nebojí, protože „nemají svůj handicap napsaný na čele“.

Světlo pro seniory

Světlo neslouží jen k vidění. Seřizuje totiž naše vnitřní hodiny, kterými se řídí chod celého těla, naše chování i běh společnosti. Jak na člověka působí nedostatek světla? Jak se dá chybějící světlo doplňovat?

■ **Text: Ing. Antonín Fuksa,** elektrotechnický inženýr zaměřený na vývoj speciálních svítidel, metod jejich řízení a na projektování osvětlení. V rámci postgraduálního studia na 1. LF UK v Praze zkoumá fototerapii u seniorů.

Téměř 50 let už je známo, že uprostřed hlavy, nad křížovým zrakových nervů, sídlí naše centrální mozkové hodiny. Ty vysílají informaci o denní době do celého těla. Každá buňka tak „ví, kolik je hodin“ a co má v danou dobu dělat. Denním rozvrhem se řídí například sekrece spánkového hormonu, stresových a pohlavních hormonů, inzulínu, tělesná teplota, krevní tlak, ale i chování, bdělost a spánek. Učeně se tomu říká cirkadiánní rytmus (viz obrázek 1).

Teprve necelých 20 let víme o dalším fotoreceptoru na sítnici: světlocitlivých gangliových buňkách, které neslouží k vidění, ale posílají centrálním hodinám informaci o intenzitě světla v našem prostředí.

Cirkadiánní rytmus máme doslova vepsaný v genech, jeho „den“ je však o něco delší než 24 hodin. Aby se odchylky nehrmádily, potřebujeme každé ráno určitou dávku poměrně jasného světla, která náš biologický rytmus synchronizuje s otáčecím Země.

Jak intenzivní musí světlo být, jaké má mít vlastnosti, kdy a jak dlouhá expozice je potřeba, aby nás udrželo v rytmu, a jak to všechno souvisí s věkem?

►► Kolik světla?

V krátkosti se dá říct, že venkovní sluneční světlo k synchronizaci většinou stačí a samotné umělé osvětlení v budovách k ní většinou nestačí.

Pro orientaci: Intenzita osvětlení se udává v luxech (lx). Za jasného letního poledne naměříme venku vodorovně asi 100 tisíc luxů a v zimě asi 30 tisíc. Za soumraku je to jen několik luxů. Naproti tomu umělé osvětlení na chodbách a v pokojích klientů bývá 100 luxů, na čtení potřebujeme 300 lx a předpis pro kanceláře či vyšetřovny je 500 lx.

Prahová intenzita pro synchronizaci je u 65letého člověka přibližně **2000 luxů**. Později si řekneme, jak se zvyšuje s věkem a kolik času je potřeba.

Venku je po většinu dne, dokonce i při zataženém obloze, mnohem více světla než uvedené minimum. Proto lékaři i chronobiologové tolik doporučují ranní procházky, kdy člověk získá startovací dávku světla zdarma a v té nejlepší kvalitě.

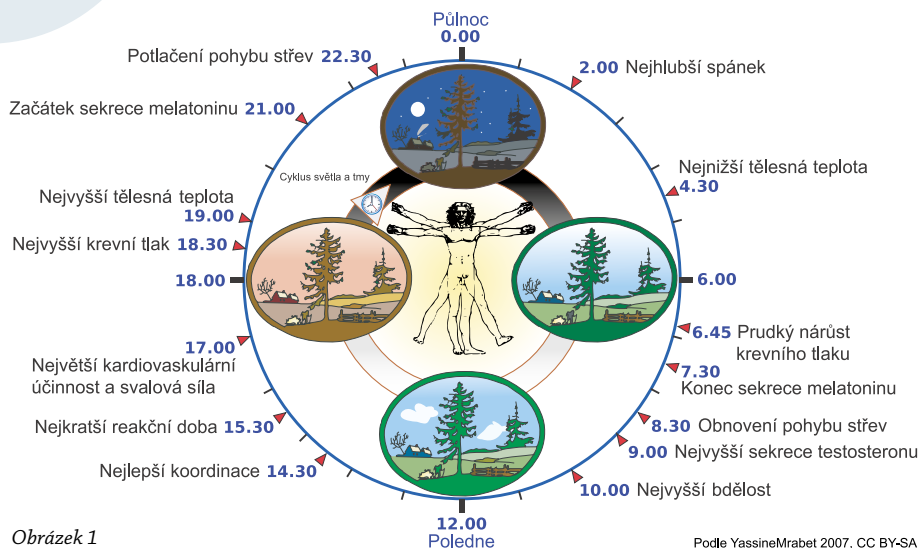
Do budov většinou proniká jen několik procent venkovního denního světla, což na synchronizaci stačí jen v některých případech. Velkou výhodou jsou okna na východ. Mnoho zdravotnických a sociálních zařízení sídlí v historických budovách, často ještě se vzrostlými dřevinami před okny, kde denní světlo nedostává šanci.

din: období, kdy klient spí v noci, se střídají s obdobími, kdy spí přes den a v noci pak potřebuje zvýšenou pozornost personálu. Jindy klienti stabilně pospávají během dne a v noci pak nemohou usnout. Hypnotika tuto sestupnou spirálu často ještě podporují.

Stres způsobený dlouhodobým narušením spánkového rytmu je vyčerpávající a může komplikovat různá onemocnění včetně diabetu, onkologických, kardiologických nebo psychiatrických onemocnění. Zvyšuje také pravděpodobnost nehod a celkově klientovi snižuje kvalitu života.

►► Jak chybějící světlo doplnit?

Pokud se klient nemůže každý den dostat ráno alespoň na 20 minut na denní světlo

Obrázek 1

Podle YassineMrabet 2007, CC BY-SA

Umělé osvětlení s potřebnou intenzitou je ve zdravotnictví či sociálních službách také vzácné, nachází se například v ordinacích stomatologů nebo na operačních sálech. Tato místa ovšem klient nenavštěvuje každý den.

►► Nedostatek světla

Některým klientům tak může chybět světelný synchronizační podnět. Cirkadiánní rytmus si pak běží vlastním tempem, nezávisle na „občanském“ čase, nebo přejde do chaotického vzorce.

Výhody plynoucí ze synchronizace jsou ty tam. Individuální den už netrvá 24 ho-

Cirkadiánní rytmus máme doslova vepsaný v genech, jeho „den“ je však o něco delší než 24 hodin.

(omezená mobilita, uzavřená oddělení, historické budovy, zimní období...), lze světlo doplnit pomocí speciálních fototerapeutických svítidel, o jejichž aplikaci by měl rozhodnout lékař. Chronobiologická fototerapie (ChBFT) se již léta používá v psychiatrii k léčbě deprese. Od roku 2015 ji proplácí zdravotní pojišťovny (v ČR při hospitalizaci na specializovaném pracovišti, na Slovensku se připravuje úhrada pro ambulantní nebo domácí léčbu). Nejpoužívanější terapeutická intenzita je 10 tisíc luxů.

V sociální sféře lze využít rovněž chronobiologické osvětlení (ChBO), které pracuje s nižší intenzitou a není tedy terapií v medicínském smyslu.

►► Osvědčené postupy

Přenosné fototerapeutické svítidlo (sluneční simulátor). Většinou jde o box asi 30 × 60 cm. Klient u svítidla sedí nebo leží

Teprve necelých 20 let víme o dalším fotoreceptoru na sítnici: světlocitlivých gangliových buňkách, které neslouží k vidění, ale posílají centrálním hodinám informaci o intenzitě světla v našem prostředí.

na boku na lůžku, ke kterému je svítidlo přistaveno. Tato svítidla existují ve variantách pro postavení na stůl a na stojanu s kolečky. Při aplikaci je třeba dodržet určenou vzdálenost. Typická aplikace je 30 minut ráno. Stačí, když má klient svítidlo v zorném poli, nemusí se dívat přímo do světla, může si například číst nebo snídat. Jedno svítidlo se dá postupně použít u několika klientů. Tento druh svítidel je nenáročný na pořízení i na provoz, ale do značné míry omezuje klienta během aplikace v pohybu. Je dobrou volbou pro zařízení, která začínají s poskytováním chronobiologické fototerapie.

Stropní fototerapeutická nebo chronobiologická svítidla. Společenské místnosti, jídelny, herny, místnosti pro arteterapii či samostatné fototerapeutické místnosti lze vybavit dodatečnými stropními svítidly. Aplikace pak probíhá většinou ve skupinách klientů a v delším časovém intervalu během několika ranních a dopoledních hodin. Osvětlení v úrovni očí bývá 1000–2000 lx (ChBO) nebo vyšší (ChBFT). Vyšší intenzita umožňuje kratší aplikaci. Pořizovací i provozní náklady jsou vyváženy tím, že tato svítidla umožňují aplikaci souběžně u více klientů, které nijak neomezují v pohybu. Někdy je výhodou, že klienti na svítidla nedosáhnou.

Mobilní programovatelné fototerapeutické svítidlo. Tento typ svítidel se používá u klientů, kteří tráví většinu času na lůžku. Svítidlo je v takové výšce, aby klienta neomezovalo v pohybu a nijak nepřekáželo při běžném provozu. V případě potřeby se dá snadno převést k jinému lůžku. Světelný režim je zcela automatický, svítidlo obsahuje přesné hodiny a intenzita světla se řídí programem, který lékař nahraje na paměťovou kartu. Kromě ranní fototerapie lze naprogramovat celodenní zvýšený světelný režim, biodynamickou simulaci východu a západu slunce nebo slabé noční osvětlení pro klienty s deliriem.

Dalšími způsoby doplňování světla jsou světelné brýle, čepice se světelným štítkem, světelné stoly či dobíjecí cestovní světelné boxy. Modely s nižší intenzitou jsou však účinné jen do určitého věku.

▶ Vlastnosti terapeutického světla

Světlocitlivé gangliové buňky nejvíce vnímají modré světlo, jakým září modrá obloha. Proto se při terapii používá světlo chladného tónu s vysokým podílem této

složky. Běžné chladné světlo by působilo příliš ostře, a proto se už od 80. let ve fototerapii používají tzv. plnospektrální zářivky (dnes též LED), které se více blíží slunečnímu světlu a působí příjemně.

▶ Správné načasování

Největší účinnost fototerapie je v ranních hodinách, přibližně do 9. hodiny. V sociální sféře se začátek aplikace světla většinou přizpůsobuje režimu daného zařízení. Při automatickém provozu lze osvětlení načasovat podle toho, zda je pacient skřivan, nebo sova. Pro konsolidaci spánku se někdy používá večerní fototerapie.

▶ Délka expozice

Standardem fototerapie je 10 tisíc luxů po dobu 30 minut. Při nižší intenzitě je třeba zvolit úměrně delší expozici. Někdy se používá i celodenní fototerapie, např. s pauzou po obědě. Intenzita však musí být nad prahovou hodnotou pro daný věk klienta.

▶ Vliv věku

S rostoucím věkem propouští oční čočka méně světla. Pokud nám k synchronizaci ve 30 letech stačí 1000 luxů, v 65 letech je to dvojnásobek, po osmdesátce trojnásobek a po devadesátce už čtyřnásobek. Cirkadiánní rytmus se s postupujícím věkem stává stále křeččím.

▶ Pravidelnost

Účinek fototerapie nastupuje během několika dnů, ale pro jeho udržení je potřebná každodenní aplikace. Jednodenní výpadek nevedí.

▶ Přínosy fototerapie

Hlavním přínosem pro klienta je stabilizace narušeného denního rytmu, zlepšení spánku a zmírnění deprese. Zde je také potenciál pro snížení zátěže nočního personálu. Klienti fototerapii dobře tolerují a často si ji oblíbí.

▶ Kontraindikace

Kontraindikací mohou být závažná oční onemocnění. U klientů s bipolární poruchou je podmínkou užívání stabilizátoru nálady.

▶ Nežádoucí účinky

Někteří klienti si na začátku terapie stěžují na pálení nebo zarudnutí očí, po týdnu se většinou adaptují na silnější světlo a potíže odezní.

ChBFT.CZ

PROFESIONÁLNÍ FOTOTERAPIE PRO SENIORY

PRO ZLEPŠENÍ NÁLADY I KOGNITIVNÍCH SCHOPNOSTÍ

- Zlepšuje spánek
- léčí depresi a sezónní poruchu nálady (SAD)
- synchronizuje denní rytmus
- zlepšuje vizuální vjemy

FOTOTERAPIE

je uznávaná léčebná metoda, která má svůj kód v úhradové vyhlášce.

NASLI®

NATURAL SPECTRUM LIGHTING

- Originální česká svítidla
- 12 let zkušeností s ChBFT
- spolupráce s lékařskými špičkami
- akreditované kurzy pro sestry a pečovatele

MIMOŘÁDNÉ VÝHODY PRO DS A DZR.

www.nasli.cz

NASLI spol. s r.o.
tel.+420 775 990 808

LÉKAŘ, KTERÝ LÉČÍ SRDCEM

Rozhovor s prim. MUDr. Olgou Janovskou

Můžete krátce představit Vaši společnost?

Naši společnost Všeobecný lékař jsme s manželem založili před 5 lety, postupně se naše zdravotnické zařízení rozrostlo, nyní provozujeme 26 ordinací po celé ČR a spolupracujeme s více než 30 domovy seniorů a domovy se zvláštním režimem. Nabízíme tak zdravotní péči definovanou zákonem, zároveň také i pravidelnou návštěvní službu lékaře bez indikace zdravotní pojišťovnou.

Jak taková činnost v domově seniorů ve skutečnosti vypadá?

Naši lékaři navštěvují pacienty přímo v domově seniorů, tedy v jejich vlastním sociálním prostředí. Věnují se akutním problémům na žádost klienta nebo ošetřovatelského personálu, provádějí pravidelné preventivní prohlídky, řeší dispenzarizace diabetiků, provádějí povinná i volitelná očkování, navíc však kontrolují zdravotní stav každého klienta formou pravidelného geriatrického vyšetření v min. 3 měsíčních intervalech. Ze zkušenosti

víme, že základem péče o seniora je sekundární a terciální prevence, tzn. předcházet zdravotním komplikacím pomocí systému geriatrických vyšetření dle nejnovějších světových guidelines.

Co přesně znamená geriatrické vyšetření?

Geriatrické vyšetření si můžete představit tak, že se lékař na svého pacienta – seniora dívá nejen z pohledu medicíny, ale zabývá se i jeho soběstačností, mobilitou, nutricí a hydratací apod. Identifikujeme problém a následně sledujeme jeho vývoj tak, abychom maximálně zpomalili progresi a předcházeli komplikacím. Dále sem patří také odborná revize medikace s cílem optimalizovat (a velmi často i snížit) počet užívaných léků. Pacienta vyslechneme a doporučíme léčbu, která mu bude vyhovovat nejlépe.

Spousta lékařů právě tuto činnost odmítá, říkají, že péče o staré lidi je pro praktického lékaře velmi nákladná. Co si o tom myslíte?

Není to tak jednoznačné. Naši lékaři jsou řádně proškoleni v metodice všech zdravotních pojišťoven a precizně vedou potřebnou dokumentaci. Nemáme tedy problém řádně a v dostatečném množství indikovat ošetrovatelsko - rehabilitační péči, kterou provádí zdravotnický personál domova seniorů tak, aby byla zajištěna potřebná kvalitní péče pro každého klienta. Součástí naší práce je také dostatečné předepisování poukazů na zdravotní transport pro pacienty, a to jak na vyšetření u specialisty, tak v případě potřeby i zpět.

Jak se Vám daří v dnešní době nedostatku lékařského personálu “shánět” lékaře pro zařízení sociálních služeb?

Ano, v dnešní době je stále patrnější nedostatek lékařů všech odborností. My jsme ale společnost, která může lékařům nabídnout kromě nadstandartního finančního ohodnocení i zázemí akreditovaného zdravotnického zařízení, dokážeme lékaře z jiných oborů (interna, aro, urgentní medicína) připravit k atestaci v oboru praktického lékařství. V domově seniorů tak pravidelně potkáte atestované lékaře a někdy i primáře jiných oborů, kteří se rozhodli pod vedením atestovaných praktiků změnit obor. V domově seniorů se lékaři nestřídají, vždy máte k dispozici “Vašeho” praktika, kterého však v případě dovolené nebo nemoci zastoupí jako kolega.

Jak funguje spolupráce s personálem domova seniorů?

Domnívám se, že velice dobře. Během naší praxe jsme poznali mnoho týmu v zařízeních sociálních služeb, a musím říct, že je velice obdivuji. Dokaží často ve velmi náročných podmínkách pečovat o klienty kvalitně i nadprůměrně. Naše společnost nabízí zaměstnancům domovů seniorů také konzultační a poradenskou činnost v oblasti ošetrovatelské péče, věnujeme se edukaci a vzdělávání ošetrovatelského a zdravotnického personálu a jsme připraveni řešit společně případné připomínky pojišťoven. Vnímáme to tak, že dobře fungující zařízení sociálních služeb se pro většinu klientů stává

skutečným domovem a zdravotnický, sociální a ošetrovatelský personál jejich druhou rodinou.

Zabýváte se také paliativní medicínou?

Ano, určitě, považujeme to za zásadní. Zůstat do posledních dnů svého života doma mezi svými blízkými bývá nejčastějším přáním seniorů a naši lékaři se snaží, aby se klientům sociálních zařízení dostalo kvalitního a zároveň šetrného ošetření přímo v domově. Všeobecný lékař se tak mnohdy stává dobrým a chápajícím průvodcem i v posledních dnech člověka.

Umíte domovům seniorů poskytnout i pracovnělékařské služby pro jejich zaměstnance?

Samozřejmě, náš lékař Vám zajistí provádění povinných vstupních, periodických, výstupních a mimořádných lékařských prohlídek dle povinností daných příslušnými legislativními předpisy a vždy s ohledem na specifika konkrétního pracovního prostředí, podmínek a rizik práce. Naším cílem je, aby zdraví zaměstnanců bylo opravdu chráněno a snížilo se tak na minimum riziko následků z poškození zdraví při výkonu práce. Součástí našich pracovnělékařských služeb je také odborné poradenství o ochraně zdraví a před pracovními úrazy a nemocemi z povolání, školení a pravidelný dohled nad pracovišti a nad výkonem práce, jak je stanoveno v zákoně č. 373/2011 Sb. o specifických zdravotních službách.

Zní to velmi dobře, ale předpokládáme, že tuto službu neposkytujete domovům seniorů zdarma?

Zdravotní péči podle zákona o zdravotních službách č. 372/2011 Sb. poskytujeme zdarma, tak jak je v zákoně definováno. Péče v domovech seniorů obnáší velkou řadu činností nad rámec této legislativy, tato služba je zpoplatněna dle smlouvy. Stejně tak domov seniorů hradí za své zaměstnance povinné prohlídky pracovnělékařské péče.

prim. MUDr. Olga Janovská

**jednatelka a primářka primární péče společnosti
Všeobecný lékař s.r.o.**

MUDr. Olga Janovská je absolventkou 2. Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze s atestací z všeobecného praktického lékařství. Od roku 2008 působí jako anesteziolog v Nemocnici Mělník. Jako praktický lékař pracuje od roku 2010, působila v několika venkovských praxích a v pražské ordinaci pro zahraniční a VIP klientelu.

Má certifikát z aromaterapie, prošla kurzem homeopatie a psychosomatické medicíny. Nyní se specializuje na kvalitní a smysluplnou primární péči o seniory. Je také přihlášena do oboru medicína dlouhodobě nemocných.

„Každý člověk je zodpovědný za své zdraví a lékař je mu na cestě k uzdravení přítelem a pomocníkem.“

Skupinová práce s klienty sociálně aktivizačních služeb

O nezbytnosti, důvodech a možnostech zapojování dětí do procesů SPOD se zaměřením na mapování potřeb a přání dětí v rodinném systému jsme psali v 16. čísle časopisu *Listy sociální práce*, v následujícím článku se zaměříme na to, proč a jaké aktivity pro děti a jejich rodiče nabízet v sociálně aktivizačních službách.

■ **Text: Mgr. Zuzana Vopálková, Mgr. Lucie Ťoková, Mgr. Vladimíra Suchancová, RATOLEST BRNO, z. s.**

V naší službě se často setkáváme s rodiči, kteří mají nedostatečné rodičovské kompetence, dětem chybí nastavené hranice či podněty pro zdravý rozvoj a dospívající bývají ohroženi sociálně nežádoucími jevy. Ty jsou přímým důsledkem nefunkčních rodinných vztahů a vzorců, které si rodiče přinášejí ze svých původních rodin a které se generačně reprodukuje. Lidé, se kterými si v dětství nikdo nehrál a netrávil s nimi čas, se pak mají tendenci chovat stejně, až se sami stanou rodiči. Nevědí, jak se na dítě napojit, aktivně s ním trávit čas a poskytnout mu prostor, podmínky a podporu pro hru. Přitom hra je pro vývoj dítěte zcela zásadní. Následující text pojednává o možnostech práce s rodiči a malými dětmi a podobách a východiscích skupinové práce s dětmi a dospívajícími.

➤ Práce s rodiči a dětmi do 4 let věku

Na výše popsané reaguje koncept *Montessori pedagogiky*, z kterého v naší službě vy-

cházíme při práci s malými dětmi a jejich rodiči. Malé dítě poznává svět, učí se nové dovednosti skrze napodobování a zároveň hru, ke které potřebuje podporu rodičů a přiměřené podněty a hračky pro rozvoj těchto dovedností v různých senzitivních fázích raného rozvoje mozku tak, jak je definovala Maria Montessori. Během těchto období dítě cítí potřebu věnovat se některé konkrétní činnosti a opakovat ji stále dokola. Maria Montessori je zároveň autorkou konceptu tzv. polarizace osobnosti (v současnosti je používán spíše termín „*flow*“), tedy stav, kdy je dítě zcela pohlceno aktivitou, odbourává rušivé elementy z okolí a je zjevné, že se soustředí pouze na ni. Dítě mezi 18 a 36 měsíci tak bude vytahovat zátku z lahve a zase ji dávat zpět, zvedat a pokládat víko od krabice, bude nadšené z chůze po schodech nahoru a dolů a bude to chtít dělat tak dlouho, dokud nebude jeho potřeba nasycená.

Společná hra rodiče s dítětem je pak důležitým prostředkem k tomu, jak dítě poznávat, naladit se na jeho zájmy, podpořit ho při poznávání a zvládání emocí, užít si společně strávený příjemný čas, což vede k budování či upevňování vztahu mezi rodičem a dítětem. K tomu, aby hra byla prostředkem pro zdravý růst dítěte, je potřeba, aby

dítě nebo rodič nebyli při hře příliš dominantní, ale vstupovali do hry se vzájemným respektem.

Klienti sociálně aktivizačních služeb často řeší existenční problémy, jakými jsou nevyhovující bydlení, nepříznivá finanční situace apod. Vzhledem k tomu, že si s nimi v jejich dětství často nikdo nehrál a že jsou denně vystaveni nadměrné stresové zátěži, společná hra s dítětem a podpora dítěte v raném rozvoji nebývá běžnou součástí jejich rodinného života. Do penza činností sociálně aktivizačních služeb by tak měly být zahrnuty aktivity, které rozvíjejí právě tuto oblast rodičovských kompetencí.

Tyto kompetence se obtížně získávají během poradenského rozhovoru, z praxe se ukazuje, že mnohem účinnější je nácvik dovedností prostřednictvím rozvojových akcí pro rodiče a děti. Cílem takovýchto akcí je nejen budování vztahu rodič – dítě, ale také rozvíjení rodičovských kompetencí, jako je např. umění nastavit dítěti respektujícím způsobem hranice, aktivně s ním trávit čas, pochopit vývojové fáze dítěte.

V Centru pro ohroženou rodinu Ratolesť Brno nabízíme jednou týdně „Skupinky pro Malochy“. Inspirací pro tato setkávání byl program organizace HoST Home-Start ČR „*Školička hrou*“ a kurz „*JáSám – Jásám, co všechno zvládám já sám!*“ organizace Naše děti, o. p. s. Skupiny probíhají jednou týdně v dopoledních hodinách a jsou určené pro klientky s dětmi od cca 1 roku do 4 let. Setkání trvají hodinu a půl, mají pevně danou strukturu na základě Montessori filozofie, mají jasně daný řád, připravené prostředí bez rušivých podnětů a nabízejí aktivity, které reagují na aktuální vývoj a potřeby dítěte.

➤ Skupinová práce s dětmi a mladistvými v podobě sebezvojových skupin

Děti ze sociálně ohrožených rodin žijí v nepodnětném a nestabilním prostředí, v rodině chybí hranice ve výchově, ve většině případů zcela absentuje aktivní trávení volného času. V důsledku výše zmíněného tak děti mají často narušený pocit bezpečí a jistoty. Z praxe pak vyplývá, že děti ze sociálně ohrožených rodin mají často nižší sebedůvěru, jsou nejisté v komunikaci, chybí jim některé sociální dovednosti a častěji inklinují k sociálně nežádoucím jevům.

Práce se skupinou je založena na předpokladu, že člověk vyhledává kontakt

s ostatními, aby uspokojil své potřeby, jakými mohou být seberealizace, přijetí či potřeba někam patřit aj. V malé sociální skupině, která simuluje model reálných mezilidských vztahů, probíhají procesy, které mohou významně ovlivnit postoje, prožívání a chování člověka. Děje se tak v bezpečném prostředí s okamžitou zpětnou vazbou na chování jednotlivých členů skupiny. Odhlédneme-li od seberozvoje dítěte, přínosem práce s dětmi ve skupině je zároveň získání důležitých informací pro další práci s dítětem i celou rodinou. Během skupinové práce se ukáže, jak se dítě vztahuje k vrstevníkům, během aktivit se často projeví, jaké potřeby dítěte jsou jen zčásti či zcela naplňované. Skupinová práce s dětmi by tak, spolu s individuální prací, měla být běžnou součástí sociálně aktivizačních služeb.

Dítě ve skupině může překonávat bariéry v komunikaci, získává prostor pro výměnu a sdílení informací, názorů a zkušeností. Skupina jako taková ovlivňuje myšlení, prožívání a chování svých členů, dítě se tak může naučit společensky přijatelnějším způsobům chování, získat sociální dovednosti, jako např. respektovat druhé či kooperovat. Skupinové aktivity pro děti jsou zpravidla koncipovány na principech zážitkové pedagogiky, která pracuje s navozováním, rozbořením a reflexí prožitkových událostí za účelem získání zkušeností přenositelných do dalšího života. V kontextu seberozvojových aktivit pak můžeme hovořit o takových procesech, které vedou ke zvýšení vlastního sebevědomí a následně sebedůvěry, k nabytí sociálních kompetencí v interakci s druhými lidmi, ke schopnosti rozpoznat a pojmenovat své emoce, potřeby i přání a ke schopnosti navazovat a udržovat zdravé vrstevnické vztahy.

Cíle takových výchovných procesů jsou naplňovány nejrůznějšími prostředky – hrou, modelovými situacemi, fyzicky i psychicky náročnými akcemi, dramatickými dílnami, aktivitami podporujícími spolupráci aj. Nedílnou součástí všech těchto aktivit je cílená zpětná vazba. Ta slouží ke zpracování emocí spojených s prožitkem, k jeho zhodnocení a uvědomění si zkušeností, které člověk může využít

v budoucnu. Cílená zpětná vazba může mít podobu od prostého sdílení společného zážitku přes sdílení emocí až po komplexní rozbor zažité aktivity. Pravidla zpětné vazby by měla být vytvářena společně s dětmi, zvýší se tak zodpovědnost dětí za jejich následné dodržování.

V Centru pro ohroženou rodinu poskytujeme dva běhy seberozvojových skupin ročně: paralelně probíhají skupiny pro mladší děti od cca 6 do 12 let a pro dospívající ve věku od cca 12 do 16 let. Věkové rozdělení je založeno na poznatcích vývojové psychologie, tematicky jsou pak jednotlivá setkání přizpůsobena tématům, která jsou aktuální a relevantní pro danou věkovou skupinu. Jeden běh sestává z pěti 1,5hodinových setkání probíhajících jednou za dva týdny, kterých se účastní děti z rodin zapojených do služeb centra. Jednotlivé běhy vedou vždy dva pracovníci centra tak, aby mohli pracovat se skupinovou dynamikou a byla zachována atmosféra psychologického bezpečí. Klíčoví pracovníci rodin se mohou skupin účastnit v podobě náslechu po předchozí dohodě s vedoucími skupin i dětmi.

Výše popsané aktivity akcentují partnerský přístup a práci s rodinou jako celistvým systémem. Stěžejním principem práce s rodiči malých dětí na zvyšování rodičovských kompetencí je pak navození atmosféry podpory, nikoli kontroly. Pracovníci tedy musí citlivě pracovat s poskytováním zpětné

vazby a podporou rodiče v interakci s dětmi s ohledem na jejich individuální potřeby a rodičovské dovednosti. Při práci ve skupině s rodiči i dětmi či dospívajícími je zároveň nezbytné, aby pracovníci reflektovali hranice sociální práce a dokázali rozpoznat témata, která jsou již předmětem skupinové terapie.

Seznam použité literatury:

- LABÁTH, Vladimír. *Riziková mládež: možnosti potencionálních změn*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2001. *Série učebnic pro obor sociální práce*. ISBN 80-85850-66-4.
- MONTESSORI, Maria. *Tajuplné dětství*. Přeložil Jan VOLÍN. Praha: Triton, 2012. ISBN 978-80-7387-382-0.
- *Playing With Children: Should You, and If So, How?*, Psychology Today. [online]. Sussex Publishers, [cit. 14. 11. 2019]. Dostupné z: <https://www.psychologytoday.com/intl/blog/freedom-learn/201409/playing-children-should-you-and-if-so-how>
- PROCHÁZKOVÁ, Ivana, Jitka ŠEVČÍKOVÁ a Michaela TILTON. *S láskou i rozumem: využijte emoční inteligenci ve výchově*. Brno: CPRESS, 2015. ISBN 978-80-264-0809-3.
- REITMAYEROVÁ, Eva a Věra BROUMOVÁ. *Cílená zpětná vazba: metody pro vedoucí skupin a učitele*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0988-1.

*Na helpdesku musí
uít všechuo svůj řád
a pravidla.*

Na kus řeči s...
Ing. Janem Malotou
manažerem podpory

Honzo, v minulém čísle jsi popsal, proč jsme začali měnit způsob fungování podpory. Pojd'me se nyní podívat na celou situaci konkrétněji – jaké změny jste provedli a jaký dopad to má na uživatele systému CYGNUS. Co se děje poté, co uživatel odešle svůj požadavek?

Všechny požadavky evidujeme v našem helpdeskovém systému. Nebojte se, nemůže se stát, že by se nám nějaký dotaz ztratil. Požadavky prioritizujeme dle závažnosti. Skupiny priorit, dá se říci i závažnosti, jsme si nastavili na základě mnohaletých zkušeností. Víme, jaké situace mohou nastat a jaký vliv to má na chod daného zařízení. Chceme zajistit vysokou míru spravedlivosti systému obsluhy požadavků. Je tedy důležité požadavek zanalyzovat, zařadit a poté přidělit specialistovi na danou problematiku. Požadavky s nejvyšší prioritou řešíme téměř okamžitě, ty které, které po analýze spadnou do méně urgentních, řešíme do několika hodin, maximálně však do 48 hodin. Díky tomuto systému víme, že bezmála 70% všech obdržených požadavků aktuálně řešíme do tří až čtyř hodin od přijetí.

Honzo a ještě nám řekni, jak tedy s uživateli komunikujete. Jak se jim dostane odpovědi na požadavek, který odeslal? Má čekat telefon? Nebo mail?

Jak jsem říkal, díky zmíněnému systému práce, si můžeme řešení požadavku předem připravit a zpět volat s hotovým řešením. Vzhledem k tomu, že občas potřebujeme požadavek prokonzultovat i s našimi IT specialisty, vše proběhne a nemusíme naše uživatele zdržovat nadbytečnými telefonáty nebo držet na lince. Zasláný a dobře popsáný požadavek nám umožňuje fungovat mnohem efektivněji, než kdybychom přijímali požadavky pouze a přímo na telefonu tzv. „na slepo“, bez zmíněné analýzy a přípravy. Přitom stále platí, že s našimi zákazníky komunikujeme především telefonicky. 80% požadavků řešíme přes telefon, tedy zpětným zavoláním. Vedle toho máme vypracovanou síť tematických Návodů, které jsou online k dispozici 7 dní, 24 h a 365 dní. A stále je rozšiřujeme. Kromě telefonické odpovědi, tak při zpracování každého požadavku bereme v úvahu i to, zda je možné zaslat odpověď emailem. Pokud ano, odpověď v tom případě sepíšeme do konkrétního postupu, často s využitím odkazů na zmíněné nápovědy. Právě nápovědy řadu připravených postupů totiž zahrnují. Cílem je, aby si daný uživatel systému mohl zasláný mail s postupem v klidu přečíst, předat nebo uchovat. A použít třeba příště. Je jasné, že aby to fungovalo, musí zasláný postup přesně reflektovat řešený problém. A to opět navazuje na to, že čím lépe nám uživatel požadavek popíše, tím přesněji zvolíme adekvátní způsob řešení. Souvisí to s tím, že naším cílem je maximálně šetřit čas uživatelů a být jim na blízku. Proto je důležité a moc nám pomáhá, když je požadavek přesně specifikovaný. O tom ale podrobněji příště.

ZE ŽIVOTA...

Neformálně, otevřeně na Špilberku

V září proběhlo historicky první setkání „Neformálně, otevřeně...“ v Brně, kam jsme pozvali ředitele sociálních služeb z okolí. Bylo to moc příjemné a věříme, že vy, kteří jste s námi strávili tento večer, jste si to užili stejně jako my. Jedinou nepříjemností možná mohl být výstup nahoru po kostkách (zejména pro dámy v podpatcích). Ale krásný výhled a příjemná atmosféra snad vše vynahrádily. Děkujeme za účast a těšíme na vás příště!

VYTŘÍSKEJ Z CYGNUSU VÍC

Voaláááá, nový kurz „Finanční a hmotná depozita“ je tu!

Řešíte-li v rámci svojí práce ekonomiku organizace, přesněji korunkové operace, máme pro vás skvělou zprávu. Již nyní jsme vydali nový online kurz na Cygnus Akademii, který vás krok po kroku provede problematikou finančních a hmotných depozit klienta. Rozhodně na nový kurz mrkněte, třeba poznáte, kolik času si můžete s CYGNUSEM ušetřit, aniž byste to dosud věděli. A kurzů bude ještě více. Již brzy se můžete těšit na další kurz, kterým bude vyúčtování pobytových služeb.

VYLEPŠUJEME

Modul Řízení organizace už reálně řídí organizace

V minulých číslech jsme vám psali o tom, že pracujeme na novém modulu Řízení organizace, který bude umět sdílet dokumenty, odesílat oznámení napříč organizací a hlídat, zda byly informace skutečně přečtené. Máme obrovskou radost, že se nám vše podařilo dotáhnout v termínu do zdárného konce a nyní již můžeme říct, že náš systém

CYGNUS je zase o kus komplexnější a lepší. Děkujeme všem, kteří nám již v průběhu vývoje dávali zpětnou vazbu a pomáhali, aby nový nástroj byl uživatelsky co nejpřívětivější. Díky a věříme, že vám Modul Řízení organizace bude dobře sloužit.

Uvidíme se?

V nejbližší době se určitě objevíme na těchto akcích:

- 4. 12. Vyhlášení národní ceny sociálních služeb - Pečovatel/ka roku 2019, Praha
- 5. 12. Konference APSS ČR - dvoudenní setkání ředitelů Ústeckého kraje, Kostelec nad Ohří
- 9. 1. Konference APSS ČR pro ředitele a ekonomy, Praha

Anebo se za vámi rádi stavíme na kafe, stačí se domluvit ☺.

Tvrdá voda se při praní prádla velmi prodraží, většinou zbytečně

Všechno na naší planetě se točí kolem vody. Voda a její parametry jsou také základním východiskem pro profesionální praní prádla. A přestože to na první pohled nemusí být zřejmé, jsou její parametry zásadní také pro zajištění maximálního pohodlí pro klienty zdravotnických a pečovatelských zařízení.

■ **Text: Ing. Ivo Duchoň,**
obchodní ředitel, Professional support, s. r. o.,
duchon.i@pgprofsupport.com

Výběrová řízení na dodavatele pracích prostředků a zařízení přitom často tuto zásadní roli vody opomíjejí a soustřeďují se na cenu za 1 kg pracího prostředku. Takto nastavený proces paradoxně často vede k nárůstu celkových nákladů na praní a ke snížení pohodlí klientů.

V předešlém článku o praní prádla¹ jsme zmínili, že cena pracích prostředků tvoří maximálně desetinu celkových nákladů na praní, zatímco energie, spotřeba vody a náklady na servis tvoří až 40%. A právě kvalita vody hraje v těchto počtech velmi důležitou, ne-li tu nejzásadnější, roli. Pokud pereme v tvrdé vodě, roste spotřeba pracích prostředků, zvyšuje se opotřebení prádla a praček, rostou náklady na ohřev vody v pračkách, zhoršuje se kvalita vypraného prádla (bělost, vůně, měkkost) a zvyšuje se riziko alergických reakcí u citlivých klientů.

➤ Co je to tvrdost vody a jak se měří

Už naše babičky věděly, že dešťová voda pere lépe než ta z kohoutku. Proč je tomu tak? Hlavně proto, že dešťová voda je měkčí, zjednodušeně to znamená, že neobsahuje tolik minerálů. Nejčastěji jde o ionty vápníku (Ca_2^+) a hořčíku (Mg_2^+). Čím více je ve vodě těchto sloučenin, tím hůře se v ní rozpouští nečistoty a prací prostředky, kterých je tedy potřeba do praní přidávat více. Proto je na obalech všech prostředků vždy uvedeno, kolik ho je třeba použít při použití v tvrdé vodě a kolik při použití v měkké vodě.

¹ v čísle říjen 2019, pozn. red.

Pro základní představu o tvrdosti používané vody můžete jednoduše vyzkoušet test s mýdlem. Pokud při mytí mýdlo málo pění, pravděpodobně máte tvrdou vodu. Naopak když pění hodně, bude se jednat patrně o měkkou vodu. Pro lepší představu ale využijte test v podobě testovacího papírku, který ponoříte do vody a po chvíli na barevné škále jednoduše uvidíte, jak tvrdou vodu máte. Další možností je kontaktovat svého dodavatele vody, který vám tyto informace poskytne. Většina dodavatelů má tyto údaje i na svých webových stránkách.

K vyjádření tvrdosti vody se používá několik různých jednotek. U nás se nejčastěji setkáte s tzv. německou stupnicí, která tvrdost měří ve stupních ($^{\circ}\text{dH}$). Jeden stupeň přitom odpovídá 10 mg CaO /litr nebo 7,2 mg MgO /litr. Setkat se můžete také s francouzskou stupnicí ($^{\circ}\text{F}$), případně se zkratkou mmol/l, která udává koncentraci vápníku a hořčíku v jednom litru vody. Stupeň tvrdosti vody podle jednotlivých stupnic ukazuje následující tabulka.

Tabulka tvrdosti vody

Pitná voda	mmol/l	$^{\circ}\text{dH}$	$^{\circ}\text{F}$
velmi tvrdá	> 3,76	> 21,01	> 37,51
tvrdá	2,51–3,75	14,01–21	25,01–37,5
středně tvrdá	1,26–2,5	7,01–14	12,51–25
měkká	0,7–1,25	3,9–7	7–12,5
velmi měkká	< 0,7	< 3,9	< 7

➤ Co způsobuje tvrdá voda?

Nejviditelnější důsledek tvrdé vody je **vodní kámen**. Nejen, že způsobuje ošklivý povlak například v rychlovarných konvicích, ale také zanáší topné těleso v pračce nebo bojleru a snižuje tak jeho energetickou účinnost. Vodní kámen následně může vést až k poškození praček a kalandrů, což vede k vyšším nákladům na servis a jejich častější výměnu.

Dalším důsledkem tvrdé vody je **snížená účinnost pracích prostředků**. Do praní je nutné pro stejný účinek přidávat více prášku. Základní úsporu na pracích prostředcích si přitom můžete spočítat sami.

Na obalech jednotlivých prostředků najdete množství, které je potřeba pro měkkou a pro tvrdou vodu. Jednoduše si tak můžete ověřit, o kolik peněz přicházíte jen na spotřebě těchto prostředků. Jejich nadměrná spotřeba přitom není dobrá nejen z finančního hlediska, ale i z pohledu ekologie vašeho provozu.

Vodní kámen se také postupně **usazuje na vláknech textilu**. Vrstvička vodního kamene vede k tomu, že se jednotlivá vlákna čím dál hůře perou a zůstávají v nich různé látky, ať už ze špíny, vody, nebo praní. Následně prádlo žloutne a více a dříve zapáchá, protože vodní kámen napomáhá množení bakterií.

Vodní kámen na vláknech způsobuje, že **je prádlo hrubší a méně příjemné na dotek**. U lidí s citlivou pokožkou, především těch dlouhodobě ležících, to může způsobovat také zdravotní problémy. Vodní kámen navíc ztěžuje vymáčení pracího prášku, což může u citlivých lidí vést k alergické reakci projevující se zarudnutím a svěděním pokožky.

Vlákna prádla obalená vodním kamenem jsou přirozeně hrubší, což zvyšuje tření mezi jednotlivými vlákny. To vede k jejich mechanickému **poškození a rychlejšímu potrhání prádla**, které je tedy potřeba častěji měnit za nové. Častější nákup nového prádla je tak další nezanedbatelnou položkou, která vás může zbytečně připravovat o peníze. Prádlo může běžně vydržet okolo 50 cyklů praní, zatímco prádlo prané v měkké vodě a dobře nastaveném pracím procesu vydrží i 200–300 cyklů praní.

Vlákna nové, neprané látky

Poškozená vlákna nevhodně prané látky

▶ Jak se zbavit tvrdé vody?

Způsobů, jak bojovat s tvrdou vodou, je několik. Mezi nejběžnější způsoby jejího změkčení patří technologie iontové výměny, která se používá už 100 let. Jde o jednoduché, účinné a relativně levné použití v průmyslu i v domácnostech.

Voda v tomto případě protéká přes iontoměničový filtrační materiál v podobě drobných kuliček, které na sebe navazují ionty vápníku a hořčíku obsažené ve vodě. Ty nahrazují ionty prvku, který je na povrchu iontoměniče. Iontoměnič (nebo také IONEX), který nese kladně nabití ionty, se nazývá KATEX. Iontoměnič se záporně nabitými ionty je potom nazýván ANEX.

Ukázka katexového změkčovače pro menší provoz

Katexová náplň má samozřejmě omezenou kapacitu. Ve chvíli, kdy se jeho struktura „přeplní“ kationty Ca/Mg a nezůstanou na něm žádné ionty sodíku (popř. vodíku) pro výměnu, je potřeba ho zregenerovat. Takzvaná regenerace katexu v Na+

cyklu probíhá pomocí protiproudého proudění solným roztokem NaCl (rozpuštěná regenerační tabletová sůl), která vyplaví zachycené vápenaté a hořečnaté kationty do odpadu a nahradí je kationty sodíku. Po dokončení této regenerace je katex znovu připraven k použití. Ceny katexových změkčovačů (filtrů) jsou přitom dnes již v rozumných cenových relacích a náklady na jejich pořízení se tak poměrně brzy vrátí.

Existují i další způsoby částečného nebo úplného odstranění vápníku a hořčíku. Jejich použití ale už není tak jednoduché a univerzálně použitelné. Jde například o termickou dekarbonizaci, měkčení kyselinou nebo sražením vápnem. Pro úplné odstranění těchto prvků se potom používá srážení vápnem a sodou, srážení hydroxidem sodným a sodou, případně fosforečnany nebo odstraňování vápníku a hořčíku ve formě komplexů.

Příklad instalace zařízení pro úpravu vody ve větší prádelně.

▶ Kde se vyplatí zařízení na změkčování vody?

Pokud perete denně, je investice do změkčování vody tou nejlepší cestou, jak při praní prádla ušetřit. Čím více prádla perete, tím rychlejší je návratnost investice do změkčovače vody.

Podívejme se na jednoduchý příklad:

Pro prádelnu o denní kapacitě cca 200 až 300 kg prádla při tvrdosti vody více než 15 °dH činí počáteční investice do pořízení katexového změkčení maximálně 35 000,- bez DPH. Následné investice už dosahují pouze stokorun měsíčně za doplňování tabletované soli, která je potřebná pro rege-

neraci katexové náplně. Při snížení potřeby pracích prášků o 25–30 % a snížení potřeby servisu a nákupu nových praček se návratnost investice pohybuje mezi 1 a 2 roky. Další úspory potom přináší prodloužení životnosti praného prádla.

▶ Jak postupovat při investici do změkčovače?

Tím, kdo vás na danou problematiku upozorní a pomůže vám při řešení všech aspektů, které mohou vést ke zlepšení kvality a produktivity vašeho průmyslového provozu, by měl být především váš dodavatel pracích prostředků. Pokud to s vámi neřeší, zeptejte se ho, nebo oslovte další dodavatele profesionálních pracích prostředků. Můžete také oslovit firmy, které se specializují na úpravu vody.

Pokud vám bude instalaci změkčovače zajišťovat někdo jiný, než je váš dodavatel pracích prostředků, měli byste ho i přesto do celého projektu zapojit. Po instalaci změkčovače je totiž potřeba upravit dávkování pracích prostředků pro jednotlivé programy tak, aby se snížila jejich spotřeba a zároveň byla dosažena požadovaná kvalita praní.

▶ Závěrem

Praní prádla je komplexní proces, který zdaleka není pouze o tom, jaký prací prostředek používáme. Do celého procesu vstupuje řada dalších aspektů a jejich znalost pomáhá ušetřit značné náklady či lidskou práci. Moderní technologie a prací systémy nabízí řadu možností, jak snižovat náklady za cenu 1 kg vypraného prádla při zachování nebo i zlepšení kvality praní. Nebojte se proto zeptat, jak na to.

Co vám přinese praní v měkké vodě:

1. Snížení nákladů za prací prostředky až o 30 %
2. Snížení rizika alergických reakcí
3. Lepší senzorycké vlastnosti prádla (bělost, vůně, příjemnější na dotyk)
4. Delší životnost prádla
5. Delší životnost praček a dalšího strojního vybavení
6. Nižší náklady na ohřev vody v pračkách
7. Nižší náklady na servis

Vodní kámen na vláknech způsobuje, že je prádlo hrubší a méně příjemné na dotek. U lidí s citlivou pokožkou, především těch dlouhodobě ležících, to může způsobovat také zdravotní problémy.

Bezpečný. Jednoduchý. Účinný

Perfektně čisté
prádlo již po
prvním praní.

Ariel 1 Wash System Pro prádelny s automatickým dávkováním

- ✓ Systémy, které se plně přizpůsobí vašim požadavkům na kvalitu praní a podmínkám vašeho provozu
- ✓ Možnost dezinfekčního praní
- ✓ **Systém 1** pro maximální hebkost a svěžest prádla
- ✓ **Systém 2** pro maximální bělost a její oživení
- ✓ **Systém 3** pro podniky se speciálními požadavky

DEZINFEKČNÍ

Ariel & Lenor Professional Profesionální řešení pro ruční dávkování

- ✓ Praní i těch nejobtížnějších skvrn již v prvním praní
- ✓ Možnost dezinfekčního praní, zabíjí 99,999% bakterií (Ariel Formula Pro+)
- ✓ Efektivní odstranění zápachu
- ✓ Prodloužení životnosti prádla
- ✓ Obnovení a udržení bělosti prádla

DEZINFEKČNÍ

Každá zkušenost se počítá.™

**P&G
Professional™**

**Professional
support™**

Oficiální partner P&G Professional pro ČR/SR
info@profsupport.cz | +420 774 728 358

www.profsupport.cz

I kůň může pomáhat nevidomým

Jen málokdo si umí představit, že by kůň vedl nevidomého člověka po ulicích v Praze. Ale opak je pravdou a vodicím koněm se může pyšnit i Česká republika (mimo USA se výcviku věnují zřejmě pouze v Německu). Helpses – Centrum výcviku psů pro postižené, jehož zakladatelkou a ředitelkou je Zuzana Daušová, vycvičil malého koníka, kobyliku Katrijn von den Meier dovezenou z Holandska.

■ **Text: Zuzana Trankovská ml.,**
redakční úprava Ing. Petra Cibulková

Je tomu již 8 let a dnes desetiletá Katrijn zvládne základní prvky práce asistenčních psů, jako je podávání různých předmětů denní potřeby spadlých na zem, rozepnout zip a svléknout svetr, svléknout rukavice i čepici, otevřít dveře nebo skříňku a podat z ní třeba hřebec. „Letos v dubnu jí bylo deset let, těší se skvělému zdraví a je nadšená z každé spolupráce s člověkem. Jinak žije životem spokojeného koníka, který má k dispozici velkou louku, kde se může pást, běhat a honit se se psími kamarády. Prakticky stále má dobrou náladu a neztrácí smysl pro humor,“ líčí rozvernou povahu vodicího poníka Zuzana Daušová.

► Jak to všechno vzniklo

Na začátku všeho bylo instruktážní video s výcvikem malých vodicích koníků, které se Zuzaně Daušové dostalo do rukou na konci roku 2010. Pro tento nápad, realizovatelný také v našich končinách, se doslova nadchla, a tak začala důkladná příprava a získávání informací mimo jiné přímo od Andrey Zajíčkové-Červenkové, která se výcvikem koní zabývá. Poradila jí, kde vhodného adepta na vodicího koně koupit. Dvouletý koník žil v Holandsku naprosto volně na ohromných pastvinách, kde vůbec nepřišel do kontaktu s lidmi. Chovatelé slíbili, že zvyknout by si Katrijn měla do týdne, déle by to prý rozhodně trvat nemělo. „Snažili jsme se připravit opravdu na všechny možné eventualy, které by mohly na Katrijn u nás čekat. Ale rozhodně jsme nebyli připraveni na to, že za dva dny sama přijde do klubovny a bude koukat na stůl, co by tam pro ni bylo dobrého,“ nevěřícíně ještě dnes kroutí hlavou zkušená výcvikářka psů.

► Náročnost výcviku

Vodicí pes by měl zvládat zhruba 30ovelů, které stejně bravurně ovládá i koník. „Zapamatuje si všechno podstatně rychleji než pes a je výborný trasér,“ nabízí rozdíl v chování psa a koně výcvikářka. Další výhodou oproti psu je, že kůň má jiné zorné pole a díky tomu dokáže bezpečnou cestu odhadnout dříve než pes. Když Katrijn vidí, že se prostor před ní zužuje tak, že se jí nedá

projít – např. ulička v obchodě mezi regály – tak se zastaví a nejde dál. Nevidomému tím dá signál, že cesta není bezpečná. Obdobně spolehlivě „hlásí“ kobylika výškové překážky, tzn. větve nad chodníkem, různé zátarasy, lešení a podobně, které vnímá lépe než pes a kde má velmi dobrý odhad.

► Spoluzití s vodicím koněm

Bydlet s vodicím koněm v bytě je pro každého jistá utopie, nevejde se ani v restauraci pod stůl, ve vlaku pod lavici, společná jízda v bariérové HMD by byla také komplikovaná. Ale pro handicapovaného člověka žijícího ve vlastním domku se zahradou (nebo dvorkem) se skýtá jistá naděje. Finanční náročnost na krmivo či veterinární ošetření je srovnatelné, v ledasčem i nižší

než u psa. Seno je v každém ohledu levnější než granule, navíc seno je potřeba jen šest měsíců v roce, v létě a na podzim se koník pase a senem se pouze dokrmuje. Veterinární ošetření je srovnatelné s obřím psím plemenem (Katrijn váží kolem 60 kg). Pravidelně je potřeba ošetřovat pouze kopytka, ale to po zaučení zvládne majitel (i nevidomý) sám a ošetření kopyt kovářem je nutně přibližně jednou za šest týdnů a není to nijak drahá záležitost.

Asi nejvýznamnější výhodou je délka „služby“ vodicího koně oproti psu. Pes může plnohodnotně pomáhat zrakově postiženému v průměru maximálně osm let. Koník třicet i více let. Nelze nezpomenout otázku „venčení“ – řečeno psí terminologií. „V tom taky nevidím žádný problém,“ ubezpečuje Zuzana Daušová. „Jak známo, koňské kobližky zdaleka tolik nepáchnou jako psí exkrementy a uklízejí se dokonce snadněji než po psu. Koníka lze opatřit i nepropustným sáčkem a vysypat sáček velmi snadno dokáže i nevidomý. A znovu opakuji, že Katrijn je veličnostně srovnatelná například s bernardýnem.“

► Pro koho se hodí

Vodicí kůň plní nevidomému člověku týž požadavky jako vodicí pes. Bezezbytku. Navíc má výhodu ve své velikosti. Nejednou se totiž stává, že nevidomý člověk je zároveň těžce tělesně postižený a v takovém případě slouží koník jako vynikající opora, o kterou se lze opřít opravdu plnou vahou svého těla, což třeba labrador, který je v současné době nejrozšířenějším plemenem mezi vodicími psy, nabídnout nemůže.

► Budoucnost Katrijn

Katrijn nebyla cvičena pro konkrétního člověka, jedná se o pilotní projekt v Evropě. Nikdy nebylo uvažováno o tom, že by byla někomu předána. Žije a bude žít život spokojeného koníka, který je obklopen láskou a mnoha lidskými i zvířecími kamarády. Je skvělou „učitelkou“ budoucích psích pomocníků při výuce jejich tolerance vůči ostatním zvířecím druhům. Katrijn je tak trochu workoholička, takže se vždy na zapojení do práce těší a často se sama zapojí a přijde psím prvňáčkům ukázat, jak se třeba otevírá skříňka nebo podávají klíče. „Prvního nevidomého byla schopna provést spolehlivě centrem Prahy, včetně jízdy metrem, po 4 měsících výcviku,“ upřesnila Zuzana Daušová. Mnoho nevidomých si již chůzi s Katrijn přijelo vyzkoušet. Držitelé vodicích psů i lidé, které nikdy žádný pes nevedl, se shodli v jednom – při chůzi s Katrijn cítili velkou bezpečnost a jistotu.

Monitorování práv lidí se zdravotním postižením v roce 2019

Počínaje lednem 2018 zastává ombudsmanka funkci monitorovacího orgánu pro naplňování práv zakotvených Úmluvou o právech osob se zdravotním postižením. V rámci této působnosti provádí výzkumy a výzkumná šetření, navštěvuje zařízení, kde žijí lidé s postižením, zajišťuje osvětové aktivity v oblasti práv lidí s postižením, úzce spolupracuje s lidmi s postižením a jejich organizacemi a stejně tak s Výborem OSN pro práva lidí s postižením. Níže si dovoluji představit činnosti, které jsme v rámci monitorování práv lidí s postižením uskutečnili v roce 2019.

■ **Text: Mgr. et Mgr. Romana Jakešová,**
Kancelář veřejného ochránce práv

➤ Výzkumy

Výzkum dostupnosti sociálních služeb pro rodiny s dětmi s postižením

Cílem výzkumu je zjistit, zda podpora a rozvoj těchto služeb patří mezi strategické priority krajů a státu, zda kraje vytvářejí odpovídající nástroje, aby včas uspokojily poptávku rodin s dětmi s postižením po těchto sociálních službách. Chceme ověřit plnění závazku vyplývajícího z článku 23 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením (respektování rodiny a obydlí) i ze zákona o sociálních službách, podle nichž musí být potřebná podpora a péče zajištěna v co nejméně omezujícím prostředí a musí směřovat k maximálnímu rozvoji samostatnosti.

Výzkum dostupnosti nástroje pracovní rehabilitace lidem s postižením

Prostřednictvím výzkumu mapujeme činnost tzv. odborných skupin podílejících se na rozhodování o formě pracovní rehabilitace konkrétního zájemce o podporu při návratu na otevřený trh práce. Úřady práce obdržely žádost o vyplnění dotazníku (jak rozhoduje odborná skupina, kdo je jejím členem, dostupnost stanovisek skupiny pro žadatele o pracovní rehabilitaci a další).

Výzkum zaměstnávání lidí s postižením ve veřejném sektoru

Prostřednictvím tohoto výzkumu zjišťujeme, za jakých podmínek jsou zaměstnávání lidé s postižením ve veřejném sektoru. Zaměřujeme se tedy na to, zda jsou tato pracoviště přístupná lidem s postižením, zda jsou zaměstnavatelé schopni a ochotni přizpůsobit pracovní místo a náplň práce možnostem zaměstnanců s postižením, zda zaměstnavatelé plní povinný podíl zaměstnávání lidí s postižením, nebo preferují náhradní plnění, a zda a jakým způsobem je výběrové řízení uzpůsobeno potřebám

lidí s postižením. V rámci dotazníkového šetření jsme oslovili všechna ministerstva, krajské úřady a všechny organizační složky státu.

Výzkum dostupnosti sociální služby azylové bydlení a noclehárny pro lidi s postižením

Dlouhodobě chceme mapovat dostupnost různých forem bydlení pro lidi s postižením. Nyní zjišťujeme, zda je i lidem s postižením dostupná sociální služba azylového bydlení a dále sociální služba noclehárny a za jakých podmínek. Zaměřujeme se také na opakující se překážky v poskytnutí těchto služeb lidem s různým typem postižení.

Výzkum podmínek lidí žijících v domovech pro osoby se zdravotním postižením

Počátkem září jsme zahájili výzkum, v rámci kterého chceme zmapovat některé aspekty poskytování služby domov pro osoby se zdravotním postižením. Tento výzkum navazuje na poznatky získané při návštěvách domovů pro osoby se zdravotním postižením, které během letošního roku realizujeme. V rámci dotazníkového šetření jsme oslovili všechny domovy pro osoby se zdravotním postižením v České republice. V rámci výzkumu mapujeme hned několik oblastí života, například specifika poskytování služby dětským klientům, podmínky a možnosti zaměstnávání klientů nebo specifika dostupnosti zdravotní péče pro lidi žijící v ústavní službě.

Výzkum dostupnosti vlakové přepravy pro lidi používající vozík

V rámci výzkumu mapujeme bariéry zneumožňující cestování vlakem lidem používa-

jícím vozík. Oslovili jsme pět předních společností zajišťujících železniční dopravu na území České republiky, dále Správu železniční dopravní cesty, Drážní úřad a Ministerstvo dopravy. Tyto oslovené subjekty nám poskytly data ohledně přístupnosti vlakové přepravy, informací poskytovaným cestujícím s vozíkem, okolností využívání mobilních staničních plošin a procent vlakových vozů splňujících požadavky přístupnosti podle nařízení EU.

Předběžné výsledky výzkumu ukazují, že i přes existující právní předpisy, které upravují podmínky pro bezbariérovou přepravu lidí s postižením, přetrvávají bariéry v oblasti přístupnosti vlakové dopravy. Jedná se zejména o nedostatečně přístupné vlakové vozy a nedostatečný počet bezbariérových železničních staveb, což může mít významný dopad do dalších oblastí života lidí s postižením. Jmenovitě se jedná o právo na práci a zaměstnání, právo na vzdělání apod.

➤ Spolupráce s neziskovými organizacemi a lidmi s postižením

Zapojování lidí s postižením a konzultace otázek, které se jich týkají, spadá mezi obecné závazky zakotvené v Úmluvě o právech osob se zdravotním postižením. Proto jsme navázali spolupráci s více než šedesáti organizacemi, které se zabývají právy lidí s postižením. V polovině června proběhlo v Kanceláři veřejného ochránce práv první společné setkání, kterého se zúčastnilo více než 60 lidí s postižením a zástupců jejich organizací. Diskutovali jsme o aktuálních tématech z oblasti práv lidí s postižením a sbírali jsme podněty pro další činnost. Také jsme začali vydávat *informační bulletin*. Sdílíme tak aktuality nejen z naší činnosti. Další setkání spolupracujících organizací, které se zaměřilo na vymezení hlavních aktivit pro rok 2020, proběhlo 29. listopadu.

➤ Spolupráce s Výborem OSN pro práva lidí se zdravotním postižením

Smluvní státy Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením předkládají Výboru OSN pro práva osob se zdravotním postižením (dále jen „Výbor“) jednou za dva roky zprávu o opatřeních přijatých k naplnění svých závazků vůči lidem s postižením. Aby byly zprávy co nejkonkrétnější, zaslal Výbor státům v předstihu tzv. seznam otáz-

ombudsman
veřejný ochránce práv

V rámci výzkumu mapujeme bariéry znemožňující cestování vlakem lidem používajícím vozík. Oslovili jsme pět předních společností zajišťujících železniční dopravu na území České republiky, dále Správu železniční dopravní cesty, Drážní úřad a Ministerstvo dopravy.

zek (List of Issues). Od nezávislých monitorovacích mechanismů (včetně českého ochránce) přitom očekává spolupráci při sestavení otázek odpovídajících aktuálním vnitrostátním tématům. Při přípravě otázek jsme vycházeli z podnětů poradního orgánu a spolupracujících neziskových organizací. Tento návrh, stejně jako návrhy několika neziskových organizací, Výbor zveřejnil¹.

» Spolupráce se zvláštní zpravodajkou OSN pro práva osob se zdravotním postižením

Zvláštní zpravodajka OSN pro práva osob se zdravotním postižením Catalina Devandas Aguilar připravuje studii *Bioetika a zdravotní postižení*. Na její žádost jsme jí poskytli informace o situaci v České republice, mimo jiné o právní úpravě, dostupnosti a praxi v oblasti prenatalní diagnostiky, interrupcí z důvodu postižení a experimentální léčby lidí s postižením.

» Spolupráce na Evropské úrovni

V květnu jsme se zúčastnili pracovního fóra Evropské komise k naplňování Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením. Fórum se věnovalo sdílení zkušeností evropských států s implementací jednotlivých článků úmluvy, především reformám v oblasti přístupnosti voleb, dále také vymahatelnosti práv podle Úmluvy a prolínání ochrany lidí s postižením a jiných zranitelných skupin. Po setkání Evropské komise následovalo pracovní setkání evropské sítě lidskoprávních institucí, kde zástupci jednotlivých monitorovacích mechanismů diskutovali o možnosti společného postupu při podpoře práv lidí s postižením.

Zapojování lidí s postižením a konzultace otázek, které se jich týkají, spadá mezi obecné závazky zakotvené v Úmluvě o právech osob se zdravotním postižením. Proto jsme navázali spolupráci s více než šedesáti organizacemi, které se zabývají právy lidí s postižením.

» Konference, kulaté stoly, školení, osvěta

V rámci naší činnosti se zaměřujeme na pořádání nejrůznějších osvětových aktivit a akcí. V letošním roce jsme proto upozornili na Světový den nezávislého života, problémy v životě lidí se svalovou dystrofií, na Světový den Downova syndromu, Světový den porozumění autismu, zapojili jsme se do kampaně ke Světovému dni vzácných onemocnění a mnoha dalších.

Uspořádali jsme kulatý stůl k *uvolňování žáků s postižením z tělesné výchovy*. Cílem bylo otevřít širší diskuzi a zmapovat hlavní systémové překážky zapojení dětí s postižením do tělocviku, sportovních aktivit a dalších přidružených akcí (výlety, lyžařské výcviky, plavání atd.). Účastníci z ministerstva školství, školní inspekce, škol, speciálně pedagogických center, akademické sféry, lékaři, ale i samotní žáci a jejich rodiče následně formulovali doporučení ke zlepšení situace.

Také proběhl kulatý stůl se zástupci domovů pro osoby se zdravotním postižením týkající se možnosti zlepšení přístupu klientů k *výkonu volebního práva*. Představili jsme poznatky z návštěv těchto zařízení provedených po obecních volbách v roce 2018. Zjistili jsme, že chybí systematická podpora klientů v oblasti voleb, zařízení neznají aktuální právní úpravu v oblasti omezení svéprávnosti, je nedostatek bezbariérových volebních místností. Navázali jsme proto spolupráci s ministerstvem vnitra, které začalo připravovat opatření ke zvýšení přístupnosti voleb lidem s postižením.

Pořádali jsme kulatý stůl *Aktuální otázky sexuality lidí s postižením s odborníky na toto téma a lidmi s osobní zkušeností*. Příspěvky účastníků se týkaly například

role a činnosti sexuálních důvěrníků, právního rámce sexuální asistence nebo výkonu opatrovnictví v souvislosti se sexualitou člověka, kterého opatrovník podporuje.

Při příležitosti *Evropského dne nezávislého způsobu života* jsme dne 6. května promítali australský dokument *Síla vzdoru*. Tento film otevřeně hovoří o zásadních tématech týkajících se lidí s postižením, jako je nedobrovolný život v ústavech, diskriminace, nemožnost žít nezávisle nebo o nutnosti změnit společenské vnímání lidí s postižením. Diváci během filmu viděli více než 600 archivních záznamů a fotografií z celého světa zobrazujících veřejné projevy, demonstrace nebo zatýkání lidí s postižením v okamžicích, kdy bojovali za svá práva. Po filmu následovala panelová diskuze se zajímavými hosty, kteří mají profesní nebo osobní zkušenosti v oblasti práv lidí s postižením. Do debaty se aktivně zapojili nejen diváci v sále, ale i doma u počítačů, protože dotazy hostům mohli posílat i prostřednictvím chatu.

V květnu jsme se zúčastnili pracovního fóra Evropské komise k naplňování Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením.

Začátkem června proběhlo *druhé setkání s lidmi s psychosociálním postižením* a jejich zástupci. Tématem byla informovanost lidí s psychosociálním postižením o jejich právech a dostupná právní pomoc, zejména pak v rámci hospitalizace v psychiatrických nemocnicích. Lidé se zkušeností především poukazovali na to, že právní poradenství a pomoc jsou téměř nedostupné. Účastníci navrhovali různá opatření, která dále rozpracují v pracovní skupině. Podklad využijeme pro naši další činnost.

U příležitosti *Mezinárodního dne znakového jazyka* jsme zveřejnili na webových stránkách Úmluvu o právech osob se zdravotním postižením přeloženou do českého znakového jazyka.² Chceme ji tak více zpřístupnit pro uživatele českého znakového jazyka.

Všem, kteří se jakoukoliv formou zapojili do spolupráce na monitorování práv lidí s postižením, děkujeme a těšíme se na společné aktivity v následujícím roce.

¹ https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/SessionDetails1.aspx?SessionID=1304&Lang=en

² <https://www.ochrance.cz/monitorovani-prav-lidi-se-zdravotnim-postizenim/umluva-ve-znakovem-jazyce/>

SeneCura razí cestu rozvoje

spolupráce se středními a vysokými školami v oblasti vzdělávání a výzkumu

Nedostatek zdravotnického personálu i pracovníků v sociálních službách se stává v České republice velkou výzvou pro zajištění kvalitní a kvalifikované péče a služeb pro osoby se sníženou soběstačností nebo osoby trpící demencí. Tento trend se bude spolu s rychle stárnoucí populací dynamicky projevovat. Pobytové sociální služby přitom mohou být již dnes moderní, atraktivní a inovativní obor s širokým prostorem pro seberealizaci a osobní růst. Nejlepším způsobem, jak ukázat tuto pozitivní realitu a přilákat nové zaměstnance, je intenzivní spolupráce se vzdělávacím systémem, ale i práce na výzkumných a inovačních projektech. Tuto cestu razí společnost SeneCura, největší soukromý provozovatel Domovů pro seniory a Domovů se zvláštním režimem v ČR.

Jedním z faktorů úspěšné strategie společnosti SeneCura je úzké propojení se vzdělávacími institucemi. Zahnuje praktickou spolupráci s odbornými učilišti, středními školami i podporu vzdělávání a výzkumu na vysokých školách. Skupina SeneCura vidí jako ideální řešení do budoucna nabízet vlastní program vzdělávání personálu. „Naše iniciativy v různých oblastech vzdělávání pramení ze dvou hlavních důvodů, které spolu bezprostředně souvisí. A to je plošný nedostatek personálu v sociálních službách a současně zvyšující se poptávka po našich službách spojená s rychlým nárůstem počtu seniorů vyžadujících speciální péči,“ vysvětlila Věra Husáková, regionální ředitelka SeneCura. Podle ní je jedním z hlavních cílů (nejen) mladým lidem ukázat, že péče o seniory je atraktivní a perspektivní povolání s etickým přesahem. Je potřeba bourat předsudky a postupně budovat prestiž a uznání lidí pracujících ve službách pro seniory.

Praxe pro budoucí pečovatele

Domovy SeneCura, kterých je v současné době celkem 15 (tzv. SeniorCentra), jsou rozmístěny po celé republice a spolupráce se školami funguje prakticky všude. SeniorCentra se aktivně zapojují do vzdělávacího procesu studentů specializovaných středních škol formou odborných praxí. „Praktické studijní programy probíhají celý školní rok. Studenti musí během pololetí absolvovat 14 dní praktické výuky. Máme od studentů pozitivní zpětnou vazbu a o praxi u nás je velký zájem. Ukazujeme jim, jak vypadá moderní domov, systém péče i možnosti uplatnění. Z prvního kontaktu studentů s tímto prostředím máme velmi pozitivní ohlasy a studenti se sem vracejí například v letních měsících na placené brigády,“ přiblížil spolupráci Mgr. Lukáš Stárek Ph.D., ředitel SeniorCentra Slivenec.

A výsledek propojení se vzdělávacími institucemi? Oboustranné benefity. Studenti jsou spokojeni s praktickou částí výuky v inspirativním prostředí, navíc s velkým

potenciálem pro následné kariérní uplatnění. SeniorCentra získávají pomoc v podobě působení studentů v reálných situacích, pozitivní je také zpestření života klientů a v neposlední řadě získání seriózních zájemců o pracovní poměr. Nebývá totiž výjimkou, že se absolventi na „místa činu“ vracejí. „Od loňského září k nám do Slivence nastoupily dvě pracovnice – bývalé studentky, které u nás absolvovaly praxi,“ potvrzuje Mgr. Lukáš Stárek, Ph.D.

V SeneCura SeniorCentru Plzeň spolupracují se středním učilištěm v Plzni, kdy se učni zapojují do přímé péče formou odborné praxe po celý školní rok. Mimo to působí SeniorCentrum jako výukové pracoviště pro Církevní gymnázium Plzeň. Hradecké SeniorCentrum ve spolupráci se SZŠ a VOŠ v Hradci Králové a Trutnově realizuje praxe studentů s garancí pro oblast gerontopsychiatrie a gerontologie v rámci studijních plánů.

Práce se seniory může být zajímavá i pro budoucí fyzioterapeuty, maséry nebo kadeřnice

Nejde přitom jen o budoucí pečovatele, obor nabízí prostor i pro přidružené služby. „Se svými mentory k nám docházejí studenti Metropolitní odborné umělecké střední školy v oboru Vlasová kosmetika a Rekondiční masér. V rámci praxe poskytují našim klientům služby zdarma, např. mytí hlavy, pánský, dámský stříh, barvení vlasů či masáž hlavy. Studenti k tomu mohou využívat plně vybavený prostor našeho kadeřnického salonu. Budoucí rekondiční maséři pod odborným dohledem provádějí masáže různých částí těla přímo na pokojích klientů nebo v našem fitness centru,“ popsala svoje zkušenosti ze spolupráce středních škol se SeniorCentrem Klamovka jeho ředitelka Mgr. Petra Pipková.

Osm studujících v oboru rekondiční a sportovní masér nacházejí pravidelně uplatnění i v SeniorCentru Olomouc. Během výuky a praxe poskytují masáž klientům SeniorCentra, vždy pod dohledem vyučujícího fyzioterapeuta. „Studenti se zaměřují na oblast těla, která každého z klientů takzvaně zlobí. Praxe u nás se jim líbí, oceňují krásné prostředí i zázemí. Věříme, že se na základě této dobré zkušenosti rozhodnou po studiu pro práci v sociálních službách,“ poznamenal tamní ředitel Vítězslav Rychlý.

Oslovit je potřeba i vysoké školy

Kritický nedostatek geriatrů a nízký zájem praktických lékařů o spolupráci s domovy pro seniory je dalším palčivým problémem, kterému oblast pobytových sociálních služeb čelí a který je do budoucna nutné řešit. Unikátní je v tomto kontextu kontakt s lékařskými profesemi, který navázalo SeniorCentrum Plzeň s Lékařskou fakultou Západočeské univerzity v Plzni. Cílem projektu je seznámit budoucí lékaře s prostředím, kde je poskytována sociální péče. Během exkurzí medicí poznávají problematiku péče o seniory, procesy a seznamují se s filosofií a posláním domova. Plzeňské SeniorCentrum se velmi aktivně zapojuje do vzdělávacího cyklu studentů při jejich studiu. Tím však spolupráce nekončí, jelikož v domovech pro seniory jsou další důležité pozice zdravotnického charakteru (zdravotní sestra, fyzioterapeut), tak pro praktické vzdělávání absolvují v domově praxi studenti ZČU v oborech fyzioterapie a zdravotní sestra. SeniorCentrum v Hradci Králové spolupracuje s Ústavem sociálních studií Univerzity Hradec Králové také při podpoře praxí studentů sociálních oborů.

Spolupráce s univerzitami na aplikovaném výzkumu

Pro SeneCura je důležité, aby její činnost byla vždy aktuální a současně aby mohla předávat své znalosti z praxe do výzkumu. Proto v roce 2020 vstoupí SeneCura na pole výzkumu a inovací jako partner univerzitních grantových programů - aplikovaného výzkumu v oblasti péče o seniory. Tato aktivita zcela zapadá do filosofie značky SeneCura, která je v mateřském Rakousku již dvacet let průkopníkem v oblasti sociálních služeb. Výsledky vlastních i dalších odborných výzkumů - lékařských, psychologických, sociologických a z ostatních relevantních oborů - jsou zkušenými odborníky z praxe neustále vyhodnocovány a přenášeny jako inovace do pečovatelských postupů. Díky tomu bude SeneCura i v Česku nositelem nejmodernějších trendů.

V rámci univerzitní spolupráce v oblasti výzkumu jsou v současné době připraveny tři projekty: Muzikoterapie, SMARTcare a Digitální společnost otevřená seniorům. Podílí se na nich Univerzita Hradec Králové, Univerzita Ostrava, SeneCura SeniorCentra Hradec Králové a Chrudim a centrum excelentního výzkumu DeepLab při UHK. Tyto projekty spojují veřejné instituce na straně

jedné a soukromé subjekty na straně druhé a reagují tímto způsobem na společenskou potřebu řešit problémy v oblasti péče o seniory. Společnost SeneCura je zainteresovaná jako aplikační garant.

A co se za přímé účasti SeneCury bude v příštím roce zkoumat? První oblast se zabývá vlivem hudební činnosti v rámci aktivizačních programů v domovech pro seniory. Předpokládaným cílem výzkumu je pozitivní vliv „hudební výchovy“ v životě seniorů a zařazení tohoto oboru do vzdělávání aktivizačních pracovníků. Cílem druhého projektu je zapojení chytrých technologií do péče o seniory pro zvýšení kvality jejich života a snížení pečovatelské zátěže jak u neformální domácí péče, tak v pobytových zařízeních. Konkrétně bude vyvinut systém pro integraci dat z nositelných zařízení (tj. náramky, chytré telefony) a senzorů v prostředí (tj. senzory v nábytku pro detailní měření biosignálů), který umožní sběr a vyhodnocování dat z různých zdrojů (mobilní aplikace, senzory), zasílání zpětné vazby a notifikací za účelem zjednodušení a zkvalitnění péče o seniory, včetně osob se specifickými potřebami (např. osoby s demencí). Třetí projekt se zaměřuje na zpřístupnění digitálního a online světa seniorům, jehož výstupem by měl být „Sociální software pro aktivní stárnutí v digitální společnosti“.

Jedním z hybatelů projektů v oblasti smart technologií je Richard Cimler, zakladatel a současný vedoucí Centra Pokročilých Technologií na Přírodovědecké fakultě Univerzity Hradec Králové. „Nyní ve spolupráci s Ostravskou univerzitou žádáme o grant, který by měl umožnit využití tzv. chytrého nábytku a fitness náramků pro sběr dat v zařízeních SeneCura. Těšíme se na vzájemnou interakci a na využití našich technologií pro dobrou věc, tedy v péči o seniory a další potřebné,“ uvedl. Úzkou vazbu na univerzitní prostředí potvrdilo i jmenování technického ředitele SeneCura Tomáše Černického členem rady pro komercializaci Univerzity Hradec Králové. Cílem tohoto kroku bylo mj. usnadnit komunikaci a spolupráci mezi vědou a aplikovaným výzkumem v rámci této univerzity.

Být součástí aplikovaného výzkumu bude v reálném dopadu pro vybraná SeniorCentra znamenat přítomnost výzkumného týmu. „S aplikačním garantem budeme mít možnost konzultovat přípravu programu i jednotlivá sezení. Tato spolupráce nás zavazuje k používání nově vzniklé metodiky,“ uvedl Tomáš Černický. Klienty i zaměstnanci čekají jak inovace, tak zpestření programu v domově při aktivizačních činnostech a využití moderních informačních technologií. V SeniorCentrech SeneCura tak bude péče zase o krok napřed.

Neustále se učím něčemu novému

Dana Domáňová, vystudovaná zdravotní sestra s šestiletou praxí v chrudimské nemocnici, začínala v SeneCura jako pečovatelka. Pak se vrátila k původní profesi zdravotní sestry a nyní působí v SeniorCentru Chrudim na pozici Staniční sestry s vyšší zodpovědností především za organizaci a vedení lidí. Je tím nejlepším příkladem, jak se mohou lidé v SeneCura díky programu vzdělávání rozvíjet a rozšiřovat si profesní obzory i kvalifikaci. Pečovatelé i sestry zde mají možnost seznámit se s moderními postupy v péči o seniory a využívat moderní vybavení.

Jaké možnosti růstu mají sestry v SeneCura?

Realizace a vzdělávání v oboru, který vás zajímá a baví, je jednou z velkých výhod práce v domově. Naše sestry si mohou vybrat určitou oblast, na kterou se mohou specializovat a rozvíjet se v ní, jako je například hygiena a inkontinence, nutriční problematika nebo třeba oblast pádů. Sestry pak vedou dokumentaci o svém úseku a mohou absolvovat školení a vzdělávat se ve vybrané oblasti. SeneCura nám umožňuje studovat při práci. Zároveň máme taky povinné školení a často se účastníme workshopů, které jsou důležité pro předávání a sdílení informací a zkušeností.

Jaké vytváří SeneCura týmové zázemí?

Náš kolektiv v domově SeneCura je pohodový, nebojíme se říct si o pomoc a vzájemně si pomáháme. Mám skvělé vedení, které nám umožňuje při práci studovat, a zároveň chodíme na různá školení, kde sbíráme nové informace z oboru. Ano, tato práce mě naplňuje a stále se učím něčemu novému a jsem ráda, že jsem se měla od koho učit.

Co Vás na práci nejvíc těší?

Na práci v domově pro seniory mě nejvíc naplňuje, že můžu pomáhat lidem, kteří to potřebují, zlepšovat jejich život a dělat jim radost. Baví mě také různé akce pro klienty, které vymýšlejí naši aktivizační pracovníci. Ráda si užiju čas s klienty i rodinnými příslušníky. Tuto práci jsem si vybrala, protože ráda pracuji s lidmi a ráda jim pomáhám. Těší mne pracovat srdcem.

Představujeme Zdravotně sociální služby Turnov (dále jen ZSST)

Dnes jedna z největších příspěvkových organizací Města Turnova zastřešuje prakticky všechny služby pro seniory, a to nejen z Turnova, ale též ze spádových oblastí a Libereckého kraje. Organizace jako taková vznikla v roce 2002 a historicky navazuje na pečovatelské služby, které zde měly začátky někdy v sedmdesátých letech minulého století.

V současné době ZSST mají celkem 100 zaměstnanců, kteří pracují ve třech zařízeních po celém městě. Prvním z nich je Domov důchodců Pohoda, který byl postaven a zprovozněn v roce 2002, a ve kterém se nacházejí tři pobytové služby včetně sídla terénní pečovatelské služby a Centra denních služeb. Dále je zde ředitelství ZSST, ale např. i půjčovna zdravotních pomůcek, pěkný bufet jak pro uživatele a zaměstnance, tak i veřejnost. Příjemné prostředí v tomto zařízení doplňují čtyři návštěvní místnosti, každá je jinak zařízená, a nechybí zde ani koutek s příjemným posezením před voliérou krásně zbarvených papoušků nebo akvarijních rybiček. Zajímavostí je, že zařízení nedisponuje vlastní kuchyní, ale veškerou stravu odebírá z místní nemocnice, která je v těsné blízkosti. Zde je výběr ze sedmi jídel, dvou základních, salátů, vegetariánské stravy, dvou minutek a tzv. makrobiotické stravy. Samozřejmě vše doplněno o celou řadu dietní stravy.

O 76 uživatelů v pobytových službách je velice dobře postaráno ve třech registrovaných službách. Domov pro seniory (29 lůžek), Domov se zvláštním režimem (42 lůžek) a odlehčovací služba (5 lůžek), a to jak v jednolůžkových, tak i dvoulůžkových pokojích pečovatelkami i zdravotními sestrami. K udržení či zlepšení zdravotního stavu dále přispívají svojí činností ergoterapeutky a pracovníce pro aktivizační činnost, které mají ke své činnosti vytvořeny potřebné podmínky a vybavení. Uživatelé zde mají společenské, kulturní a sportovní vyžití v rámci nepřehledného množství akcí, které se pro ně v průběhu roku připravují.

Již zmíněným zařízením je terénní pečovatelská služba, která v Turnově a okolí zajišťuje služby v průměru stovce seniorů, a to od 7,00 do 19,00 hod., a to i o víkendech, kde včetně osobní hygieny a rozvozu obědů zajišťujeme služby do 13,30 hod. Naším cílem je co nejdéle podporovat uživatele v tom, aby

svůj přirozený prostor k podzimu života nemuseli opouštět a mohli co nejdéle setrvat ve svých domovech. Od prvního kontaktu s uživatelem se snažíme o co největší individuální přístup k uživateli s ohledem na jeho životní příběh, potřeby, zvyklosti a vše, co by mohlo průběh služby ovlivňovat. V případě, že tato služba přestává být účinnou, mohou senioři využít dalšího zařízení, a tím je pečovatelská služba v bytech zvláštního určení. V Penzionech v Žižkově ulici a na Výšince poskytují pečovatelské rovněž služby v domácnosti uživatele od 7,00 hod. do 19,00 hod., včetně zajišťování dovozu k lékaři, obstarávání léků, nákupů, běžného úklidu a dalších služeb.

Poslední z organizačních složek Zdravotně sociálních služeb Turnov je centrum denních služeb – Domovinka. Provozní doba Domovinky je od 7,00 do 15,30 hod. Senioři k nám dochází buď sami, nebo mohou využít svozového auta, které je do Domovinky doveze. Poté zde aktivně tráví celý den různými aktivitami (trénováním paměti, procvičováním jemné i hrubé motoriky, muzikoterapií apod.) Naším uživatelům se snažíme pobyt zde co nejvíce zpříjemnit různými kulturními i turistickými akcemi. Navštěvujeme kino, divadlo, výstavy a v případě příznivého počasí podnikáme výlety do blízkého okolí. Tato služba je velmi hojně využívána, neboť předchází sociálnímu vyloučení seniorů a umožňuje jim trávit jejich volný čas aktivně mezi svými vrstevníky.

Bc. Jaroslav Cimbál, ředitel ZSST

ZDRAVOTNĚ SOCIÁLNÍ SLUŽBY TURNOV

p. o. zřízená Městem Turnov, zapsaná v obchodním rejstříku, vedeného Krajským soudem v Hradci Králové, oddíl Pr, vložka 143, IČO: 00854883, 28. října 812, 511 01 Turnov, tel.: 481 320 070, e-mail: info@zsst.cz

INZERCE

ŘEŠENÍ PRIMUS

PROFESIONÁL PRO PRÁDELNY SOCIÁLNÍ SFÉRY

PRIMUS® děkuje všem svým spokojeným zákazníkům za přízeň v roce 2019 a přeje štěstí, zdraví a pohodu do roku 2020.

www.primuslaundry.com

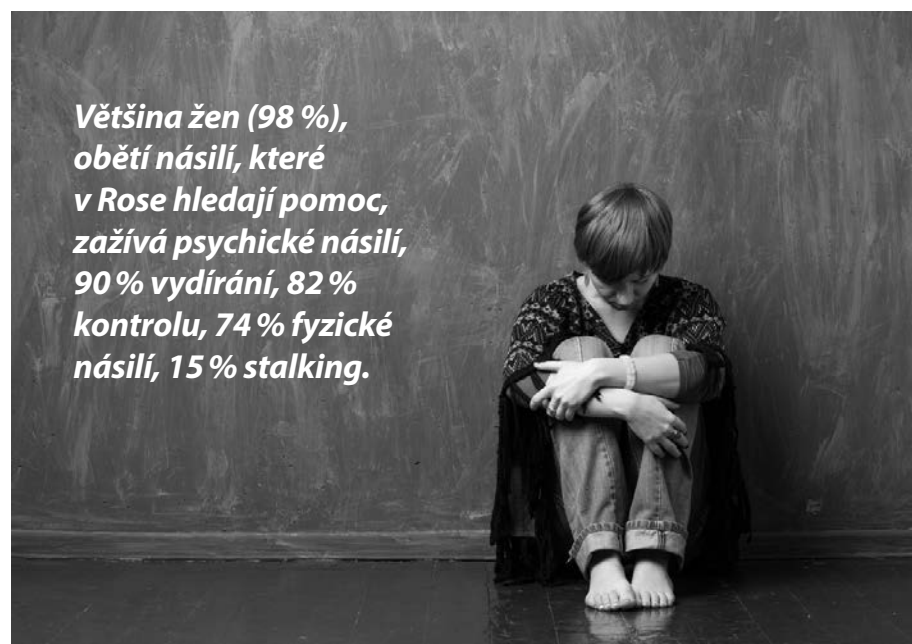
Alliance Laundry CE s.r.o., Místecká 1116, 742 58 Příbor, tel.: 556 768 520, e-mail: sales@alliancecs.cz

Aplikace Bright Sky

pomáhá obětem domácího násilí

S fyzickým nebo sexuálním násilím od současného nebo bývalého partnera se podle Evropské agentury pro základní práva setkala každá pátá Češka. Ve Velké Británii pomáhá obětem domácího násilí a jejich blízkému okolí aplikace Bright Sky. Nadace Vodafone ČR letos připravila její mutaci i pro české uživatele. Garantem české verze aplikace Bright Sky je centrum pro ženy ROSA v rámci projektu Rok jinak, které obětem domácího násilí v Česku pomáhá od roku 1993.

Většina žen (98 %), obětí násilí, které v Rose hledají pomoc, zažívá psychické násilí, 90 % vydírání, 82 % kontrolu, 74 % fyzické násilí, 15 % stalking.

■ **Text: Ing. Petra Cibulková,**
s použitím TZ Nadace Vodafone ČR
a TZ ROSA – centrum pro ženy, z. s.

Za posledních 5 let se na organizaci obrátilo osobně přes 8 tisíc žen a prostřednictvím telefonické krizové pomoci téměř 19 tisíc obětí násilí. Loňské statistiky ukazují, že všechny měly zkušenost s psychickým násilím, 70 % z nich zažilo násilí fyzické. Pětina žen zažila bití v těhotenství.

„Mobilní telefon se v posledních letech proměnil v našeho důvěrníka, kterému svěřujeme detaily osobního života. Proto věříme, že mobilní aplikace Bright Sky bude pro oběti domácího násilí v Česku užitečným rádcem, který jim pomůže vyřešit nelehkou životní situaci efektivněji,“ říká Adriana Dergam, místopředsedkyně správní rady Nadace Vodafone.

Mobilní aplikace Bright Sky vznikla ve spolupráci s britskou charitativní organizací Hestia a svým uživatelům umožňuje po zadání oblasti, směrovacího čísla nebo momentální polohy vyhledat

nejbližší pomoc. Kromě kontaktů nabízí aplikace také krátký dotazník, sloužící ke stanovení míry bezpečnosti ve vztahu, nebo informace o různých formách násilí, o možnostech pomoci, o tom, co je třeba mít na paměti, pokud se oběť rozhodne odejít z nebezpečného vztahu, nebo jak nejlépe pomoci známé osobě, pokud se stane obětí domácího násilí. Ve Velké Británii existuje aplikace Bright Sky od dubna 2018 a od té doby ji použilo více než 40 tisíc uživatelů.

ROSA pracuje z hlediska bezpečí s rizikovou skupinou žen a jejich dětí ohrožených násilím, spravuje citlivé osobní údaje, některé z nich v rámci řízení poskytuje Policii ČR a soudům. Většina žen (98 %), obětí násilí, které v Rose hledají pomoc, zažívá psychické násilí, 90 % vydírání, 82 % kontrolu, 74 % fyzické násilí, 15 % stalking. Klientky ohrožuje sledování mailů, telefonů jejich násilnými partnery, vyhledávání místa pobytu, vystupování jejich jménem na FB. S útoky se setkává i samotná organizace, která s touto cílovou skupinou pracuje.

„Pomocí Bright Sky lze také vést záznamy o násilných incidentech, aniž by informace zůstávaly uloženy na použitém zařízení. Uživatelé mohou incidenty dokumentovat formou textových, audio, video nebo fotografických záznamů, které se ukládají do bezpečného digitálního deníku. Ten pak lze využít jako důkazní materiál pro policejní intervenci a stíhání pachatele,“ vysvětluje John Liversidge, bývalý vedoucí inspektor Thames Valley Police, který se na spuštění aplikace podílel ve Velké Británii.

Marie Vavroňová, ředitelka organizace ROSA – centrum pro ženy, doplnila, že „když ženy potřebují pomoc, často nejsou ve stavu, aby někde něco hledaly. Aplikace s kontakty, kam se ve svém regionu obrátit, bude určitě užitečná. Stejně jako seznámení široké veřejnosti s tím, co je a co není ve vztahu „normální“. Věříme, že Bright Sky bude mít velkou odezvu. Domácí násilí je celospolečenský problém a nemůžeme takové jednání považovat za přijatelné“.

Na otázky nám odpověděla Marie Vavroňová, ředitelka organizace ROSA:

1. Jaký zájem o aplikaci či odezvu jste ze stran klientek/blízkého okolí obětí domácího násilí zaznamenali?

Pokaždé když se v médiích objeví informace o možnosti pomoci a podpory obětí, zvýší se následně počet telefonátů s žádostí o pomoc.

Význam Bright Sky je o to větší, že zasahuje věkovou skupinu obětí, jejichž nejčastějším prostředkem komunikace jsou sociální sítě.

2. Jaké má podle vás široká veřejnost povědomí o problematice domácího násilí a případné pomoci jeho obětem?

Každá kampaň či akce typu jako je nabídka aplikace Bright Sky výrazně zvyšuje povědomí o problematice domácího násilí u široké veřejnosti. To je vedle přímé pomoci obětem domácího násilí druhý nejvýznamnější přínos Bright Sky.

3. Násilníci často kontrolují telefony svým obětem. Nemohla by přítomnost aplikace Bright Sky vzbudit větší agresi u násilníka?

Neměla by, výraznou předností aplikace je právě ochrana před nežádoucím vstupem a sledováním mobilního telefonu. ■

Staré a cizí délkové míry

Pokuste se staré a cizí jednotky délky, uvedené v levé části pod číselným označením, správně přiřadit k jejich číselným hodnotám, uvedeným v pravé části pod písmenným označením.

1 palec (coul)	A 7,42 km
2 loket	B 1,896 m
3 yard	C 2,54 cm
4 sáh	D 1,853 km
5 versta	E 0,594 m
6 námořní míle	F 1,066 km
7 zeměpisná míle	G 0,914 m
8 stopa	H 59 cm
9 krok	I 30,48 cm

Kesent:
1C, 2E, 3G, 4B, 5H, 6D, 7A, 8I, 9H

Autorka:
Mgr. Jitka Suchá

INZERCE

robot coupe®

KROUHAČE ZELENINY: Nejširší výběr možností řezu

Více než 50 volitelných kotoučů

Přesný řez

Teoretický výkon - až do 750 kg

Volitelné příslušenství na přípravu kaše

Praktická ukázka na vyzhádání je zdarma!

Kontaktujte nás:

Roman Šimon - simon@robot-coupe.com tel. : 603 351 958
Martin Kramný - kramny@robot-coupe.com tel. : 734 271 000
www.robot-coupe.com/cz

Poradna konceptu Bazální stimulace

Na dotazy čtenářů odpovídá **PhDr. Karolína Maloňová**, certifikovaná lektorka a supervizorka, jednatelka INSTITUTu Bazální stimulace podle Prof. Dr. FRÖHLICHA, s. r. o.

Dotaz:

Dobrý den,
v našem zařízení jsme měli základní i nastavbový kurz Bazální stimulace. Máme klientku, 75letou paní, která je zcela imobilní, trpí demencí, nekomunikuje verbálně a horní končetiny má spastické. Při toaletě bývá neklidná, přitahuje k tělu horní končetiny. My potřebujeme při toaletě horní končetiny umýt v záhybech, zejména v loketní jamce a také povolit prsty, abychom mohli umýt dlaň a následně ji vypodložit. Jak máme při toaletě postupovat, které techniky máme zvolit? Děkuje za odpověď.

Vedoucí pečovatelské služby, DS

Odpověď:

Doporučuji z důvodu Vámi popisovaného somatického (spasticita) a psychického

(neklid) stavu klientky při toaletě kombinovat dvě techniky somatických stimulací. Obličej, trup a dolní končetiny umýt formou zklidňující somatické stimulace, tím klientku zklidníte, navodíte nejen psychické, ale i svalové uvolnění. Horní končetiny umyjte formou diametrální somatické stimulace, která se aplikuje u spasticity. Touto

stimulací končetiny uvolníte a protáhnete do té pozice, do které Vám to dovolí již jistě vzniklé kontraktury. Po koupeli doporučuji klientku napolohovat do hnízda, popř. hnízda kombinovaného s mumii, a horní končetiny polohovat formou flexibilní ortézy vytvořené z deky, jak jste se učili v nástavbovém kurzu.

INZERCE

MK MARKET

Děkujeme Vám za spolupráci v uplynulém roce a do nového roku přejeme mnoho štěstí, zdraví, osobních a pracovních úspěchů!

INZERCE

senTable

interaktivní společník, který pobaví a současně aktivizuje

Interaktivní dotykový stůl senTable navržený na míru domovům pro seniory, denním stacionářům a dalším zařízením.

Nabízí zkvalitnění a zpestření života

klientů prostřednictvím na míru vytvářených aplikací — od zábavy po trénink kognitivních funkcí a reminiscenci.

AKTIVIZACE SENIORŮ A ZKVALITNĚNÍ JEJICH ŽIVOTA

naše unikátní produkty a jejich nastavené aplikace pomáhají seniorům aktivně prožít život a zabraňují sociální exkluzi

DŮLEŽITÁ SOUČÁST AKTIVIZAČNÍ TERAPIE

senTable je nedílnou součástí individuální nebo skupinové práce s klientem / pacientem v rámci aktivizačních terapií

PROKAZATELNÁ POMOC SENIORŮM

prokazatelným způsobem pomáhají zkvalitnit život, podporují kognitivní funkce, zlepšují komunikační dovednosti seniorů

JEDNODUCHÉ OVLÁDÁNÍ

senTable® je ovládaný použitím dotykem, jednoduchost ovládání seniorům umožňuje rychlé osvojení a zrychlí přínášena pozitivita

❄️ ITS přeje všem našim seniorům a zákazníkům krásné prožití svátků vánočních a úspěšný nový rok ❄️

Pro více informací www.its-czech.cz | mail info@its-czech.cz

Úhrada za pobytovou službu sociální péče a její doplatek

Sociální služby jsou poskytovány na základě smlouvy, tj. poskytovatel uzavírá s člověkem smlouvu (zákon o sociálních službách¹ hovoří o osobě²), přičemž pro uzavření smlouvy o poskytnutí sociální služby a právní vztahy z této smlouvy vzniklé³ se používají ustanovení občanského zákoníku⁴. Úhrada za poskytované sociální služby však není zcela odvislá od smluvní volnosti stran smlouvy, její maximální výše je totiž regulována právním předpisem.

■ **Text: Mgr. Bc. Zbyněk Vočka,**
odbor sociálních věcí Krajského úřadu
Olomouckého kraje

Nutno dodat, že ne za všechny sociální služby se hradí úhrada, sociální služby se poskytují bez úhrady nákladů nebo za částečnou nebo plnou úhradu nákladů, jak stanoví § 71 odst. 1 zákona o sociálních službách. Typicky úhradovými službami jsou však služby sociální péče a ještě více typickými potom pobytové služby sociální péče – domovy pro seniory, domovy pro osoby se zdravotním postižením a domovy se zvláštním režimem. Náklady na jejich poskytování stále rostou, maximální možná výše úhrady se nezvyšuje, příspěvek na péči ve III. a IV. stupni byl v roce 2019 navýšen pouze v případě poskytování péče v přirozeném sociálním prostředí. Lze se tak stále častěji setkat se snahou poskytovatelů sociálních služeb získat více finančních prostředků od klientů samotných či od jejich příbuzných. Nejedná se v tomto ohledu pouze o snahu těch poskytovatelů sociálních služeb, kteří nebyli zařazeni do sítě sociálních služeb kraje či MPSV a nemají tak možnost získat finanční prostředky z veřejných rozpočtů, ale s ohledem na zcela nedořešený systém financování i o snahu poskytovatelů, kteří jsou financováni rovněž z veřejných rozpočtů.

U uvedených služeb sociální péče (tedy pobytových služeb poskytovaných 24 hodin 7 dnů v týdnu) je možné se setkat s úhradami za „nadstandardní služby“, nejruznějšími „balíčky“ či „příspěvky pro zřizovatele“ apod.

Úhrada za tyto sociální služby se stanoví za ubytování, stravu a péči. Za ubytování

a stravu se úhrada odvíjí od příjmu uživatele služby a poskytovatelem stanovené výše úhrady, která nesmí u žádné z položek překročit maximální výši stanovenou vyhláškou MPSV. Za péči se úhrada stanoví ve výši přiznaného příspěvku na péči. Regulace výše úhrady je ještě zdůrazněna definicí výše části příjmu, která musí uživateli služby zůstat po úhradě za ubytování a stravu.

Nad úhradu za ubytování, stravu a péči může uživatel hradit částky za fakultativní služby. Jejich výše je omezena pouze skutečnou (plnou) výší nákladů (není možné, aby z úhrady za fakultativní služby byl generován zisk).⁵ Úhrada za fakultativní služby není limitována výší příjmů uživatele služby, může tak být hrazena z jakýchkoliv

Na nedostatek míst v pobytových službách sociální péče, resp. na nedostupnost těchto sociálních služeb, tak hřeší poskytovatelé sociálních služeb, u nichž je „podmínkou“ pro uzavření smlouvy o poskytnutí sociální služby uzavření smlouvy o „poskytování nadstandardních služeb“. Takové nadstandardní služby pak často představují jakýsi „balíček“, který zahrnuje poskytnutí televizního přístroje přes polohovací postel po možnost využití felinoterapie atd. Neuzavření takové smlouvy ale není „oficiálně“ označeno poskytovatelem sociální služby jako důvod pro neuzavření smlouvy o poskytnutí sociální služby, za takový důvod bývá označena nejčastěji nedostatečná kapacita.⁶

Jedinou legální možností, jak může poskytovatel sociální služby získat finanční prostředky nad rámec úhrady za ubytování a stravu hrazenou uživatelem služby, je tak uzavření smlouvy se třetí osobou o spoluúčasti na úhradě nákladů.⁷ Takovou třetí osobou může být kdokoliv – fyzická nebo právnická osoba, která nemusí mít k uživa-

Za praxi, která není v souladu s právem, je nezbytné označit uzavření takové smlouvy s uživatelem sociální služby, jejímž účelem by byla úhrada nákladů za poskytovanou sociální službu nad rámec úhrady, která byla dohodnuta ve smlouvě o poskytování sociální služby.

zdrojů uživatele (např. úspory). Co je fakultativní službou (činností), právní předpisy blíže nespecifikují, je tak třeba vycházet pouze z toho, že fakultativní službou může být vše, co nelze podřadit pod základní činnosti, které tvoří obsah výše uvedené části úhrady za ubytování, stravu a péči. Tato definice však v praxi může působit (a často působí) výrazné problémy. Ne vždy je jednoznačně rozlišitelné, zda konkrétní činnost spadá do základních činností, či už nikoliv. A už vůbec to není rozlišitelné pro uživatele samotné či pro jejich rodinné příslušníky.

vateli služby žádný vztah. S třetí osobou je tak možno se dohodnout, že se bude podílet na úhradě nákladů. Výše spoluúčasti na úhradě nákladů by však neměla překročit výši plné úhrady, resp. úhrady, která by byla uživateli služby stanovena bez snížení z důvodu jeho příjmu.

Nikomu samozřejmě nelze upírat možnost přispívat na provoz sociální služby i nad rámec této úhrady nákladů vztahující se k poskytování sociální služby konkrétní osobě. Finanční prostředky mohou být třetí osobou poskytovány dle jejího uvážení

¹ Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

² § 91 zákona o sociálních službách

³ § 91 odst. 5 zákona o sociálních službách

⁴ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

⁵ § 77 zákona o sociálních službách

⁶ § 91 odst. 3 písm. b) zákona o sociálních službách

⁷ § 71 odst. 3 zákona o sociálních službách

⁸ např. formou daru

⁹ § 1493 odst. 1 občanského zákoníku

¹⁰ ELIÁŠ, K. Obcházení zákona. In: ZOUFALÝ, Vladimír. XXVI. Karlovarské právníké dny. Praha: Leges, 2018, s. 25. ISBN 978-80-7502-289-9.

¹¹ ibid., str. 20

¹² TICHÝ, Luboš, Solange MASLOWSKI a Tomáš

TROUP, ed. Zneužití práva. Praha: Centrum právní komparatistiky Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, 2016, str. 41. ISBN 978-80-87975-43-5.

¹³ § 97 odst. 3 zákona o sociálních službách

¹⁴ § 107 odst. 2 písm. o) zákona o sociálních službách

¹⁵ Usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR č. 643 dostupné na <http://www.psp.cz/sqw/text/text2.sqw?idd=158223>.

(a na jakýkoliv účel).⁸ Jedná se však o dobrovolné rozhodnutí každé takové osoby, které nemůže mít vliv na poskytování (či neposkytování) sociální služby osobě, s níž má být (či již je) uzavřena smlouva o poskytnutí sociální služby.

Za praxi, která není v souladu s právem, je nezbytné označit uzavření takové smlouvy s uživatelem sociální služby, jejímž účelem by byla úhrada nákladů za poskytovanou sociální službu nad rámec úhrady, která byla dohodnuta ve smlouvě o poskytování sociální služby. Na místě v tomto případě nemůže být ani případná námitka o autonomii vůle uživatele a jeho „svobodném“ rozhodnutí o uzavření této smlouvy. Je totiž zřejmé, že právo chrání uživatele sociálních služeb jako slabší stranu, a to nejenom v zákoně o sociálních službách, kdy např. podle občanského zákoníku platí, že: „*Porádl-li zůstavitel pro případ smrti v době, kdy byl v péči zařízení, kde se poskytují zdravotnické nebo sociální služby, nebo kdy jinak přijímal jeho služby, a povolal-li za dědice nebo odkazovníka osobu, která takové zařízení spravuje nebo je v něm zaměstnána nebo v něm jinak působí, je povolání těchto osob za dědice nebo odkazovníka neplatné, ledaže se tak stalo závětí učiněnou ve formě veřejné listiny.*“⁹

Uvedená praxe poskytovatele sociální služby naplňuje znaky obcházení zákona. Podle Eliáše: „*Zákon obchází ten, kdo těží z jeho slov proti jeho smyslu s cílem popřít účel zákonné úpravy.*“¹⁰ Připomíná současně východiska a metodologická hlediska Ústavního soudu, který definoval, že „*obcházení zákona spočívá ve vyloučení závazného pravidla záměrným použitím prostředku, který sám o sobě není zákonem zakázán.*“¹¹ A konečně Tichý uvádí: „*Obcházení má dvě formy. První používá zákona pro účely, pro něž ho zákonodárce nevydal (úník ze zákona, evasion), druhá znamená vyhnutí se aplikace relevantní právní normy tím, že předpoklady jejího použití nejsou záměrně splněny (obejítí zákona, avoidance).*“¹²

Možnost uzavření druhé smlouvy (např. o nadstandardních službách) s uživatelem služby je tak třeba považovat sice za nezakázané z pohledu občanského zákoníku, nicméně příčí se duchu zákona o sociálních službách. Ten totiž zcela jednoznačně chrání (slabšího) uživatele před (silnějším) poskytovatelem sociální služby, když výslovně definuje konstrukci úhrady za poskytované sociální služby (včetně stanovení maximálních částek) a minimální zůstatek, který musí uživatel po úhradě zůstat zachován, čímž zakazuje, aby od uživatele sociální služby byla požadována jakákoliv další úhrada (s výjimkou již zmíněné úhrady za případné fakultativní služby, které však nemůže poskytovatel uživateli žádným způsobem „vnutit“).

Všechny zainteresované subjekty v současné době stále napjatě čekají, v jaké podobě bude MPSV předložena vládě ČR dlouho připravovaná změna zákona o sociálních službách, která by měla upravovat v dané souvislosti především důležité oblasti financování sociálních služeb, tvorby sítě sociálních služeb a druhů sociálních služeb.

Za zmínku stojí i praxe, která byla rovněž zaznamenána, kdy zřizovatel poskytovatele sociální služby (obec) uzavřel s rodinným příslušníkem smlouvu o příspěvku na krytí nákladů souvisejících s poskytováním sociální služby. Uzavření takové smlouvy je zcela na vůli rodinných příslušníků, její uzavření není žádným způsobem vynutitelné. Za zcela nepřijatelný by bylo třeba považovat „nátlak“ na rodinné příslušníky, resp. podmiňování uzavření smlouvy o poskytnutí sociální služby uzavřením zmíněné smlouvy o příspěvku.

Je bohužel z praxe zřejmé, že v současné situaci je ochrana uživatele sociální služby vztahující se k maximální úhradě za poskytované pobytové služby sociální péče poskytovateli sociálních služeb obcházena. Toto obcházení si mohou poskytovatelé dovolit nejčastěji s ohledem na místní nedostupnost jiné vhodné sociální služby. Poskytovatelé tak v těchto situacích „hřeší“ na nepříznivou situaci osob (často i krizovou) a jejich blízkých (pečovatelů). Není tak neobvyklé, že zájemce o službu (a jeho rodinní příslušníci) přistoupí na uzavření zmíněných smluv (a úhrady „nadstandardu“), jakmile se však objeví možnost, využívá tento uživatel příležitosti uzavřít smlouvu o poskytnutí služby s poskytovatelem, který beze zbytku respektuje ustanovení zákona o sociálních službách, a to včetně ustanovení, jež garantuje uživateli minimální zůstatek, který musí zůstat zachován po úhradě za ubytování a stravu. Je však současně jasné, že by toto obcházení zákona mělo být řešeno v rámci inspekci

poskytování sociálních služeb¹³ a případně trestáno pokutou za spáchání přestupku spočívajícího ve stanovení úhrady vyšší, než je maximální výše úhrady stanovená prováděcím předpisem¹⁴ (to ale pouze v případě, že je úhrada za „nadstandardy“ dohodnuta přímo s osobou, jíž je sociální služba poskytována).

Eliminace těchto (nezákonných) postupů lze dosáhnout několika možnými způsoby. Jedním z nich je úprava zákona o sociálních službách, která by výslovně takové obcházení zákona zakázala či sankcionovala. Další možností je změna zákona o sociálních službách, která by sociálním službám, jež nejsou financovány z veřejných zdrojů (tedy sociální služby nezařazené do sítě sociálních služeb kraje či MPSV), umožnila neomezovat (neregulovat) výši úhrady za poskytovanou sociální službu maximální úhradou stanovenou prováděcím právním předpisem (a to jak v části za ubytování a stravu, tak v části za poskytovanou péči) a garantovaným zůstatkem po úhradě za ubytování a stravu.

Nezbytné je rovněž řešit pravidelné zvyšování maximálních úhrad stanovených prováděcí vyhláškou k zákonu o sociálních službách. K tomu v roce 2019 vyzvala MPSV i Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR, která uložila vládě, aby takový návrh předložila v termínu do 30. 9. 2019¹⁵ (a to hned dvěma body tohoto usnesení – bodem IV., který však nelze považovat za formálně správný, když vyhlášku neschvaluje vláda, ale vydává ji přímo MPSV, a dále V. bodu 5.). MPSV však na tuto výzvu Poslanecké sněmovny nijak nereagovalo a do současné doby nebylo schváleno (ani avizováno) navýšení maximálních částek úhrad za poskytované sociální služby.

Všechny zainteresované subjekty v současné době stále napjatě čekají, v jaké podobě bude MPSV předložena vládě ČR dlouho připravovaná změna zákona o sociálních službách, která by měla upravovat v dané souvislosti především důležité oblasti financování sociálních služeb, tvorby sítě sociálních služeb a druhů sociálních služeb. Je otázkou, zda daná problematika bude v této novele rovněž nějakým způsobem akcentována.

Za praxi, která není v souladu s právem, je nezbytné označit uzavření takové smlouvy s uživatelem sociální služby, jejímž účelem by byla úhrada nákladů za poskytovanou sociální službu nad rámec úhrady, která byla dohodnuta ve smlouvě o poskytování sociální služby.

Držitelé certifikátu Značka kvality v sociálních službách

www.znackakvality.info

Domov seniorů Havířov, příspěvková organizace středisko Helios

Středisko Helios je moderní bezbariérové zařízení nacházející se v klidné části u lesoparku Strovka. Helios poskytuje dvě sociální služby, a to domov se zvláštním režimem s kapacitou 52 míst a domov pro seniory s kapacitou 34 míst. Pokoje (60 jednolůžkových a 13 dvoulůžkových) jsou vybaveny standardním zařízením, každý pokoj má bezbariérové sociální zařízení, předsíňku a s výjimkou tří pokojů lodžii či vstup z pokojů přímo na terasu. Uživatelům je k dispozici kaple, prostory pro aktivizaci, „obýváčky“ na patrech, vzpomínkové místnosti, mnohostranné využití nabízí zahrada s altány a hřiště s herními prvky pro děti. V naší práci vycházíme z individuálních potřeb uživatelů s cílem rozvoje či udržení schopností, zachování kontaktů s rodinou, navázání nových vztahů a dbáme na rozvoj mezigeneračních vztahů. V letošním roce jsme obhájili certifikát Vážka a certifikát Pracoviště Bazální stimulace.

Příklad dobré praxe:

Adaptační proces u nás probíhá již před přijetím uživatele – Adaptační proces je u nás realizován ještě před nástupem nových uživatelů do zařízení. Tento probíhá již při jednání před jeho přijetím, a to formou dojednávání obsahu poskytované služby a podpory nastupujícímu uživateli. V této fázi je budoucí uživatel opět seznamován s nabídkou námi poskytovaných služeb (s tou jsou seznamováni i žadatelé o poskytnutí sociální služby při provádění sociálního šetření). Nastupujícímu uživateli je předložena fotodokumentace střediska, předán leták o domově, k prostudování a vyjádření se je rovněž předána smlouva, vč. všech příloh, která bude s uživatelem uzavřena. Před samotným nástupem si uživatel s rodinou samozřejmě může přijít prohlédnout pokoj, ve kterém bude ubytován, a rozhodnout se, které věci a vybavení si s sebou přinese. Nabízíme i tu možnost,

a jsme velmi rádi, když ji uživatel a jeho rodina přijmou, že pokoj vybaví osobními věcmi nastupujícího uživatele ještě před jeho samotným nástupem, aby se uživatel cítil příjemně obklopen věcmi, které zná a jsou mu blízké.

Posilování mezigeneračních vztahů

V rámci posilování a rozvoje mezigeneračních vztahů umožňujeme dětem z mateřské školy, aby si chodily hrát do naší zahrady na dětské hřiště. Tohoto využívají i pravnučata našich uživatelů a u příležitosti konání zahradních akcí i děti zaměstnanců. Malé děti při pravidelném setkávání se seniory ztrácejí ostych a přináší svou bezprostřednost a elánem spoustu radosti našim uživatelům. Proto k nám docházejí se svými vystoupeními děti z mateřských škol a školní družiny. Dlouhodobě spolupracujeme se ZŠ Gorkého Havířov, kdy dochází pravidelně dvakrát ročně k setkávání žáků s uživateli při společných aktivitách.

Domov seniorů Havířov, příspěvková organizace středisko Helios

Jaroslava Seiferta 1530/14
736 01 Havířov – Město

Certifikace:

Ubytování	★★★★★
Strava	★★★★☆
Volný čas a kultura	★★★★★
Partnerství	★★★★☆
Péče	★★★★★
Bodové hodnocení	924 bodů
Celkové hodnocení	★★★★★

Městská část Brno – Žabovřesky, Odbor pečovatelské služby

Zřizovatelem pečovatelské služby Brno – Žabovřesky je město Brno, provozovatelem Městská část Brno – Žabovřesky. Posláním služby je poskytovat klientům pomoc a podporu v úkonech, které klient sám nezvládá z důvodu ztráty soběstačnosti. Cílem je pomoci zachovat dosavadní způsob života a umožnit prožití plnohodnotného života v domácím prostředí. Služba se stará o více než 1000 klientů v městských částech Žabovřesky, Komín, Jundrov, Žebětín a Brno – střed. Služba provozuje středisko osobní hygieny včetně jídelny.

Kromě pečovatelské služby je klientům k dispozici také ambulantní služba „Domovinka“ a bytová odlehčovací služba.

Příklad dobré praxe:

Centrum Brněnský senior – Jedná se o poradenské centrum pro osoby s poruchami paměti a jejich rodiny. Poradna má za úkol napomoci zkvalitnění života klientů s demencí a zároveň podpořit jejich rodiny při řešení této nelehké životní situace. Poradna nabízí odborné služby se zaměřením na odhalení poruch kognitivních funkcí v raném stádiu nemoci, zpomalení progresu onemocnění a poskytnutí

komplexního sociálního poradenství pro pečující. Na poradnu se mohou obracet všichni občané seniorského věku, kteří mají obavu, zda jejich paměť funguje správně či získat informace, jak si ji uchovat v dobrém stavu do vysokého věku.

Poradna má své působíště v budově Pečovatelské služby Brno – Žabovřesky, ale obrátit se na ni mohou obyvatelé z kterékoliv části Brna. Všechny služby jsou poskytovány zdarma.

Městská část Brno – Žabovřesky, Odbor pečovatelské služby

Horova 77
616 00 Brno

Certifikace pečovatelských služeb:

Péče, individuální přístup a partnerství	★★★★☆
Stravování	★★★★☆
Bodové hodnocení	431,7 bodů
Celkové hodnocení	★★★★☆

Střípky z domova

Nová fototerapeutická a relaxační místnost

Hodonín – Od září mohou klienti Domova pro seniory Bažantnice využívat novou fototerapeutickou a relaxační místnost.

Princip této místnosti spočívá v jejím speciálním vybavení, zejména ve speciálních zářivkách produkujících světlo shodné se slunečním zářením, které pomáhá nastartovat organismus, podporuje pozitivní myšlení, snižuje napětí a únavu, zmírňuje deprese a má další pozitivní účinky na tělo a duši. Jsou zde umístěna masážní křesla pro relaxaci a celý dojem ještě umocňuje hrající relaxační hudba a výmalba místnosti budící dojem rozkvetlé louky.

*Mgr. Hana Maňáková,
vedoucí úseku sociální péče
Domov pro seniory Bažantnice, p. o.*

XVII. podzimní ples pro osoby se zdravotním postižením

Červený Hrádek – Ve středu 23. října se v Městském společenském domě v Kolíně uskutečnil XVII. podzimní ples pro osoby se zdravotním postižením. Ve velkém sále společenského domu se sešlo 570 hostů ze

sedmi krajů republiky. Přijeli plni očekávání a nadšení, protože se velmi těšili na vystoupení Standy Hložka a Maxiků. Dále vystoupil soubor Kocour Modroočko. Celý ples doprovázela Kapela Eso. Všichni se bavili, tleskali, skákali a zpívali. Také vyhlášení vítězů taneční soutěže „Nejlepší taneční pár“ a soutěže „Podzimní škrpál“ bylo při-

jato s radostí a nadšením. Pořadatelé plesu byly Domov Na Hrádku, spolek Hrádeček – Červený Hrádek a město Kolín. Záštitu nad plesem převzali např. Ministerstvo práce a sociálních věcí, hejtmanka Středočeského kraje Jaroslava Pokorná Jermanová či prezident APSS ČR Jiří Horecký.

*Jitka Tesařová, sociální pracovnice
Domov Na Hrádku*

Richard Konkolski navštívil Domov pro seniory Jevišovice

Jevišovice – Richard Konkolski se narodil v zemi, která nemá moře (v tehdejší Československu), a přesto se stal slavným českým mořeplavcem, který sám obeplul zeměkouli, a to hned třikrát.

Pan Konkolski navštívil svého dlouholetého kamaráda v Domově pro seniory Jevišovice a vedení DpS využilo této příležitosti a požádalo ho o přednášku s video-projekcí. Následovaly dvě hodiny velmi zajímavého povídání, promítání a průřez jeho životem. Závěrem použil větu: „Velikost vln se neměří metrem, ale mírou strachu.“ Akce se zúčastnilo i několik zájemců z řad veřejnosti. Vše skončilo společným focením a podepisováním donesených knih. Pan Konkolski vydal celkem již 19 publikací.

*Bc. Lenka Petrželková,
sociální pracovník
Domov pro seniory Jevišovice, p. o.*

Z kolínského SeniorCentra na rotopedu až do Betléma

Kolín – Na rotopedu pro Betlémské světlo? I to je možná cesta, jak motivovat seniory k fyzické i psychické aktivitě, která se v SeneCura SeniorCentru Kolín více než osvědčila. Na jaře dojeli klienti domova pro seniory a domova se zvláštním režimem v akci Jedeme v tom společně pomocí šlapadel a rotopedů na Jadran. Nápad se všem tak zalíbil, že letos v září „vyjeli“ pro Betlémské světlo, aby do Vánoc stihli trasu dlouhou 4710 km! „Je snazší klienty motivovat, když vidí nějaký cíl. Uvědomují si, jak je trénink dolních končetin důležitý

pro chůzi, protože vnímají, že se jim lépe chodí, když nohy rozcvičí. Pro klienty, kteří se zapojili do cesty, je jízda na kole vlastně součástí dne. Nijak je nemusím přemlouvat, čekají pouze na vyzvání pro vystřídání svého kolegy v sedle,“ vysvětluje Oldřiška Neumannová, fyzioterapeutka SeniorCentra Kolín. Ujeté kilometry se poctivě sčítají a jsou vyznačeny na mapě, která visí na nástěnce domova.

To právě Betlémské světlo přiveze do domova v posledním adventním týdnu kolínský kaplan Georges Mondo, který s obyvateli domova posedí a pohovoří o Vánocích, Jeruzalému i Betlému.

SeneCura SeniorCentrum Kolín

Oslava dne seniorů s panem Josefem Zímou

Česká Skalice – Dne 9. října se v Domovech Na Třešňovce konala oslava Mezinárodního dne seniorů, který připadá na 1. října. Velmi hezkým dárkem bylo pro naše uživatele určité hudební vystoupení známého herce, dabéra, moderátora, ale především zpěváka Josefa Zímy. Pohád-

kový princ Radovan a dnes už i vrstevník mnoha našich uživatelů zazpíval známé filmové a pohádkové melodie, které si diváci pozpěvovali společně s ním. Pozitivní energie, která z umělce vyzařovala, byla pro mnohé přítomné určitě i velmi inspiřující v tom, že v každém věku je důležité neztrácet humor a úsměv na rtech. Tímto králi české dechovky ještě jednou děkujeme za krásné dopoledne, které s námi strávil.

*Martina Panenková, sociální pracovnice
Domovy Na Třešňovce*

Správná volba, která Vám usnadní práci

Jednorázové produkty **Vala**[®] Vám ušetří
náklady i čas spojené s péčí o klienty

Co nabízejí produktové řady Vala[®]

Clean měkké žínky a utěrky pro snazší hygienu klientů

Fit bryndáky k ochraně lůžkovin a oblečení klientů

Comfort multifunkční utěrky vhodné pro úklid okolí klienta

Pro další informace volejte na bezplatnou linku **800 100 150**, navštivte
www.hartmann.cz nebo kontaktujte svého obchodního zástupce HARTMANN-RICO.

**O krok dál
pro zdraví**